

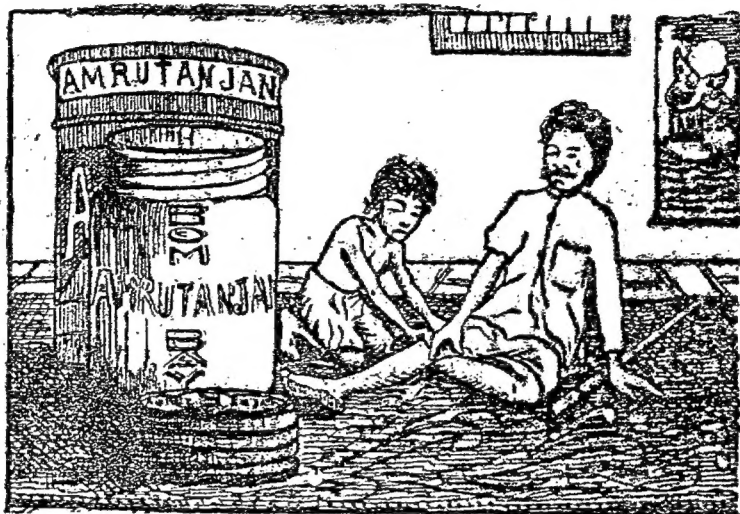
ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డిసెంబరు 1927-వ సం॥ జూలై నెల 1-వ తేది శుక్రవారము } No. 78
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనంద్ర ఆపాదమాన శుద్ధ ద్వితీయ. } సంచిక ౭౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వాచీలే కలకుడేలు
యోగ్యతానామము పొందియున్నది
తలనొప్పులమామ్రును, వాయు పొట్టి
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల కారదోలును,
పోట్లబొగ్గును, బొటముల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గింపును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శ్రీ
249, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీ దేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువా? నీ శరీరమును గూడ మురికిగాకుండ పరి
శుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరముపై గల రంధ్రములందు ముండు మున్నగు కల్మషపదార్థములు కూడి
యుండిన నీ వెండ్రుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈ ముండు
వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవు కేతు వహించిన అతిత్వరలో నీ తలయంతయు కురుపుల
మయము గాగలదు. గనుక నీ శరీరము యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన
దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామిసీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె ముండును చేరనీయదు. ఒక వేళ నీ తలయందు నాచుండిన కే ప్రవేశించి
యుండిన వెండుకలను తీరవలెను. కామిసీయా తలనూనె రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండ్రుకల
కుదుళ్లలోనికి ఫోరాఫోరియో పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు
చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండ్రుకలను, తుమ్మెద
రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000
మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లాభంగి యున్నాడు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పాగడొందిన కామిసీయా ఆయులు
సీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-4-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలా చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి చూడుడు.
నువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచతురయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు బహారు
నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి నువాస
నకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్మరల కేవిధముగను తీసిపోదు.
నేడే ఆర్డరును పంపుడు.

1 ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/2 " " 1-4-0
1 డ్రాము " 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండవాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.
వాసనకార్డులు. డబ్బా 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఎజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
285, జమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

WANTED

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 6 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-1-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రజైవజ్యోతిర్నామ రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 3046) డాక్టరు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తికాశ్రమి, బెజవాడ

ఆయుర్వేదభూషణ
నో రి రా మ శా స్త్రి ల వా రి

విఘాచి నివారిణి

అను ప్రశస్తమైన కలరామందు యెల్లప్పుడును ప్రతియింటను ఉంచుకొనవలసిన దివ్యౌషధము.

సేల సీసా 1-కి 1-4-0.
ఆయుర్వేదనిలయం, బెజవాడ

ఉచితము ఉచితము

నుంకరమయిన మాక్మాలండరును వ్రాసినవారికి పంపుదుము
పూర్ణచంద్రోదయం 3857

బంగారుతో చేయబడినది, బుహిశుల పాలిటి సంతివి, మేహము, క్షయ, పొండు, శుక్లవర్ణము, పురాణజ్వరము ఏకాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును వీర్య వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధరత్నము, తులం 1 రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్చులు 6 ఆ. పి. సి. పి. అందులో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపే, నల్లూరుజిల్లా

1204 5 అభ్యుదయము నెలకు 1-5
 శ్రీ మత్సామి సంగ్రహము 800 పుటలు చేతుల
 నది. బహుముఖము, వేదము, తత్వము, విజ్ఞానము, భౌతికము, తత్వము, ఆధ్యాత్మికము, ముందుగా 100 పుటలు, ఆ సేతులు వాటి మొత్తము 2126 అర్థరసాయనము, ముక్త్యులు, కృష్ణ.

బల్లారి పండిత సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

వెరచిన నూతన నాటకములు ప్రతి 1-4-0

మేవాడు శాస్త్రాన్ని వికరణార్థముగా తమ ప్రదర్శనలకు పంపింపజేసినా గానీ ప్రతిపది.

ప్రార్థన కృష్ణుల (సుదానన పరాభవము) కవివంశధామము. మనోహరము. ప్రదర్శనము.

కే. యస్. శాస్త్రిలు అందునన్ను, బల్లారి వజ్రేందుని. రమణ అంకురం, కకినాడ సిటీ.

శ్రీకృష్ణావతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతవారి సంకలనముండియు శ్రీకృష్ణకథల సంకలనముగా ముద్రాపకము చేయబడినది. ప్రాచీనములు తొలగు పట్టు కాశ్మీరమునాథానములు ప్రాచీనములు. స్త్రీతములై ముద్రించబడును. 850 పుటలు. దమ్ముగానుండ జక్కని లైనుచేయించి 8 నెలలు కొరతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు వీసిగాక బంపబడును. 12-0-0 ముద్రాపకము. పాపములుగాక ప్రకటింపబడుదురు 1, 5 సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 2208-1228

జనమంచి కేషాదేశ్వర

ప్రధాన పండితులు, మునిపత్ వైశ్యాలు, కడప.

అమృత గుణము చేయు రత్నం వారి మందులు

(1) చరిత్రమునకు వికారమును (ప్రతి క్రింద 40 రంగుల వాడుక)

(2) మెల్లల ముట్టములను అమృతముగా గొలుపుచున్నది

(3) చిత్తము చలించును లేదు. అమృతము ముట్టమును ముట్టమును

ఇరువది సంవత్సరములను గన్పెట్టుచు వలసిన మందులు వాడుక

యం రత్నం అమృతము

మహారాష్ట్రము, 16, బ్రహ్మ, కడప.

శంకరాచార్యులనులారా త్వరపడండి!

వాజ్ఞయే మండలి

ఆంగ్లవాజ్ఞయమున కమృతముల వివిధ పురాణ నామధిత గ్రంథములను, తదితర భాషావాదములను, నాలుగు నెలల కొకటి చెప్పిన ఫీల్డ్ (500) లో 600 పుటలు మించని 8 గ్రంథములు ప్రకటింపబడును. చందా ఫీల్డ్ 1-5-0, 8-0-0 లు మాత్రమే.

ప్రధమకుసుమము

1 మాసములో వెలువడును. ముద్రికాంతాస్థయవర నామాంకితముగల.

తీర్మానకచరిత్రము

శ్రీ సీతారామాంజనేయ సంవాదగ్రంథకర్తయగు పరశురామపంతులు లింగమూర్తి గురుమూర్తి కుమారుడగు శ్రీ రామమూర్తిగారిచే 130 సం॥ క్రింద రచింపబడినది. అనుపమాన వేదాంతప్రబంధము. వెల- (ఇతరలకు) రు. 1-8-0 లు మాత్రమే మూలము ముందుగా జ్ఞానవలెను. ఒక ఆకాశిన్లు బంపిన వివరములు దెలుపబడును. భాషాభిమానలందరు కత్తివంచన లేక తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

మేనేజరు వాజ్ఞయేమండలి

బ్రాండు, పాన్సురు జమ్మలపాలెము, (పోస్టు) బాపట్ల.

తుంపారరి నెటివ్ మెంటు

దానికి ఉత్తరవాదు లెవరు?

ఆంగ్లేయులు ఈ ప్రాంతానికి గాకంపె అను పేరుతో ఈ దేశమును వ్యాపారమునకు అనుకూలముగా సంగతి ఆచార్యుల పాల మెరింగినది. తమ పరకలు దిగువలెనే పోషించుటకు నిలువ యుండుకొనుటకు వాటిని విక్రయించుకొనుటకు అవసరమును నివాసస్థానములను ఏర్పరచుకొనుటతో పేరు పడిన శ్రమ వర్తనాతీతము. వీరివ్యాపారము దినది నాభిన్నుద్ధిగాంచుచున్నది. పరమింపుకొన్న ప్రదేశముల ప్రాముఖ్యత నానాటికి పెచ్చు పొగినది. ఇట్లు ప్రాముఖ్యత ప్రదేశముల నాధారముగా తేలికగా దాని చుట్టుపట్ల చిల్లరలంగల్లను నెలకొల్పబడినది. వీటిసంఖ్య మిలిమియమున్న కొలది అదపులో నుంచులనైన ఆవశ్యకత కలిగినది. ఏ మాఖ్యపట్టాముచుట్టు ఉండే గుకాలములకు ఆ మాఖ్య పట్టములోని పెద్దదాకాదారులు యాజమాన్యము విహించ వలసిన బాధ్యత కలిగినది. కొంతకాల మట్లు గతింపినది. పలువు రైన యాజమాన్యము వహించులనైన విచ్చినప్పుడు ఎంతటి నేర్పరి యైనను, అందరిచేతను మంచివాడనించుకొనుట కష్టమయ్యెను. కావున వారిలో వారికి మరేస్వర్గము పొడనూప జొచ్చినది. కలహము లుత్పన్న మెయింపడక సొయియించును. కాని వీరికి ప్రజల క్రతువులకు ప్రాచీనా రదివరకే యాదేశమును విడిచి యుండిరి. ఏ తత్కారణముచేత వీరి చిల్లరతగవులను గురించి దీర్ఘాలోచన అగత్యమైనది. అప్పటిలో యాజ్ఞాంశియా కంపెనీకి యింకాండునుండు అధిపానదేశము కొద్ది ఆఫ్ డైరెక్టు వా రీ దేశమునుండి చిల్లరలంగల్లకు సమీప ముండుండు ప్రాముఖ్యత నిలయు స్థానమునం దొకసభ చేర్చుటకేసి అందును సమ్యక్ముగా నొకనిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుటకు అధికారమిచ్చిరి. తదాది, సభకు బోర్డు అనియును, అధ్యక్షుని ప్రెసిడెంటు అనియును పేర్కొను ముండెడివారు. వాటినుండి ఈదేశమునలో వీరి వ్యాపారవిధానములు వారిలోవారి కుత్సన్నము లయ్యెడి అభిప్రాయభేదములు వాటిజ్వర మభిన్నుద్ధిదాహకముగా కొనసాగించుటకు అవలంబించబడవలసిన విధానముగా వైన వివరింపబడిన ప్రెసిడెంటు అండ్ బోర్డువారిలననే విశేషింపబడి పరిష్కరింపబడుమండెడివి. అగత్యుత్పత్తికూడిన యిట్టిసభలకు నిలయుములగు పట్టణములే ఇప్పటి అగత్యుత్పత్తిములు. మద్రాసు, బొంబాయి, బంగాళా దేశములు ప్రెసిడెన్సీ లనబడుట కిదియే కారణము. తదితరము లన్నియు పరగణాలు అని పేర్కొనబడుచున్నవి.

కంపెనీవారు క్రమక్రమముగా కేంద్రముల సంపాదించ యెదలిరి. వాటినిగరించిన పరిపాలనాధికారముగూడ అప్పటిలో ఈ సభవారి ముఖతానే జరపుట కేర్పాటు గావించ బడినది. రాజకీయములలో జోక్యము కలిగించుకొనుటకు ఆవకాశ మిచ్చినప్పటినుండి యాసభను కొన్నిసార్లుగా, దీని ప్రెసిడెంటును గవర్నరుగాను దీనికి నిలయుము ప్రదేశమును రాజధానిగాను మర్యాద గావించిరి. అంతటినుండి ఏ జాధానియం దుండు సభవారివలన సంపాదించబడిన ప్రదేశము ఆరాజధానికి చేర్చి వ్యవహరింపబడు ముండెడిది కొంతకాల మట్లు సాగినది. అంతకుముక్కు వీరివీరి, సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుట, ప్రయత్నముకేసి సంపాదించినదానిని నిలువబెట్టుకొనుట కవసరమగు సాధనపంపి త్తి సమకూర్చుకొనుటయే. కాని ఎంత ఆదాయము రాబట్టవలెను; ఎన్నిరకముల ఆదాయము రాబట్టుటకు తగిన పట్టున్నవి; అని యోచించుటకు తగినంతవ్యవధిగాని దేశస్థుకి గానిలేదు ఆకాలముందు వీరికి ఈదేశమునందలి ఉనికి అసిగారావత చర్యవలెనుండెడిది. తమధర్మలవలన ప్రజలు తమ్యమునానింప అవకాశ మివ్వకూడదు. విదేశీయు లగు తమ క్రతువులకు లోకు వివ్వకూడదు. తమ వాణిజ్యము అభివృద్ధిదాయకముగా కొనసాగునట్లు ముందుకొనవలెను. పరస్పరవైమ్యుపాతువు లగు ప్రైమాటిని ఎదుర్కొనుట అసిధారావ్రతసర్వ కాక మరేమున్నది కాలక్రమేణ ప్రదేశవ్యాప్తి విస్తీర్ణతజేంద మొదలిడినది. ఏరాజధానియొక్క ప్రదేశవ్యాప్తి యెంతవరకు నుండవలెనో నిర్ణయించుకొనక ముందు లునయింపమొదలిడినవి పూర్వపుసభయొక్క సంగమరూ మగత్యమైనది. సంస్కరించి నూతనాధికారములను సంక్రమింపజేసిరి. వీరిస్వాధీనమందుండు ప్రదేశములను శాసనానుబంధములుగా జేయవలసి సభవారికి శాసన నిర్మాణాధికారముగూడ నిచ్చిరి. 1834 సం॥ వరకు వీరిచే నిర్మింపబడిన చట్టములకు రిగ్యులేషను లనునానువిడిరి. వీటి ననుసరింపజేసిన ప్రదేశములే రిగ్యులేషను ప్రావిన్సులు. కొన్ని కొంతభాతులలోను అనాగరిక భాతులలోను వెంటనే వీటి ననుసరింపజేయ విలుండనందువల్లనే తమరికొన్ని కారణములచేత

ప్రత్యేకింపబడి ఉంచబడినట్టియు ఏరాజధానికి చేర్చబడవలెనో నిర్ణయము కాబడువరకు అనానుభూతి నుంచబడినట్టి యీ ప్రదేశములకు నాన్ రిగ్యులేషను ప్రావిన్సు లన మొదలిడిరి. 1781 లగాయతు 1834 వరకు నిర్మింపబడినచట్టములు రిగ్యులేషను లనబడుమండెడివి. వైన పేర్కొనియుంటిని, ఈకాలమునాటికి శాసననిర్మాణసభగాని ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సభ్యులుగా నిలే గ. దేశీయు ల సలహా కాని సహాయము కాని అపేక్షింపకయే అని నిర్మింపబడుమండెడివి. వాటి నిర్మాతలు అందరి నిబంధనల విషయమై దేశాచారము ననుకరించుమండెడివారు. రిగ్యులేషను లయొక్క ఉపోద్ఘాతము చూచినంతనే దాని నిష్కపటత్యము లేబట్టెను. కాకలదు. అప్పటిలో వారి ఆదర్శము సత్పరిపాలనే కాని అర్థ సేకరణార్థమై యుండెడివారు. అదామిట్టి ముఖ్యమైనవికలెట్టి జవాబుదారి అనుపదమును ముందుకొని ప్రవర్తించబడినది. గనుకనే యంతకాల మీ దేశమును మనగలిగిరి. 1834 లగాయతు 1858 వరకు చట్టనిర్మాణసభయొక్క స్వరూపమునుమాట్టి దానిచే నిర్మింపబడిన చట్టములకు ఆప్టు ఆఫ్ ది గవర్నర్ ఆఫ్ ఇండియా షన్ కుత్తునిలని నామమిడిరి. ఇప్పటి వరక చాలవరకు రిగ్యులేషనుల నంతరింపజేసి నూతనచట్టముల చేత పునఃప్రతిష్ఠితములు గావించిరి. చట్టములకు నర్తకము వీళ్ళమరినకొలది నాన్ రిగ్యులేషను ప్రావిన్సులు ఉల్లభజింపబడినవి. రిగ్యులేషనులు పునఃప్రతిష్ఠితమైన కొలది రిగ్యులేషను ప్రావిన్సులంతరింపజొచ్చినవి. 1858 లగాయతు 1861 వరకు నిర్మింపబడిన చట్టములకు ఆప్టు ఆఫ్ ది రెజిస్ట్రేచు కుత్తునిలు ఆఫ్ ఇండియా అనునామమిడిరి. 1861 లగాయతు మొన్నటి మాంటూరెలయొక్క రిఫారములకు నిర్మింపబడిన చట్టములకు ఆప్టు ఆఫ్ ది రెజిస్ట్రేచు కుత్తునిలు ఆఫ్ ది గవర్నరుజనరల్ ఆఫ్ ఇండియా అనునట్టి పేర్కొని పేర్కొని ఆఫ్ కేకింగ్ లాన్ అందు రిగ్యులేషను అనివాకొనసాగిరి. విదేశీయులకు క్రతువులభితి సన్నగిల్లినకొలదియు దేశీయుల అనుపానులను వివక్షించుటకు సానకాశ మేర్పడినది. ఆకుకొనకొలది కాశనములలోని నిబంధనలు క్రొత్తములు కాజొచ్చినవి కాననములకాత్యంత ప్రబలినదనిన ప్రజల స్వాతంత్ర్యము అరకట్టబడినందులయే విదేశీయులకు క్రమభాతులు చెల్లెదెదరెరి. దేశజాల నదువులో నుంచగల చట్టముల నిర్మాణము పూర్తిగావించబడి అమలులోనుంచబడినది. అటుతర్వాత వీరివ్యక్తులను సూచ్యదాయమువైపుకు ముప్పిరి. కాని యీ దేశమునకు సంబంధించిన దమ్ము శిస్తుల వ్యవహారాదికములలో విదేశీయులకు వీరికి అప్పటిలో అనుభవముతక్కువ తాము సంపాదించిన ప్రదేశములలోని విధానములు బోధాంతోవొకటి సరిపోలేదు. అన్ని ప్రదేశములలోను ఒకేవిధాన ములంబింపజూచిరిగాని విఫలమౌరధులెరి. అటుతర్వాత రికార్డులు దేశాచారములను పరిశీలింపజొచ్చిరి. అక్కనుచక్రవర్తిలను అవలంబించబడిన అమానీవిధానమును అమలులోబెట్టి స్వంతసభ్యులములముగా శిస్తులను నిర్ణయించి దమ్ములను వసూలుచేయింపజూచిరి కాని నపుఖులు అక్రమప్రవర్తనలు కాకుండా నామకముగాను అదపు కావలసినవిచ్చినది. దేశీయులకు సత్పుఖుల ఒనర్చు మాయలను కనిపెట్టుటకు అనవరము విజ్ఞానము విదేశీయులకు వీరికి అప్పటిలో లేకుండుదేగాక యిట్లు అనుభవములకు ఖర్చు అదాయమునకు వింతసాగినది. అంతటితో అమానీపద్ధతి అంతరించినది. అటుతరువాత పరిపాలనాధికారమును విడిచిపెట్టి దివాన్ నిజామత్ అను రెండుభాగములు చేసిరి. దివాన్ న తమయందుకొని నిజామత్ నందు దేశీయులను నియమించిరి.

మహమ్మదీయచక్రవర్తులకాలములో 84 గ్రామము లొక పరగణాక్రిందను 22 పరగణా లొక సర్కారునిచ్చి 22 సర్కారు లొక సుబా అనిన్ని పేర్కొనుమండెడివారు. సుబాకు అధికారే సుబాదారు. సుబాదారు వాసస్థానమే కకుబా. అతనియొక్క అతని పరిగారముయొక్క భృక్షికిరకు యివ్వబడిన భూములే హవేలీలనుభూములు. చాలవరకు యిప్పటి ప్రాప్రయిటరీ గ్రామము లీహవేలీభూములలోనివే. సుబాదారునకు హవేలీను అధికారములు సంక్రమింపజేసి వానిని నాజిం అనేవారు. వానిఅధికారే నిజామత్ హైదరాబాదు నవాబుగాను నిజాం అనబడుటకు కారణమిదియే. డిల్లీచక్రవర్తిగారి తరపున ఈయన ఒక సుబాదారు. క్రిమిన్ లోకములు విచారణాధికారముకూడ యిచ్చి నిజాం అన మొదలిడిరి. నిజాంఅనుపదమునకు గౌరవపదము నవాబు సాయలు అనునది నవాబు అనుపదములోనుండి ఉత్పన్నమైన ఒకసంకుచితపదము అప్రస్తుత ప్రసంగములలోనికి దిగివందుకు చదువరులు వాన్నింతురుగాక.

దీనినిబట్టి నిజామత్ అనగా అల్లరల నడచి కాంతికి భంగకరముకాకుండ నెన్నుదిని కాపాడుటకు సంబంధించిన

కే॥ లింగస్వామి, ప్రోప్రయిటరు.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

1927-6-27 తేదీ సాయంత్రము నెల్లూరు పునఃసంస్కరణ మన గౌరవనీయులగు చేయవచ్చు రామదాసు పంతులుగారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల విషయమై సువన్యవించిరి. పుర ప్రముఖులు చాలమంది విచ్చేరిరి. మ-రా-రా-శ్రీ వి. నర సింగరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి బ్రిటిషు పరిపాలన క్రింద భారతీయుల ఆర్థికదుస్థితి గూర్చియు దైనిక జీవితములో కావలసిన ప్రతి పరికరమునకు పరదేశీయులపై పరాధీనత కలిగి యుండు దురవస్థనుగూర్చియు, వృత్తులు సంపత్తియులలో క్రమ క్రమముగ బంధనములేర్పరచి, తిరిగి లేవకండ నవనాడులు బంధించి, నైచింది. రాజకీయపరాధీనతతోనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విజయము సమాప్తికొందక ఆర్థికముగను, మానసికముగను కూడ భావదామ్యముగ వారి విద్యాప్రబోధముచే మార్చివేసి ఎప్పటికిని లేవకండనుటల పక్షములందును జాతీయవాదులు పరస్పర భేదములతోను, అంతఃకలహములతోను కక్షలు వివాదులు పెంచుకొని దేశమునకు సరియైన మార్గదర్శకత్వము మాపక యింకను కక్షలు పెంపనెంచుట దేశద్రోహ మనియు, వివిధరాజకీయకక్షలవారు సామరస్యభావముతో కలసి పనిచేసిన గాని దాస్యము క్రికలుగుట కవకాశము లేదనియు విశదీకరించిరి. బాంబాయిలో హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము గూర్చి వేయవలసిన పునాదులు బలపరచుటకు మార్గ స్వరాజ్యపత్రిక వారు ఎదుర్చుట అనుచితమనియు బ్రాహ్మణేతరవాదులకు లగు వరసరాజులవారునుగూడ, ముఖ్యము చెట్టిగారు బ్రాహ్మణేతరులకు కాంగ్రెసు నేతృత్వమున మని యుద్ధోద్యమములలో అనర్థములేదనియు, కాని జాతిద్వేషముపై కుహవాజాతీయత పెంపొందించుట దేశానర్థమనియు బ్రాహ్మణేతరులే నూటికి 97 గురు వోలట్లు ఎన్నికలలో భాగగ వివర్ణించియే కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను పంపించియుండిరినియు, ఇప్పుడు శ్రీనివాస అయ్యంగారిపై ద్వేషమువల్ల యీర్ష్య అసహనములేవలన వేరుకదలియు, హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సామరస్యమునకు అన్ని రాజకీయకక్షలవారు కలసి కాంగ్రెసునకు బలముచేకొనినప్పుడే బుర్రాక్షణిక తగిన పాతము చెప్పి లొంగిపోవలయును గాని వేరువేరుగా లేదనియు, సుదరాసు స్వరాజ్యవాదులు మంత్రిపదవులు స్వీకరించక ద్వంద్వప్రభుత్వపరిపాలన నంతమొనర్చుటకు తగు స్థానము లేక తలపడుటకు సుకుటు దేశకాలపాత్రానుసారముగ కులకక్షలు ప్రజ్వలించుచేయు పాపము అధికారములోనుంచి కులద్రోయుటకు ఎక్కువలయు సమూహముకొనటకే గాని వేరు దురుద్దేశ్యములేదనియు, ఒకవేళ వారు పారబాలుపడినను కాంగ్రెసు కమిటీవారు తమ అభిప్రాయమును మాన్పకొనమని అభిప్రాయ వియ్యకచ్చుననియు, ఈ స్వల్పవిషయమును కొండంతలుచేసి కాంగ్రెసుపక్షములో చీలికలు కలుగజేయుట అక్రమమనియు హాస్యమునవంటి ఆంగ్లేయులు దేశవాసులకు తోడ్పడుటకు బదులు లోపములను గోరంతలు కొండంతలుచేసి విభేదములు కలుగజేయుట అక్రమమనియు, యంతటిహుందయైనను పట్టుదలవడలి సామరస్యభావముతో వివిధ కాంగ్రెసుకక్షలవారు దైవకమత్తముతో పనిచేయ వచ్చుననించిరి. పిమ్మట తూర్పుగోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు గ్రామపునర్నిర్మాణముగూర్చి యుపన్యసించిరి, గాయకులు స్వల్పవిషయములలో అభిప్రాయ భేదములు కలిగి అసహాయ నిరాకరణోద్యమమును ఏర్పరచింది ఏ గతికి లాగుకొనినట్టి, చేసినపనియంతయు యానకాచి నక్కులనుకెట్టివట్లుగా బుడొరులు కలహించుకొని దేశమును బూజోక్రసివారి దురుదాహ్నికమునకు వలచివేయుచున్నారనియు, మహాత్ముని అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ కాన్పులలో ప్రవేశించినను, అక్కడకూడ విశేషము చేయకదిలేక బుజోక్రసిని ఎదుర్చుటకు తగినంత బలములేక, ఒకరినొకరు తగలల్పాని కుట్టిపట్టు పట్టపట్టుటకుంటే, నాయకులు వివిధ రాజకీయపక్షములవారు మహాత్ముని నిర్మాకార్యక్రమమును అమలులోనికి తెచ్చి క్రితేషుడైన దేశబంధుదాసునకు ఆత్మకాంతి కలుగుటకై స్వరాజ్యవాదులు ఆయన చేయకండ వదలిన గ్రామపునర్నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆచరణలోపెట్టి, దేశములో నూతన

సంస్కరణమును, నరసింహ ప్రబోధమును కలుగజేయవలసినదిగా విన్నవించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై వివిధ సంఘములవారు పనిచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారే గాని ఒక్కరును యింకను కార్యరంగమునకు దిగి పనిచేయుట లేదనియు, గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు పూనుటకు, పాశ్చాత్య వాగరికతకు, భావములకు దామ్యులైన వనవాగరికభృంధము గ్రామదులలోని, సిగరెట్టుతోను, కాఫీతోను, వివిధ విదేశీయ సాగుశులతోను వెడలిన లాభములేదనియు, నశించిపోవుచున్న వివిధ కృపాపరి శకులు, వృత్తులకు డ్రాత్సాహము కలుగజేయుటకు అప్పులతోను, అజ్ఞానముతోను కృంగిపోవుచున్న గ్రామవాసుని, కులకక్షలకుంచి, కోర్టుపాటీలు, దావాలకుంచి లేవదీయుటకు, కృషిపలుపుటకు నిరాడంబర తీరితము గ్రామమధ్యమున ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రతియువకుడు పూనినప్పుడే గ్రామ నిర్మాణము కాగలదనియు, వివిధ గ్రామసంస్థలను నిర్మించి స్వతంత్రకేంద్రమై ఆధారపడియుండు కుగ్రామ వాస్తవ్యులకు వృత్తులు కల్పించవలసి యున్నవనియు, మహాత్ముని ఖడ్గం నందే శకులకేంద్ర గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు వేరు నూతనమార్గము లేదనియు, సహకార పరిపాలనములవల్లగా ఖడ్గం ఉత్పత్తికి మంచి ఏర్పాటుచేయుటకవకాశమున్నదనియు, గ్రామపంచాయితీలు, పుస్తక భాండాగారములు, గ్రామపురోభివృద్ధి తోడ్పడగలదనియు, పట్టాములలో రాజకీయ చాతావరాము కలుగజేసినంతమాత్రమున దేశములో నూటికి 90 మంది గ్రామ వాస్తవ్యులకు, ఇట్టిలాభము కలుగజేరదనియు, సత్యనారాయణస్వామిగారి నాయకులు, యువకులు తగు కార్యరంగాలను నిచ్చి గ్రామదులలో పనిచేయుటకు ప్రోత్సహించుచునేగాని, అనవసరకక్షతో యింకను దేశము అభివృద్ధిపాలనననియు, కాన్పులవారు యిట్లు తర్కములు కావించుకొనుచున్నను కాంగ్రెసు అభిమానులెల్లకు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు గడంగ వలసినదిగా హెచ్చరించిరి. పిమ్మట రావుబహద్దరు టి. శ్రీనివాస రావుగారు సహకారసంస్థలలోని లోటుపాట్లనుగూర్చి తెల్పి సహకారోద్యమమునకు విద్యాధికులు తోడ్పడవలసినదిగా ఉపన్యసించిరి.

* * * * *
 మాపురమందలి న్యాయవాది ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు మ రా.రా. శ్రీ తూములూరు వెంకటేశ్వరరామయ్య పంతులుగారు. అసహాయోద్యమకార్యములందు పంతులుగారు ఖడ్గంధారాముపట్టున జూలై 19-27 మొదలు 28-31 వరకు జరిగిన వారి ద్వితీయపుత్రికా కల్పాణముతోన్న సమయమున ఖడ్గంధారముల విరివిగా సువయోగింపబడినది. వేదపాదలకు సంతుష్టిగ నన్నదానము చేయబడినది పండితులు సత్కరింపబడిరి. ఆంధ్రవాల్మీకి వావిలికొలను సుబ్బారావు పంతులుగారును (వాసుదాసు) మహారాష్ట్ర సమయమున పెండి మంబపము నలంకరించిరి. ప్రతిసాయంత్రముల సంగీత మరణిగాన పారికథాకాలక్షేపములచే పెండియిల్లు కోట్లనుండెను. మహారాష్ట్రదినమున మా యూరిలోని శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకు రు 116 (నూటపదహేయ) సంస్కృత కళాశాలకు 50 గు, పట్టాచారి విప్రవిద్యాలయమునకు రు 30 ను విరాళమివ్వబడెను. శ్రీయుతులు కిసరామయ్య పంతులుగారి దాతృత్వము సంస్కృతవిద్యాభిమానము క్లాసునీయును.

జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్ఫరెన్సు
 1925-6-27 తేదీ సాయంత్రము జరిగిన మీటింగులో క్రిముతులు మ రా.రా. శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు కాన్ఫరెన్స్ అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ రెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీ యం. అబ్బాయి నాయుడుగారు ఉపాధ్యక్షులుగా నుండు కాలములో గ్రాంబులపరి అహ్మదాబద్ యోగక్షేమముల చక్కగా విచారించబడునది సమ్మతమైనది.

నాటక సంబంధ వస్తువులు

మా వద్ద నాటకసంబంధమైన నీనులు, డ్రామ్మలు, టోప్స్, న్నులు, ముఖమునకు వేయు పువ్వులు అతి సరసముగ దొరుకును. క్యాట్ లాగు కావలయు వారు క్రి లా తపాల విల్ల పంపి

పిన క్యాట్ లాగు పంపబడును.

K. NATHAMUNI & Sons,
 No. 167, China Bazaar Road, Madras.

చత్రపురం

నాటకసమాజ వార్షికోత్సవము

చత్రపురం, జూన్ 27:—హిందూ శిక్షాబోధకలు కల్లు ప్రముఖ వార్షికోత్సవము డా|| బ్ర|| శే.ఎ.గి.రావు ఎం. ఎ. పి. హెచ్. డి. గారి అధ్యక్షత కింద ఆదివారము 20 వ తేదీన జరిగెను. శిల్పకళెట్ల గి.లెటిగోగారు, రా|| భ|| తాడేపల్లి వెంకటకృష్ణ ముప్పంతులగారు, రా|| వి|| టి|| రమణమూర్తిగారు మంజుపాక పార్వతీశ్వరశాస్త్రిగారు తదితర ప్రముఖులు పాల్గొన సగతు విచ్చియుండిరి. నాటకకాలయంతయు శిండాలోను పూలతోను అలంకరింపబడెను. ప్రార్థనలు జరిగినపిమ్మట అధ్యక్షుడు “నాటకకళ-ఆ ధ్రు”లను ప్రయమున దీర్చుచుగ ఉపన్యసించిరి. నాట్యప్రయోగాభివృద్ధియందు ఆ ధ్రు 5 క్రిస్తు పూర్వము 300 సంవత్సరములనుండిమాడ పాల్గొనియున్నట్లు భరతుని నాట్యశాస్త్రమునందు దెలుపబడినట్లు చెప్పి యిరువురు కనుగుముగ కొన్ని శ్లోకముల నుదహరించిరి. నాటకకళను కాలము వెళ్లెలుచ్చుచి నోదముగ మాత్రమేగాక నవనాగరికతకు ప్రోత్సహమొసంగి దేశమాతగౌరవము కాపాడగల ముఖ్యకళలలో నొకటిగ గమనింపవలె ననిరి. ప్రస్తుతము ఆంగ్లదేశములో నెక్కువ చర్చింపబడుచున్న విషయ మేమన విలాసార్థము నాటకములాదుకొను ఆమెయగు నాటకరంగము లో శ్రీమం చేరవచ్చునా, ఇవివరకన్న డైన భారతదేశమునందు నాటకరంగములలో శ్రీమం పాల్గొనియ్యాని. నాట్యశాస్త్రము నందు నాటకములు మూడువిధములుగ విభజింపబడినవి. పురుషులు మాత్రమే పాల్గొనునవి, శ్రీమం మాత్రమే పాల్గొనునవి శ్రీమం పురుషులుగలవి పాల్గొనునవి. మర్త్యులు నాటకములలో అనుగూప, విరూప రూపానురూప అని మూడు తరగతులుగలవు. అనుగూపములనగా మగవారే మగజేషములు ఆకువారే ఆడజేషములు జేయు నాటకములు. విరూపములనగ ముసలిజేషములకు యువకులు, యువజనజేషములకు ముదురులు జేయు నాటకములు. రూపానురూపములనగా శ్రీమం జేషములను పురుషులు జేయునవి. కనుక యీ భాగముబట్టి గ్రామనాటకములలో శ్రీమం పాల్గొనెడివారలకు నివ్వందేహము కాని ఒకవిషయ మజ్జాపకముమొనవలెను ఆరాచకములను అవలంబించునా జుగగకుండుటకై కొన్ని నిబంధనలు నిషేధములు లుండెడివి.” అని శే.ఎ.గి.రావుగారు ఉపన్యాసమునందు దెలిపిరి.

నాటకసంఘాధ్యక్షులగు న్యాయపతి శ్రీనివాసరావుగారు, కార్యదర్శి గుండుమేడ వెంకటసుబ్బారావుగారు శ్రీధరలన ఈ సభయంతయు జయప్రదముగ జరిగెను. కార్యదర్శి నివేదికయందు చత్రపురములో నాటకసమాజము 30 సంవత్సరములనుండి యుండెననియు, ఉన్నందు బాబ్బారావుపంతులు ప్రస్తుతము చీకటి దివానుగారు యీ సమాజమును స్థాపించినదియు మప్రసంగవలకలరు క్రి|| శే|| క. తిరుమలయ్యగారు. జయంతి కావేశంపంతులుగారును శ్రీ|| మద్దూరి అప్పారావు మున్నగు వారను దాని నెంతయు అభివృద్ధికి తెచ్చినదియు దెప్పి కొన్ని కారణాంతరములచే సమాజముపని కొంతకాలము నిలిచిపోయెను. మూడేండ్ల కిందట కలకత్తరుగనుడిన కాలగలు దొరగారు ఈ సమాజమునకు తగినప్రోత్సహ మొసంగుటకై రూ 500 గ్రాంబుల నొసంగిరి. శ్రీతాడేపల్లి వెంకటకృష్ణ ముప్పంతులుగారు కలపనొసంగిరి. ఈ కళయందభిమానముగల పెండలరామ మూర్తిపంతులుగారు తదితరుల కృషివలన మరల నాటకకాల నిర్మించి, అనుభవకాలులును సమర్థులునుగ నుండు పెక్కుమంది గ్రామమునందుంటే వాటినుండి నాటకములకు ఆసక్తులైనవారు నిరుదు ఈజిరిలోను జిల్లా మంత్రిర ప్రాంతముగందు 21 నాటకములాడిరి. భాగ్యధనమునూలయొక్కను, సంఘమువారిభిక్షులు పోను ప్రస్తుతము 150, రూ 500 విలువగల దునులు గలవు. సభకమ్రానుప్రోత్సహ మొసంగుచున్న కలకత్తరు గి.లెటి గారికిని వెంకటకృష్ణయ్యగారికిని కార్యదర్శి కృతజ్ఞతెలిపెను. పిమ్మట జి|| వె|| జగన్నాధరావు, ఎం. సత్యనారాయణమూర్తిగారు నాటక కళనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. పురహంసంతరము అధ్యక్షుని ముగింపు ఉపన్యాసముతో సభముగి నెను. రాత్రి సమాజమువారు రామదాసు నాటకమును ప్రదర్శించిరి. మల్లా శోకుల సత్యనారాయణగారు బి. ఎ. రామదాసు పాత్రను, దూసి సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు కరీరుపాత్రను ధరించిరి. నాటకము యెట్టి వెలియుతేకుండ కడుదర్శనముగనుండెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అమృత లింగాశ్రమము

అను హెడ్లింగుతో జూన్ 16 తేదీ గురువారము ఆంధ్ర పత్రికయందు 17 వ శేష మొదటికాలమున నొక వ్యాసమును చూచితిని. పేరాల గ్రామకరణముగా రగు శ్రీయుత రావుల లోకనాథం పంతులుగారు ఆవ్యాసమును వ్రాసినారు. వారి రామనగరు అనుస్థలమున నాకిచ్చిన దాతలలో నొకరు. ఇచ్చి యిప్పటికి పుమారు ఏడుసంవత్సరము లయినది. కాని యింతవరకు ఎన్నడును యింత శ్రద్ధగా మాగోష్ఠి విషయమై గాని మారామనగరు విషయమై గాని విచారించి యెరుగరు. వారితో వీరితో ప్రైవేటుగా మాత్రము ఏవోవో యనుచున్నారని యిప్పటికి పొగాకుకంపెనీ యిప్పటికి వచ్చినప్పటినుంచి తరుచు వినుచుంటిని. ఇంత బహిరంగముగా ప్రశ్నించుట చాలా సంతోషము. యానర్తసంజాయిషి చెప్పటకు సంసిద్ధుడను.

వారు కోరిన ప్రశ్నలు ఎవ్వయన

1. "అమృతలింగాశ్రమమువారు గాని మరియొకరుగాని గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిర్ణయించిన మరతులను ఒప్పుకుని ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చినచో రామనగరు నందలి స్థల మిచ్చుటకు గోపాలకృష్ణయ్యగారికి పిలుగునా?
 2. ఈస్థలమెవరిది? ఎందునిమిత్తము? ఏవిధమున ఏ యేర్పాటులతో గోపాలకృష్ణయ్యగారికి యీస్థలము రాబడినది?
 3. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఈ స్థలము స్వేచ్ఛాచుసారము ఉపయోగపర్చుతగునా?
 4. "ఆంధ్ర విద్యాగోష్ఠి" యను సంఘ మిప్పు డెచ్చట యున్నది?
 5. సభ్యులెవరు?
 6. ఏమిపని జేయుచున్నది?
 7. దానినిమిత్తం ఆర్జింపబడిన సొమ్ము లేమి కావలెను? ఇది ప్రశ్నలు. తల్లిమ్మా వ్యాసమంతయు కొన్ని ఆయథార్థములతో కూడిన ఒకరకం చరిత్ర. ఇందలి యథార్థములేవో అతికూడ యథార్థ క్తి చెల్లెదను.
- ప్రశ్నలలో ముందు 4 మొదలు 7 వ సంఖ్యవరకు జవాబు మనవిజేసెదను.
- (4) ఆంధ్రవిద్యాగోష్ఠియను సంఘము శ్రీరావుల లోకనాథం పంతులుగారు మానెచ్చట నున్నది యని యనుకొనుచుండిరో యిప్పుడును అచ్చటనేయున్నది. మొదటివారికి "కొన్ని కాశితముల"లో గలబడినవని వ్రాసినారు. ఆకాశితములందు యిప్పటికిని నిశ్చయమున్నది.
- (5) "శ్రీయుతులు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాశ్వరరావు పంతులుగారు నడిపివల్లి లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు" "నేనున్ను" "మరికొందరు" సభ్యులని మున్ను నేదెల్పినప్పుడు శ్రీ. లోకనాథంపంతులుగారు తృప్తిజేంచి యున్నామని తాత్పర్యము వ్యాసమునందు గనుబర్చిరిగదా. నాకు ఇప్పటికిని సభ్యులే. ఇతరులమాటచేల? శ్రీ నాశ్వరరావు పంతులు సభ్యులుగాని సంస్థ యాగంధ్రలోకమున నెచ్చటను గానరాదు. జాతీయసంబంధమైన ప్రతిప్రయత్నమును సమర్థులు చేపట్టి అసహ్యులు నాగిందనని, ఆయన ద్రవ్యసహాయము లేనిదంటూ యీ ఆంధ్రలోకమున లేనేలేదు. ఏదో కొంత ద్రవ్యసహాయము చేయుచుండును. నెంటునే ఆసంస్థకు సంబంధించినవారు వారి నామమును సభ్యుల లిస్టులో వ్రాసుకొందురు. ఇట్టి అప్రధానములందు ఆయన పభ్యత్వపు పని యెంతవరకు వుండునో ప్రతిసంస్థకు జయమును గోరుచు ఆశీర్వదించును. మాగోష్ఠియందును అంతే. శ్రీనరసింహారావు పంతులుగారు నిరంతరము మా గోష్ఠియొక్క కష్టనిష్ఠురముల నరయుచునే యున్నారు. సహాయ మొనర్చుచున్నారు.
- (6) గోష్ఠియొక్క ఉద్దేశ్యములలో.
- "3. ఆంధ్ర ప్రజలయందుసన్మాన్ జీవనమును వృద్ధిపొందుటకు ఆసక్త్యమును సగుప్త సాధన మార్గముల నకష్పించుట" అనివున్నది. (గోష్ఠివిబంధనలు రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసులో నుండును) ఇతర యుద్దేశ్యము లెన్నడును నడిపించుట భీలులేనని తోచి ప్రస్తుతము ఈ ఉద్దేశ్యమును లక్ష్యమందుంచుకొని ఈరామనగరు పంతులుల మైతము రానివ్వదగిన ఆలయ నిర్మాణము చేయుటకు మిగిలినవారు ఒకలక్ష్యముగా నుండెడిగదా గ్రామము పూర్తి నర్మించుట అనుపనులు జేయబడుచున్నవి. శ్రీగార్హ విహాకృష్ణులను నిర్ణయించి నిర్మాణ కార్యక్రమముననుండునట్టి యీ గ్రామ నిర్మాణమునకు లక్ష్యములు. 1. ఆంధ్రము నిర్మించు ప్రభుత్వము అప్పటికే నెవరో, మాంసభక్షి, మరలపాపాలు నిర్మించుట, ఇదియే మొదలైనవి మరలెవరు. ఈ రామనగరు గ్రామమున స్థలము కోరువారు యీ మరతు లంగీకరించవలయును.

అమృతలింగాశ్రమమువారికి జెప్పిన మరతులను నివారించి ఇట్టి మరతు లంగీకరించి ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చినవారితో ఆ గ్రామరూపము యేర్పాటుజేయుట మాగోష్ఠియొక్క పని. ఇది సన్మాన్ జీవితమును వృద్ధిపొందించుటకు కామా? ప్రధమమున యేర్పడిన యుద్దేశ్యముల కిది భిన్నమా? (7) గోష్ఠి నిమిత్తం ఆర్జింపబడిన సొమ్ముల గోష్ఠియొక్క 22, 23 నిబంధనల ప్రకారము విచారణకర్త స్వాధీనముపై వినియోగింపబడుచుండును.

ఇక (1), (2), (3) ప్రశ్నలు రామనగరు స్థలయొక్క యాజమాన్యమునకు సంబంధించినది. దాతలు వ్రాసియిచ్చిన రిజిస్టరు దస్తావేజులలో వాక్యము లుదహరిస్తే అవి కొంతటేట బడగలవు.

దస్తావేజులో ముఖ్యమైన పేరాయెందును:—
"పేరాల గ్రామములో మనిపల్లె లింగయ్య వస్తే రాల పేర పట్టాగని మా స్వాధీనానుభవములలో వున్నటువంటి పే. డ్యూలు దాఖలా 200-0-0 రెండవందలరూపాయలు కిమ్మటజేసే కేసీమెరకభూమిని శ్రీమదాంధ్ర విద్యాగోష్ఠి అనుపేరతో రిజిస్టరుకాబడినపేరమును సందర్శనములో సాగించుటకై మేము మాయొక్క-మనస్ఫూర్తిగా సదరుసీమయొక్క విచారణకర్తలకు మీకు యారోజున దానపూర్వకముగా స్వాధీనపర్చడమైనది. ఈ భూమిని సదరు శ్రీమదాంధ్రవిద్యాగోష్ఠికి సంబంధించినపనులకుగాని లేక తత్పర్యములయిన పనులకుగాని పుష్కలమైనదాతలను దానాదము విక్రయాది సంపూర్ణహక్కుతో మీకు అనుభవించుటకు మేముగాని మా వారసులుగాని యొన్నటికి యెవరైనా మేముగాని చేయవలసినవారముకాము. శిస్తు యంతటనుంచి మీరే చెల్లించవలెను".

యితే ప్రశ్నలకు జవాబు:—

(1) వ ప్రశ్న:—గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిర్ణయించిన మరతులు గోష్ఠియొక్క మాడవయ్యుద్దేశ్యము ననుసరించి గోష్ఠి చేయుచున్న పనిననుకరించునని. కావున అవి ఒప్పుకుని ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చిన రామనగరునందలి స్థల మిచ్చుటకు పిలుగునా? కాదా? చదువరులే నిర్ణయించుదురగాక.

(2) ఈస్థలమెవరిది? చదువరులే నిర్ణయించెదరుగాని దానవివ్వబడిన తరువాత దాతలది మాత్రము కాదు. దస్తావేజు గూడ నిర్ణయించగలదు. నేనేల యిది చర్చించవలయు?

(3) గోపాలకృష్ణయ్యయొక్క "స్వేచ్ఛ"లో బుట్టినది గోష్ఠి అయివున్నది. ఆస్వేచ్ఛలో వింకప అనేకములు పుట్టి యుండవచ్చును. ప్రస్తుత మవి అనవసరము. గోష్ఠిని అనుసరించుట గోపాలకృష్ణయ్య స్వేచ్ఛ ననుసరించుటయే, "ఆత్మానైపుత్రనామాసి" అను వ్యాయముచేత. గనుక యంతమట్టుకు గోపాలకృష్ణయ్య స్వేచ్ఛాచుసారము" స్థల ముపయోగపడవచ్చునో లేదో "చదువరులే నిర్ణయించగలరు."

ప్రశ్నలకు యథార్థ జవాబులు పూర్తిఅయినవి. ఇక చరిత్రయు అంతటి అయథార్థములును.

నేను ప్రప్రథమమున నొక విద్యావిషయకమైన యాశ్రమమును యేర్పాటుచేసుకొనవలెనని నాన్ కొ-ఆపరేషను పుట్టకముందే 1920 వ సం॥ ప్రారంభములో ప్రయత్నించి గవర్నమెంటువారికి స్థలము వరఖాస్తుజేసితిని. దాదాపు 8 సం॥ కరములు కోరితిని. నిమ్మజాతులవచ్చు నితరుల కంతభూమి యివ్వ రనియు, యేదైనా యొకసంఘరూపమునకైతే యివ్వ నప్పుననియు పలువురు చెల్పగా యిట్టి యుద్దేశ్యముగల నా స్నేహితులు యిద్దరుయొద్దరితో నొకవిద్యాపీఠ గోష్ఠిగా నేర్పడి వరఖాస్తుజేసితిని. నుం కల్వెరు వారనాగుడ నిల్వై సలహాజెప్పుమా గోష్ఠిని రిజిస్టరుచేయించి వరఖాస్తు జేస్తే ఆలోచిస్తామని ఆడగరు ఏయచేసిరి. అట్లుచేసిరి. కొంతకాలమునకు మంజూరై, అప్పుడే శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి సంచారము జరుగుటయు, కలకత్తా స్పెషల్ కాంగ్రెసులో నాన్ కొ-ఆపరేషన్ తీర్మానమును ఆంధ్రుల తిరుపుక నేను జులపడుచుండునా కారణములుగా ఆ సుంజూరు వెంటనే రద్దుజేసిరి. ఆప్పుడే నా-గూ-య్యనిపిపాటిల్లి వ్యవహారము ప్రారంభించి నేనందు విషయముగా పాల్గొనుట లేచుకొనినది. పేరాల పేరాల ప్రాంతం అప్పుడు నాయంబు వచ్చివచ్చి చుట్టె యందునున్నది అప్పుడు ఒకరోజు శ్రీయుత రావు సామెలు రావుల సన్మాన్ జీవితముగా మారామనగరు స్థలమును నాన్ కొ-ఆపరేషన్ చేసి మిమ్మలకు ఇచ్చి వారికి స్థలమునున్న కొన్ని తిగాయిదాలు ఉన్నవి మీయందు నాకి నాన్ కొ-ఆపరేషన్ చేసి మీరొకటిగా తాన మిచ్చునప్పుడు తగాదాలు జావును గాన అది అనుగవలసినదని

సరసముగా నన్ను హెచ్చరించిరి. అంతట నేను ఒక సత్కార్యము నిమిత్తమని యాచించగా, శ్రీయుతులు మనిపల్లి లింగయ్యపంతులుగారు యినునూరి సుదర్శనముగారు గుద్దంటి శీతారామయ్యగారు నిర్మలమైన మనస్సుతో యేప్రక్క లడుగకనే తక్షణం అంగీకరించి జాతీయవిద్యాభిమాన మెట్లున్నను ఆకాలసితిని బట్టి నాయంబుల నాన్ కొ-ఆపరేషన్ తప్పని సరియైన తరువాత శ్రీ లోకనాథంపంతులుగారు వప్పుమని దస్తావేజు వ్రాయించు నేరమాత్రం కించిర్చు బాగా తగాయిదా చేసిరి. యిది "మాత్రమే" అనుశబ్దమును వ్రాయుచు "విద్యాగోష్ఠివారుగాని గోపాలకృష్ణయ్యగారుగాని విద్యాగోష్ఠికై ఉపయోగపర్చుచున్నట్లుని వారికి భయము తోచుటవల్లనే "తత్పర్యములకు పనులకుగాని" అనుపదమువ్రాసి దానితరువాత "మాత్రమే" అనుపదము వ్రాస్తే యేభయములేదని శ్రీ. లోకనాథుని వెంకటాద్రి పంతులుగారు వస్తేరా తెలియజెప్పిరి. ఈ శ్రీ రావుల లోకనాథం పంతులుగారికి యెల్లప్పుడు నన్ను గూర్చి మనసులో నేముండెనోగాని రామనగరు స్థలమునుగూర్చిన యాజమాన్యము గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిర్మించునోయనుబాధ ఈయితరదాతలు ఎవ్వరు అనుభవించెదరు, వారికల్లా స్థలము సద్వినియోగము కావలయుననియే కోరిక. అందువల్ల అప్పుడు యాజమాన్యమును గూర్చినవాడన రానేలేదు. పైగా అప్పుడు పేరాల పేరాల గ్రామప్రజలకు గోపాలకృష్ణయ్యయొక్క నేర్పడుచున్న వాత్సల్యభావవిజృంభణము అట్టిప్రశ్నకు తావిచ్చునా? దైవికమగుస్థితిగతులుగూడ నాలోచించవలయును. గనుక ఒకవేళభగవత్ప్రసవ వ్యతిరేకమై అనుమన్నజరుగక యీ స్థలము ఎవ్వరైన ఒకసత్కార్యమునకుగాక స్వాధీనముగా స్వంతపనులకు వినియోగింతురేమో అనుభయముమాత్రము దాతలకు సహజము. యజమాని ఎవ్వరైననేమి? స్థలము సద్వినియోగము గదా కావలసినది. శ్రీ రావుల లోకనాథం పంతులుగారికి గోపాలకృష్ణయ్య యాజమాన్యమైతే కొంపఅమాంతము కూలుతుంది. విద్యాగోష్ఠికే ఉండవలెనునుమా అను తాత్పర్యము ఆ రోజున ఉండి యుండినయెడల దస్తావేజురిజిష్టరే అయివుండేదిగాదు. నేను దానమును స్వీకరించియే యుండువాడనుగాదు. ఆరిజిష్టరురోజున నేనుదప్ప గోష్ఠివారెవ్వరైన వీరియెదుట గనబడిరా? వీరినెవ్వరైన ఎప్పుడైన అదివరకుగూడ భూమి మాగోష్ఠికి యివ్వవలసినదని అడిగియుండిరా? ఆకాలములో సర్వదా గోపాలకృష్ణయ్యస్వరూపమే వీరికల్పయెదుట కట్టియుండెను. గోపాలకృష్ణయ్యగూజమాన్యమే మీకంతయును. లేకపోతే ఆయనస్వప్నించిన గోష్ఠినుట్టుకు ఎంతటి భూమి అని శ్రీ వెంకటాద్రిపంతులుగారు అప్పుడే చెప్పియుండురుకదా? అది అప్పటిప్రశ్నయేకాదు. అట్లుంటు అయథార్థము.

ఇక "అనేకప్రానులుకేసి, నూరుగోవులములంటపము, ఒకకోనేరు, ఉద్వారవనము" నేను కట్టిస్తానని చెప్పినానను మరయొక అయథార్థము. ఈ వాక్యము శ్రీపంతులుగారి యాహాహాలయందు ఉత్పన్నమైనది. నేనంత పెద్ద ఎత్తునప్పుడు ఎత్తనేలేదు. అయితే శ్రీ పంతులుగారి అనుగ్రహమే ఆ కాలమున మాయెడ తిన్నగానుండి పేరాల ముగిసిపాటిల్లి వ్యవహారము జయప్రదముగా జరిగియుండినచో నిశ్చయముగా ఇవన్నియు ఈ రామనగరున వీర్పడియుండెనే. యంతకు అట్లుజరిగియుండలేదు. ఈ రామనగరుస్థలము పిమ్మాలదాఖలా 18 య క ర ము ల 90 కేంట్ల భూమి. దీని కానుకొని యున్న వ క 80 కేంట్ల భూమి శ్రీ కల్వెరుగారికి దక్షాస్తుతేసి గ్రామనిర్మాణమున అనియే వారితో జెప్పినేనుకొంతకాలముక్రింద సంపాదించినాను. నాకాయ 18-90 ట్ల భూమియివ్వగా దాతలు చెరి రెండున్నర యకరములు మొదట అచ్చేచెట్టుకొనిరి. శ్రీ పొగాకుకంపెనీవారు మారామనగరు సరిహద్దుకు వేచెయడమతోకే, ఒక్కయినునూరు సుదర్శనంగారు తప్పక తిమ్మావారందరు లను భూమిని కంపెనీకి అమ్ముకొనిరి. అప్పటినుంచి ధరలు పెరిగినవి. నాకిచ్చిన య 18-90 ట్ల దస్తావేజులో మొత్తముకి ముత్తురు 200-0-0 వేయబడ్డది. యిప్పుడు ప్రతియకరమును అంతకుమించి ధరగడిగియున్నది. అందుచేతనే రామనగరుమీద కెదిర్చుప్రద అనుగ్రహము అందరికి గలుగుచున్నది. అందుచేతనే రామనగరు యాజమాన్యవిమర్శకు బయలుపడెనని.

అందుచేతనే గూడ బీదసాదలకు యిట్లుపంపి యివ్వకుని కొందరు క్రమగర్హితతోసహా మరి యివ్వమని శ్రీ పంతులుగారు వెలచిచ్చి "మిత్రులు" నిర్మించి యడిగినారు నికలగర్హిత లేదనిన్ని, వైసావిహారంపడిన మరతులన్న జెప్పుటతోడనే సద్దుకున్నారు. "భూమి గానున్న స్థలము లోదాన విక్రయాద్ధుల తేకుండా

దుగిరాల గోపాలకృష్ణయ్య.

మనము సహకారాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుకొలది ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమును దినదినమునకును నిర్వీర్యముగను దరిద్రురాలిగను మార్చుటకు పన్నుగడలు పన్నుచున్నారు. బెంగాలు అడ్రి నెన్సుపట్టము క్రింద నిర్బంధించినవారిలో యిద్దరికి, వారిని కని లేక పెంచి పెద్దవారిని చేసినవారు జీవయాత్రను జాలించి పరలోకమునకు బోవ, నుద్దుకు తెలియన్న సమయ

లాహూరు, జూను 30—లాహూరు హిందువులు పుర
పాలక సంఘ ఎన్నికలను బహిష్కరింపకుండుటకు నిశ్చయించి
నందున ప్రభుత్వమువారు 26, 28 జూలై, 1947లో డిలీటు ఎన్నికలు
జరుగునట్లు ప్రకటించిరి. (అ. పే)

కత్తియవారు బొంబాయి
చేవులత గాదా

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
"కత్తియవారు" వర్షములు

సంస్థానాధీశుల ఆగ్రహము;
నానాజాతిసమితివారికి అప్పీలు

బొంబాయి, జూన్ 30— ముంబైలోని కత్తియవారు సంస్థానాధీశుల సభయందు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని సంస్థానాధీశులకును ఎట్టిబడంబడిక కుదురనందున బుధవారము సభి అంతమొందింపబడెను కత్తియవారు చేవుల గన్నీటిని స్వాధీనపరచుకొని పరిపాలించును సంవత్సరమునకు కొంత మొత్తము ఇచ్చుచుండెను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. బొంబాయి రాజధానియందలి చేవుల రైతము ఓడించుచు ఆవర్తకము కత్తియవారు చేవులకు మారుమందులచే ఇట్టి ఏర్పాటు గావించుట ఆవసరమయ్యెనని ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులు చెప్పిరి. ఈ సూచనను అంగీకరింపవలెనని సంస్థానాధీశులచేవుల అధిన మగు ప్రదేశమును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి చేవుల అధిన మైన ప్రదేశమును ప్రశ్నించి 1917 సంవత్సరమునకు పూర్వమువలె 'కత్తియవారు' ను ఏర్పరుచుట ఆవసరమగునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి.

1917 సంవత్సరమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సంస్థానాధీశులకు జరిగిన ఒడంబడికను మార్పుచేయు ఆవసర మేర్పడలే దని వాదించుచు సంస్థానాధీశులు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సూచనలను అంగీకరింపకపోయిరి. అందుచే సభ ముగియవలసి వచ్చెను.

'కత్తియవారు' వర్షములు

కత్తియవారు సంస్థానములందు 'కత్తియవారు' ఏర్పరుపబడినదని ఇండియా ప్రభుత్వపు పాలిటికలు డిపార్టుమెంటు వారికప్రకటన గావించుచున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులకును సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులకును 27, 28, 29 తేదీలయందు ముంబై ఆబులో సంభాషణ జరిగెను. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సూచనలను సంస్థానాధీశులు అంగీకరింపనందున కత్తియవారు ను ఏర్పరుచుట ఆవసరమయ్యెనని ఈ ప్రకటనయందు నూచింప బడినది. ఈ విషయమై వివరములను తెలుపుచు మరియొక ప్రకటన త్వరలో గావించబడునని తెలియుచున్నది.

సంస్థానాధీశులకు కలుగునష్టము

కత్తియవారు ను ఏర్పరుచుట సంస్థానాధీశులకు గొప్ప నష్టముకలుగును. బహువధుల పోషించిన కొన్ని లక్షలు విలువ గల సరకులు ప్రస్తుతము బేరబంధనం దున్నవి. కత్తియవారు ను ఏర్పడిన వర్తకులు రెండువోట్లు సంగములను చెల్లింప వలసియుండును. ఈ ఏర్పాటువల్ల అన్ని సంస్థానములకునూ బాహు నగన సంతాపమునకు యెక్కువ నష్టముకలుగును.

సంస్థానాధీశుల ఆగ్రహము

సంస్థానాధీశులు ఈ విషయమై అసంతృప్తిని ఆగ్రహమును ప్రకటించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారికి ఇండియా మంత్రికి అప్పీలు చేసుకొనుట ఆవసరమని వారు తీర్మానించుకొనిరి.

నానాజాతి సమితివారికి అప్పీలు

ఒక సంస్థానాధీశుడు ఈ విషయమై ఈక్రింది అభి ప్రాయములను తెలిపెను:—ఈ విషయము నింతటితో ఆగ నియ్యదు. మేము నానాజాతి సమితివారికి అప్పీలు చేసికొనె దము. బ్రిటిషువారికి ఆదాయము తగ్గుచున్నదను నెపమున సం స్థానాధీశుల కన్యాయము చేయుట ఎంతవరకు ధర్మమో తెలియదు. సంస్థానములకు నష్టము కలిగిన చింతలేదు కా బోలు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి వాగ్దానములను విశ్వసించుట నీలులేదని తోచుచున్నది. సంప్రదమును రాజభక్తిని ప్రకటించుచు సామ్రాజ్య ప్రేమమునే ఎల్లప్పుడు కొరచు అందులకు అన్నివిధ ముల తోడ్పడుచున్న సంస్థానాధీశులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈవిధమున అణచివేయుచున్నందున న్యాయముకాదు.

ఒకటివారు అభిప్రాయములు

కత్తియవారు సంస్థానములలో కొన్నిటియందు దివానుగ పనిచేసిన రంబోదారు ఫర్వారీగారు ఈక్రింది అభిప్రాయము

లను తెలిపిరి — సంస్థానాధీశులు లాభప్రస్తుతులను పొందింప గలియు తమకొనసమను ప్రతిష్ఠను కాపాడుకొన యత్నించెద రను విషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచినట్లున్నది సంస్థానాధీశులు ఎంతవరకు ఈ ప్రభుత్వము వారి నిర్ణయాలను తేన్ననులతో నాకు స్పృహ చేసినారా.

నవనగరు బొంబాయిలోని ఇంగ్లండు వెల్లెడరు నవనగరు బొంబాయిలోని ఇంగ్లండు వెల్లెడరు వెల్లెడరుని ప్రకటించబడినది. (ప్రీ ప్రెస్.)

భార్య నెత్తుకొని పోవుట

దొరసానిపై కేసు

కలకత్తా, జూన్ 30:—పంచానన గోఖుగారు తన భార్య నెత్తుకొనిపోయినది మిస్ కాథరెనుగారిపైను మరియితరులపైను కేసు తెచ్చిరి. భార్యను కిడ్నాపు అన్యాయముగ జేసానా మిషను హాస నందుంచినది తెలిపిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

బెంగాలు గవర్నరు దర్బారు

కలకత్తా, జూన్ 30:—జూలై 25 వ తేదీన బెంగాలు గవర్నరు దర్బారుచేసి జూలై 22 వ తేదీన అచ్చటికి వచ్చి నష్టము ముగిసిపేలు సంఘమువారును, జిల్లాబోర్డు వారును, తూర్పుబంగాలా భూస్వాముల సంఘమువారును, డక్కా ప్రభా సంఘమువారును, డక్కా జిల్లా అంజమాన్ సంఘమువారును సన్మానపత్రముల నొసంగెదరు. (అ. ప్రె.)

"మిమో దాఖుల ఆస్తి
27-6-27 లగాయితు 4-7-27 తేదీ
వరకు వేలం జరుపబడును"

వారంటు యిలాకా
అసలు 125/25

తణుకు డిస్ట్రిక్టు ముననపు కోర్టు

వాది:—బుదా నారాయణమూర్తి సా॥ వేల్పూరు.

ప్రతివాదులు:—వేల్పూరి బసప్పనగయిరాలు.

వాది దాఖలుచేసిన షెడ్యూలు.

తమకు ఫలు డి॥ లోచేరిన కావలిపుర గ్రామం తాలూకు మంగలి వెంకటస్వామికి హక్కు కలిగి ప్రతివాదులు స్వాధీనం లో యున్న నాకరీ యానాం మెరక.

(1) రీ సర్వీ 21 B నుద్ద పడమర 0-80 ట్లు ఫల వృక్ష మలు.

(2) మంగలి శివరాముడు కొడుకు వెంకటస్వామి తాలూకు ప్రతివాదుల స్వాధీనములో యున్న నాకరీ యానాం మెరక రీ సర్వీ 21 B నుద్ద పడమర 0-80 ట్లు.

(3) రామేశ్వరపు వెంకటస్వామికి హక్కు అయి ప్రతి వాదుల స్వాధీనంలో యున్న నాకరీ యానాం మెరక 21 B నుద్ద పడమర 0-58 ట్లు.

(4) వేల్పూరు గ్రామం తాలూకు నాకరీ యానాం మెరక 174 రులో దక్షిణం 0-84 ట్లు.

పదరు నాలుగు అయిదుములు మరకు వసించే పడతని వేలంకాబడును.

(5) వేల్పూరు గ్రామం తాలూకు జిరాయితి మెరక రీ సర్వీ 323/2 రు. A 0-59 ట్లు.

(6) పాటిస్తలం వాద్దులు.
తూర్పు వెలిగట్ల బసప్పకు వగయిరా గోడ X 15½
పడమర వెనుమర్రి రామయ్యగారి స్తలం X 15½
పుత్తరం రాజవీధి X 11
దక్షిణం మార్కొండపాటి నాగడు వగయిరాల యా నాం X 11

చతురం 170½ యిందులోని తాటి ఆకులయిల్లు తలపు ధ్వారబంధములు పయకప్పు సహా యాకోర్టు యెదుట 27-6-27 తేదీ లగాయతు 4-7-1927 వ రోజువరకు వేలంకాబడును.

తెన్నేటి కోడండరామయ్య, వాదిక్షిడరు

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ
ముగియుట

జేయులు మాన్యుయేటు కెజుఫుపై చర్చ
నై నిటాలు, జూన్ 30:—సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ యొక్క నై నిటాలు సమావేశము నేటితో పరిసమాప్తమొందినది కాలనిర్ణయములేకుండ నిలిపివే యబడెను. ఘాడుతీర్మానములు పరిష్కారము చేయబడెను కాని ఆందరును ఉత్సాహముతో, చర్చించిన తీర్మానమును, స్వరాజ్య సభ్యులూ కరు రివై జాడు జేయులు మాన్యుయేటును అనుసరించి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటగా దా నినిగూర్చి పూర్తిగావిచారింపి రిపొర్టుచేయగలందులకు అనధికారసభ్యు లెక్కువమందిగల యొక్కమిటికి పంపవలయునని ప్రతిపాదించిరి. చాలనేపు చర్చజరిగినప్పటికీ హోంమెంబరుగారు జేయులు మాన్యుయేటునంటి డిపార్టుమెంటు గ్రంథములను కార్యనిర్వాహక సంఘమువారేగాని అసభికారసంఘములు రివై జా చేయబాలకని చెప్పిరి అంతట తీర్మానమును ఓటుకు వెట్టి ఎక్కువవోట్లు ప్రతిపాదముగావచ్చి తీర్మాన మొడిపేయెను. తీర్మాన మనకు అనుకూలముగ 28 ఓట్లును ప్రతిపాదముగ 42 ఓట్లును వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

అస్సాము గవర్నరుగారికి ఏడుకోలు

కలకత్తా, జూన్ 30:—ఇదివరకు అస్సాము గవర్నరుగానంపిన కెర్రుగారును వారి భార్యయు నింగ్లాండుకుబోవుచు నేటిరాత్రి హఠాఠానండి బయలుదేరినప్పుడు కలకత్తావారు వారికి పౌరదయపూర్వకమైన పిడ్డోలు నొసంగిరి. మహారాజా సర్ ప్రత్యేతముగ టాగూరు, సర్ చార్లెస్ టిగార్టు, సర్ ఆలగాంధరు మర్రే, జి. యస్. దత్తు, జి. ఏ. వుడ్డువాడు ప్రింటన్, బెంగాలు శాసనసభలో లేబరుసభ్యుడగు కె. సి. రాయి చాదరీగార్లుండిరి. కె. సి. రాయి చాదరీగారు సర జాన్ కెర్ గారిని వారిభార్యను పుష్పమాలాలంకృతుల చేసిరి. ఆందరును కరతాశ్చర్యములు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

వేలము నోటి ను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ నబురిజప్పరులో చేరిన పెదయరుకపాడు గ్రామంలో గుడివాడ రైలుస్టేషను సమీపములో నున్న శ్రీ లక్ష్మీ వేణుగో

పాలరయియమిల్లు వారి తాలూకుభూము

లు అనగా బేతవోలు గ్రామంలో డి॥ నెం॥ 91/1లో యం-51 ను, 91/2 లో యం-11 ను, పెదయరుకపాడు గ్రామములో డి॥ నెం॥ 10 రు లో పడమర వైపు యం-82 ట్లును, యిందులో కట్టబడిన మిల్లున్నా, మిల్లుకు అంటియున్న డాబాయున్నా, డాబాకు యిరుక్కలయున్న 17 భాస్యంకొట్లు ను మిల్లులోవున్న యావత్తు Machinery యున్నా అనగా, బొంబాయి డిక్టేటర్స్ ప్లాంట్ కంపెనీ వారి లంకాపైరు బాయిలరు 1, పాత బాయిలరు 1, యినుపపాయి్య 1, మార్షలు కంపెనీవారి కాం పొండుయింజను 1, డూబెక్సుపంపు 1, హల్లరు 4 న్నూ, యింకా యెలివేటర్లు పుల్లీలు షాప్టింగులు వగైరా సామానులు సహా 3-7-27 తేదీ

ఆదివారము వరకు 12 ఘంటలు లగాయితు సదరు మిల్లువద్దనే బందరు నబుకోర్టు 05 40/

25 దావాలో రిశీవరు కోల్లపర్తి శివకామ సుందర రావుగారివలన బహిరంగమైన వేలములో విక్రయించబడును. పాటపాడువారు పాటకుముందు రు 500-0-0 ధరావతువుంచి పాటకొట్టి వేసినయెడల వెంటనే 1/4 వంతు సొమ్ము రిశీవరుగారికి చెల్లించి మిగతాసొమ్ము 15 రోజులలో చెల్లించవలెను. యితర వివరములు పాటకాలమందు తెలుపబడును. బందరు } కోల్లపర్తి శివకామసుందర రావు, 24-6-27 } రిశీవరు.

తెలుగుదేశం పార్టీ

గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు:— నేటి బసమ గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు చెన్నపురి విచ్చేరి.

మద్రాసు కార్యరేషను ఎన్నికలు:— ఆర్. బాలసుందర మొదలియ్యగారు కార్యరేషను 12 డివిజనుకు (కేంద్ర నాయక పేట) కాంగ్రెసు పార్టీ తరఫున అభ్యర్థిగా నిలిచినారు.

మద్రాసు కార్యరేషను ఎన్నికలు:— 19 డివిజనుకు అనగా పెరియమెట్టు, వేపేడివిజనుకు సభ్యుడుగా ఎన్నికై బతుకు సి. యస్. మునిరత్నం చెట్టిగారు అభ్యర్థిగా నున్నారు.

మోటారు ప్రమాదము:— విశ్వమాచారియను 9 ఏండ్లపిల్లవాడు మణిగారు సరైపురోడ్డువద్ద (బ్రాడ్వేవర) మోటారు బస్సు క్రిందపడి చనిపోయెను. అతడు రోడ్డునకడ్డముగా పరుగెత్తి మోటారు బస్సుకింద బడెను. ఆస్పత్రికి తానిపో బతుకుచుండగా త్రోవలో చనిపోయెను.

రాకపోకలు:— సి. రోడ్లంగారు నేటిరాత్రి 8 గంటలకు పిల్లలతో వెళ్లెదరు. గొల్ల. టి. ఇ. మాయుడుగారు గతరాత్రి పాదమారుకు వెళ్లిరి. యస్. వి. రామస్వామి మొదలియ్యగారు నేటియందు ఉదకమండలమునకి వెచ్చిరి.

గజపాంగ

దక్షిణదేశములో ముగ్గురజల్లాలో చెట్టి నాడులోని కంది నూరు పురమందు గతమాసములో ఒక అర్ధరాత్రివేళ గోడకెక్కి దూకి 7 గురు బందిపోటు దొంగలు ఒక నాలుకతోటి చెట్టియింట ప్రవేశించిరి. చెట్టిని అతని భార్యను నిద్ర లేపిరి ప్రాణములు తీసెనును భయపెట్టి వారి యింటగల నగలను యిమ్మని బెడరించిరి. అసహాయులైన దంపతులు నగలను దొంగలకు వప్పించిరి. చెతికందిన నగలన్నియు తీసికొని దొంగలు పారిపోయిరి. 11 వేల రూపాయలు విలువగల సొమ్ములుపోయెను. ఈ విషయమై పోలీసువారు దరియాపు జేసిరి. మరరాజులో ప్లమరుబూరులోని వ. రాజువద్ద కిలెరూ పాయాలు విలువగల వజ్రముకట్టి ఫ్లవర్ బజారు పోలీసువారికి అనుమానాస్పదముగా కన్పించెను. దానిమీద ఆ మాకీతని వేడిపట్టి ముత్రయ్య అనే అసనిని మధురలో అరెస్టుచేసిరి ఇతని వెంట వోకెడ్డ దొంగలగుంపుగలను. ఈ దొంగలగుంపు ఇంకను దొంగలేదు. ఈ ముత్రయ్య గజపాంగ. ఇతడు చెట్టి నాడులోని ప్రజల నుండెలు పీడుపీడుమునకట్లు గత కొలది మాసములలో అనేక భయంకరమైన దొంగతనములు చేయించెను.

చెన్నపురి కార్యరేషను

కోరములేక నిలిపివేయబడుట

కార్యరేషనునందు పనిచేయుచున్న గుమాస్తాలకు ఉద్యోగంబు గృహముల నిర్మించి యొసగుటకు గాను రు 5 లక్షలమును గావించుటకు గాను గోనుగుంట్ల వెంకట సుబ్రహ్మణ్యచెట్టి గాట్ల నోట్లను వోసగన తీర్మానమును చర్చించుటకు నిన్నసాయం 6 వేళనుపబడిన కార్యరేషను సభా సమావేశము కోరము లేక జరుగలేదు. స్వరాజ్యసత్వసభ్యులు ఘోషించి పదిమందియు ఇక్కరు స్వతంత్రసభ్యులును జస్టిసుపక్షమునం దొక గ్రూపు ద్వారా నేతజే మొదలియ్యగారును ముత్రయ్య సభకు హాజరైరి అధ్యక్షుడును. కమిషనరు గారునుండ నిర్ణయమునకు సభకు నచ్చిరి. 15 నిమిషములకేపు వేదియున్నను సభను జరుపుటకు లెనింతమంది సభ్యులు హాజరు గాకపోవుటచే అధ్యక్షుడు సభను రాజీవు గురుభారమునకు వాయిదావేసెను.

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు మాటలాడుచు సభనుజరగకుండ జేయు నుద్దేశముతో, ఒక్క డాక్టరు నేతజే మొదలియ్యురెప్ప తిక్తైన జస్టిసుపక్షసభ్యు లందరును సభనురాకుండ నిలిపి పోవుటకు తీర్మానించుకొనిరి అట్లు చేసిరినిచెప్పి కార్యరేషను వ్యవహారముల సరిగ నిర్వహించునంద జేయుటకు జస్టిసు పక్షమువా రనలంబించుచున్న జిత్తులను ఖండించిరి.

జస్టిసు పత్రిక ఇస్లాము మతమును ఆవమాన పరచుట

పందిబొమ్మగీసి టర్కీ దేశమును సూచించుట జస్టిసుపత్రికలో జూలై నెల 26 తేది శనివారమునాడు 18వ పేజీయందు కొలంబసు అనువాతకు ఓహియోనుకి సంపిన వార్తా ప్రకటన ఆను శీర్షిక క్రింద ప్రకటింపబడిన పేజీగ చిత్రపువందు టర్కీ దేశమును సూచించుటకొక పందిబొమ్మగీ యుబడెను. డిప్యూచి యను పేరుగల యీ వార్తాప్రకటన ఓహియో పట్టణమందు వెలసిన మహమ్మదీయతరఫుపత్రిక యనునాట విశదము. కాబట్టి అట్టి పత్రిక టర్కీ దేశము నొక పందియాకార కారమున చిత్రించుట సహజమే. కాని, సగరు అమెరికా దేశపు మహమ్మదీయ ప్రతిపూలపత్రికలోని చిత్రపువను-బ్రాహ్మణేశ రాభిమానముగల-మహమ్మదీయులకూడ బ్రాహ్మణేశ తరులే. యీ జస్టిసుపత్రిక మహమ్మదీయుల గౌరవ భంగ కరమైన యీ చిత్రము మౌఖ్య నర్మ్య దించి ప్రకటింతుట కూడనిపనియై యున్నది. మహమ్మదీయుల యెడ తింపార్గ భావమును సూచించుచున్నది. ఇస్లాము మతమున కింతకన్న అపమానము వాటిల గలదు. కాబట్టి జస్టిసు పత్రికయొక్క యీ చర్యను ఖండింతుటకై ఇస్లాము మతస్థులందరును శ్రద్ధవహించవలసిన కొరకున్నాము. ఎస్. వ. మాఫీసుహమ్మదు అద్దెల్ హమీద్ ఖాన్.

రంగీలరసూలు కేసు తీర్పు

అమోదననభలు - నిరసననభలు

శీర్షిక: జూలై 30:—రంగీల రసూలు కేసు తీర్పును ఆ తేదీమరుటకై నేటిదినము రాత్రి గొప్పసభ జరుగునని ప్రకటింపబడినది. జమ్మూనీదు ఎదుటనున్న మైదానమున ఈసభ జరుగును. సభ సమావేశపు ప్రకటనలకుందు నూరుమంది మహమ్మదీయులు సంతకములు చేసియున్నారు. మవులూన మహమ్మదాలి గారు మరికొందరు ప్రముఖులు ఈసభకు కారకులగున్నారు. రంగీల రసూలు గ్రంథకర్తకు-స్వామ్యమూర్తి దులీపుసింగుగారు నిర్దోషియని నిర్ణయించి విడుదల చేయుట, మస్తిం ఆవులు లు ర్ ప్రతికాధిపతిపై స్వామ్యస్థానముల తిరస్కరపు శీర్షిక మోపి శిక్షించుట అక్రమమని ఆ తేదీమరుట ఈ సభయందు తీర్మానములు గావించబడును. మతవిషయములపై తమ విధానమును ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రకటింపవలయునని మరియొక తీర్మానము గావించబడును స్వామ్యమూర్తి దులీపుసింగుగారి తీర్పుపై ప్రభుత్వమువారే ప్రీతికొనినందు రివిజను పిటిషనుకు దాఖలు చేయవలయుననియు, మత ప్రవర్తలకు మాషింపుచారిని శిక్షించుటకై తగు కాసనమును తయారు చేయవలయునని సభకును కోరబడును ఈ సూచనలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన తీవ్రభరితములు ఏర్పడునని మాడ హెచ్చరిక తెలుపబడును. పాయంకాలము రింగంటల నుండి అంగళ్ల నుమాయ మహమ్మదీయ వర్తకులు తీర్మానించుకొనిరి.

హిందువుల వైఖరి

శీర్షిక: రాష్ట్రీయ మహాసభ నేటిదినము జరుగునట్లు ప్రకటింపబడును గాని నిర్ణీతసంఖ్య సభ్యులు రానందున సభ జరుగలేదు ఎచ్చినవారుకలసి యిష్టగోష్ఠి ప్రసంగములను గావించిరి. శీర్షిక: సగరమునంబలి హిందువులొక పౌరసభ జరిపి రంగీల రసూలకేసునందు గ్రంథకర్తకును రాజబాయిగారిని విడుదల చేసినందుకు స్వామ్యమూర్తి దులీపుసింగుగారిని అభినందించుచు తీర్మానము గావించుట అవసరమని కొందరు సభ్యులు అభిప్రాయము తెలిపిరి. మస్తిం ఆవులు లుకై ప్రతి సంపాదకునికి శిక్ష విధించుట స్వామ్యమనియు, హైకోర్టువారితీర్పును వివర్ణించుచు గవర్నరుగారు మహమ్మదీయ బాయబారులకు ప్రత్యక్ష తరమొసగుట ఉచితముకాదనియుకూడ తీర్మానములు గావించుట అవసరమని సూచించబడినది.

తిరువాన్కూరు సంసానమున కొంత ప్రదేశమును ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి కొలుకు తీసికొని రేయూతులోట శిర్వురుప వలయునని బ్రూక్ బాండు కంపెనీవా రుద్దేశించిరి. ఈ విషయమై తీవ్రముగ భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడుటచే ప్రభుత్వమువారు బ్రూక్ బాండు కంపెనీవారు ఈ ఏర్పాటులు కడలు కొనరని ప్రకటింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—“సోను” ఓవైపు కులీయొకడు కాలుజారి క్రిందపడి మరణించెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

లాహోరు, జూలై 30:—పన్నాడి హత్యలో తీర్పు జూరై నాలవలేదీన చెప్పబడును. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—“నాయక” పత్రికా సంపాదక మద్రాపతులను రాజద్రోహ నేమక్రింద నిర్దోషులని విడుదలగావించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఉదకమండలము, జూలై 30:—ముద్రాగు గవర్నరు గారు రామనాథు తిన్నెన్ల జిల్లాలపపాయి పరివాహముతో తిరిగి ఉదకమండలము చేరుకొనిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

శీర్షిక: జూలై 30:—పోస్టాఫీసు సాత్తు నపహరించి నందులకు శీర్ మాకోపింపబడిన పార్సెల్స్ గుమాస్తా సజ్జా మహమ్మదు కేసులో ముద్దాయికి రెండేండ్ల కఠినపరకమును వేయి రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడినది. (ప్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తా, జూలై 30:—“హిల్స్ అరాజక్” వను వ్యాసము వ్రాసినందును లేబడిన ఫార్వర్డు పత్రిక కేసు సందర్భపు అప్పీలు విచారణకువచ్చెను. వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—సిక్కి బార్లిగట్టు అను వాతకు బీమను క్రిష్ణభట్టిగారికి కేల రూప్యములు మోసముగా వించినందుకు శిక్షించబడినది. విచారణ జరుగుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కుంభకోణం, జూలై 30:—నిన్న రాత్రి 7 గంటలకు తోటలోనికి లాగికొనిపోయి యొక బ్రాహ్మాయువతిని అమానుషచర్యల లోనుగావించిరి నగలన్నియు అపహరించిరి. పూర్వ ద్వేషము దీనికి గారణము వేరుగులు దొరకలేదు. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, జూలై 30:—తీవ్రముగా మోటారునడిపించి బెంగాలీయువకుడగు సత్యేంద్రనాథ చౌదరిగారి మరణమునకు గారణమైనందులకు శాస్త్రుజ్ఞులు పోపుఫాక్టరీ మాకేజరు బ్రెషను గారు సేవన్న కంపెనీకిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

తిరుచినాపల్లి సమీపమున నున్న తిరియూరు గ్రామమున సాంఘీక విభేదములు తీవ్రముగ మండుటచే ప్రత్యేకముగ 20 మంది పోలీసువారిని ప్రభుత్వమువారు ఈ గ్రామమునకు పంపియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—ఆరెక్టు కామెరానుగారిపై హత్య ప్రయత్నము గావించినందులకు పేకు ఇన్స్పెక్టరు గారిపై శిక్షించబడినది. ముద్దాయి తెలుసుపై విడుదలయ్యెను జూలై 31వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, జూలై 30:—నిరంజనసగ్ర హల్లరుగారి యింట అర్ధరాత్రున బందిపోటుజరిగెను. నిరంజనుగారు పారి పొవ యత్నించెనుగాని పట్టుకొనబడి కాల్చబడినది. నిరంజను బాధపడజాలక తాళపుతెవుల నిచ్చిశేరి. బందిపోటు అంతయు దోచికొని పారిపోయిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

తిబెటు దొంగనాణెముల కేసు

తిండాలుగారికి తీమాపణ కలకత్తా, జూలై 30:—తిబెటుదొంగనాణెముల కేసులో తిండాలు కేవా, మరి 8 గురు ముద్దాయిలు వారి తిండాలు గారికి తీమాపణ ప్రత్రమియబడినది. (ప్రీ ప్రెసు.)

డేవిడి బ్ల్యెయరు అప్పీలు కలకత్తా, జూలై 30:—కొకేసు దొంగతనమునకు 4 నెలలకఠినపరకమును 850 రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడిన బ్లెయరుగారి అప్పీలు కొట్టివేసి శీర్షము ఖాయపరచి 9వ 1 నెల కఠినపరకమునకు మార్చిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

"కార్యసంఘపు నభ్యులు రాజీనామ ఇవ్వవలయును"

మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులు గౌహతి తీర్మానము నుల్లంఘించిరి

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి వాగ్దానము ఉపన్యాసము

వాగ్దానము, జూలై 30:— నిన్న రాత్రి డాక్టరు ఛెరుగూరి అధ్యక్షతన జరిగిన పోరాటలో శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు క్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి.

మద్రాసునందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు గౌహతి తీర్మానములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరి స్వతంత్ర మంత్రవర్గము విషయమై స్వరాజ్యపక్షమువారు కట్టివర్గ నవలంబించవలసినదియు శ్రీనివాసఅయ్యంగారి సూచించియుండిరి. మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను కార్యసంఘమువారు రామోదించుట ఎంతమాత్రము వ్యాయముకాదు.

యథోచిత సహకారవాదులు గాని స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరినవారుగాని మంత్రవర్గముల చేర్చవలసిన వారికి కాంగ్రెసు పక్షమువారు తోడ్పడవచ్చునని అి భాగి కాంగ్రెసు సంఘసభయందు డాక్టరు మూలగా రొకసవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఆ సవరణను నిరాకరించిన శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, కాంగ్రెసు తో ఎట్టి సంబంధము లేని మంత్రవర్గములను కాంగ్రెసువారు బలపరచవచ్చునను తీర్మానము కార్యసంఘమునందు ఆమోదింపబడినట్లు చేసిరి. ఈవిధానము స్వరాజ్యపక్షమునకు అంత్యక్రియలు జరుపుట యగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారితో సహకారమునకు గడంగినను రాయలగిరిమహావారికి రాజ్యాంగనిర్మాణపుదిక్కు తయారుచేసి పనుర్పించిన మనము స్వరాజ్యము పొందజాలము. నిరంకుశాధికారవర్గమువారిని ప్రతిఘటించి కాసనోల్లంఘనమునకు గడంగిన గాని మనము స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము.

బ్రిటిషువస్తువులను బహిష్కరించుట

బ్రిటిషువస్తువులను బహిష్కరింప వలయునను తీర్మానము అభిలఖారత కాంగ్రెసుసంఘమునం దామోదింపబడినది. ఏదేవద్రువులను బహిష్కరించుట సాధ్యమో వివరములను తెలుపుచు ఒకపటికను కార్యసంఘమువారు తయారుచేయవలయుననిమాడ్చ తీర్మానింపబడినది. కాని ఇంతవరకు కార్యసంఘము వా రీవిషయమై ఎట్టిపనిచేయలేదు యథోచితసహకారవాదులు చేయవలసిన పనులనుచేయుటకుమాడ ప్రస్తుత కాంగ్రెసువాయ కలు చెనదీయుచున్నారు. బ్రిటిషువస్తువుల బహిష్కారము విషయమై కాంగ్రెసువారు గావించినతీర్మానమును అనుసంధుండుటకు కార్యసంఘమువారికి కత్తిలేకున్న కార్యసంఘపునభ్యులు రాజీనామఇచ్చుట ఉచితము. ఈకార్యక్రమమును కొనసాగింప ఉత్సాహము సామగ్ధ్యము గలవారే కార్యసంఘసభ్యులుగ నుండవలెను.

కాసనోల్లంఘనప్రయత్నములు ప్రారంభమైన సాంఘిక రాజకీయ విభేదములు వాటంతట అవియే అంతమొందగలవు కావున ఆ సహాయోద్యమమును మరల ప్రారంభింప వలయును అసహాయోద్యమమున కేవలము దిరుదులను వదలుకొనుట విందులకు పోవంతుటకాదు పన్నులను చెల్లించువంతులను దానిని చక్కపరచుట యగు నుర్రెగవలయును. కాంగ్రెసును సహజవారి ఆదర్శము పొందియును మాక్కులుకాక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగ నుండవలయును ఈ విషయమై మద్రాసు కాంగ్రెసునందు సరియగువిధానము తీర్మానింపబడునని నమ్ముచున్నాము. (శ్రీ ప్రెస్)

వాగ్దాన సత్యాగ్రహము విషయమై ప్రశ్నింప సాంబమూర్తిగారు ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి వాగ్దాన సత్యాగ్రహమునకు సంబంధించినసమస్యల నన్నిటిని పరిశీలించుటకు నేనన్నటికి వచ్చితిని. ఈవిషయమై నేనింక ఎట్టి అనుకూలాభిప్రాయముగాని ప్రతికూలాభిప్రాయముగాని గావించుకొనలేదు. ఈసత్యాగ్రహము నానునచ్చిన ఈవిషయమై దేశమునందంతయు ప్రచారము సలిపెదను. (శ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, జూలై 30:— స్వామికాజుగార్లు ప్రధాన న్యాయమూర్తి యువేరిగారిని అక్టోబరు వరకు షర్మోమీదనున్న బస్సు కంపుగారి స్థానే హోగార్లు జడ్జిగా నియమించిరి. (ఆ. ప్రెస్)

కోయంబుత్తూరు ప్రావృణేతర మహాసభ

బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరెదరా?

కోయంబుత్తూరు, జూలై 1:— బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారి సూచననుగురించి అలోచించుటకై సమావేశపరచబడిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభ అవసరసమావేశము శేపు ప్రారంభమగును. మహాసభకు సంబంధించిన అన్ని ఏర్పాటులు ముగిసినవి. బ్రాహ్మణేతరనాయకులు పానగలురాజుగారు, సర్ పాత్రోగారు, ఎ. రామ స్వామి మొదలిగారు, యం. టి. కు బ్రహ్మణ్య మొదలిగారు, యం. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు, (అధ్యక్షులు) కె. వి. మీనమ్, జె. యం. కన్నప్పయ్య, డి. బి. బి. తనికాచలంరెడ్డిగారు, వి. చక్రపాణిగారు మరొకరికొకరు ప్రముఖులు ఇప్పటికే వచ్చియున్నారు డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారు నేటిదినము సాయంకాలము వచ్చెదరు. బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునని ఒకవైపున విరదరాజులునాయుడు మణ్యంగంరెడ్డిగారు, చేరకూడవని ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు తీవ్రము ప్రచారము సలుపుచున్నారు. రెండుపక్షములవారు సమానము బలముగలవారైయున్నారు సర్ కె. వి. రెడ్డిగారి శేపు రామస్వామి నాయకరుగారికి బలము కలుగజేసినది.

మహాసభవారు ఏవిధముగ తీర్మానించెదరా? చెప్పటకు పిలువేరుగాని ప్రతినిధులలో అధిక సంఖ్యాములు కాంగ్రెసునందు చేరుటకు ప్రతిపాదించుచున్నారని తోచుచున్నది. శేపు సాయంకాలము విషయవిగ్ధము సంఘసమావేశము జరుగను. రెండుపక్షములవారు దాదాపుసమానము బలముగలవారైయుండుటచే దీర్ఘమగు తీవ్రవర్ణన జరుగవని చెప్పవచ్చును.

రామస్వామి నాయకరుగారు అసంఖ్యలై యుండుటచే విషయవిగ్ధమునభక్తు రారనియు మహాసభ చక్రయంతు మాత్రమే పాలుగైకొనెదరనియు తెలియుచున్నది.

గవర్నరుగారిని ఇంటికి సంపవలెను

రాజోపు బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందు ఒక ప్రముఖుడు మోటారు వైకాక ప్రావృణేతరులు ఖండించుచు ఒకతీర్మానము. తుక్కుకుకీ హార్డు ష్రీమును ఖండించుచు ఒక తీర్మానము, పౌరక స్వపరిపాలన కాభివృద్ధిపాలనమును ఖండించుచు మరొక తీర్మానము ఉపపాదించి ఉద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అంతేకాక ఇండియా మంత్రి ఈగవర్నరును ఇంగ్లాండునకు పిలువనంపవలయునని-మరొక ముఖ పాదంపబడు నని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

ప్రావృణేతరులు

కాంగ్రెసునందు చేరుట

కుమారస్వామి రెడ్డిగారి అభిప్రాయము

వధుర, జూలై 30:— కోయంబుత్తూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన డి. బి. యం. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు చిదంబర నాథ నాథగుగారితోను జె. యం. కన్నప్పయ్యగారితోను వధురకుకీ కోయంబుత్తూరుకు నేటిదినము ప్రయాణమైరి. స్వేచ్ఛనున్న శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి రెడ్డిగారిని సంబోధించి కాంగ్రెసునందు బ్రాహ్మణేతరులు చేరవలయుమై ప్రశ్నింప వారిట్లుచెప్పిరి— ఏకగ్రీవముగ ఈవిషయమై బ్రాహ్మణేతరు లొకవిధముగ తీర్మానము గావించవలయునని నేను కోరుచున్నాను. వివిధరాజకీయ కక్షలకు కీర బ్రాహ్మణేతరులు ఈ మహాసభకు వచ్చి తమవిభేదములను మరచి అందరకు అనుకూలము విధానమును నిర్ణయించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఈవిషయమై ఎట్టి అభిప్రాయములను తెలుప చిదంబర నాథ మొదలిగారు నిరాకరించిరి

బ్రాహ్మణేతరుల హేతులను బ్రాహ్మణేతరులు బహిష్కరింపవలయుననియు ఆ సప్రతిభ్యులు చేవాలయము లోనికి ప్రవేశింపకలగునట్లు సభాగ్రహవ్రత మవలంబించవలయుననియు, రైల్వే స్టేషనులలో రిఫ్రెజ్ మెంటు రూములయందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములు అంతమొందవలయుననియు తీర్మానములను మహాసభ యందుపాదించి ఉద్దేశించినట్లు ద్రావిడత పత్రిక సంపాదకు లగ్న కన్నప్పయ్యగారు తెలిపిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

నూతన రాజకీయపక్షము

వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గపుమొన్నిక

కలకత్తా, జూలై 1:— వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనటలో సాస్యాలుగారి పార్టీని రానీయకపోవుటచేత దానికి భవితముగా నూతన రాజకీయపక్ష మొకటి యేర్పాటు కావచ్చును. ఈ కాంగ్రెసువారు అనేకమారులు సభలుజేసిరి మరియు కాంగ్రెసు శ్రేణులు అనిగాని స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమనిగాని, కాంగ్రెసులోని ఒక శ్రాంతిపార్టీని యేర్పాటు చేయవలెనని తీర్మానించినట్లుగా తెలియుచున్నది.

మేజరులైనవారి కంగరికిని ఓట్లొసంగు అధికారముతో కాంగ్రెసు నిర్మాణవర్తిని మార్చుటయు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మరింత తీవ్రపరచుటయు, రైతులను కార్మికులను తగిన కట్టుదిట్టము లేర్పరచుటయు ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ముఖ్యపథ సంగీకరించు ప్రయత్నముల నడపవలయునని నూతన పక్షముయొక్క యుద్దేశములు.

నవంబరునాడు సములో వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమున కెన్నికలు జరుగునపుడు పోటీకి నిలుచవలసిన వీరు తయారగుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్)

మాప్టిలా కుటుంబమునకు అండమానుల కంపుట

మహమ్మదీయుల అసమ్మతి

కుంభకోణం, జూలై 30:— మాప్టిలా వైద్య కుటుంబము అండమానుదీపుల కంపు పర్వతి యంత్రమాత్రము బాగుండలేదని తీవ్రముగా ఖండించుచు దానిని వెంటనే నిలిపివేయవలసినదని ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారిని మరరాసు ప్రభుత్వము వారిని వేడుచు మాతూరు నన్నిలం తాలూకాలోని మహమ్మదీయులొక బహిరంగసభ గావించి అందుతీర్మానించిరి. ఈతీర్మానమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని మరరాసు ప్రభుత్వము వారికిని అందజేయవలెననినూడ తీర్మానింపబడినది. (శ్రీ ప్రెస్)

నూతనమత సిద్ధాంతము

బాక్సగారిని బ్రిటిషు ఇండియాను

విడిచిపొమ్మని చెప్పట

బెంగాలు ప్రభుత్వపు టుల్తురుపు

కలకత్తా, జూలై 30:— మాడేయ బ్లాక్ స్పీకారి చే ప్రసిద్ధిచుండుగా చేయబడిన మధిమిలాల్ సింగుగారు తమ గురువని చెప్పుకొనుచున్న ఆమెరికను మిషనరీ యఫ్. డి. బాక్సగారిని బ్రిటిషు ఇండియా వేరీయును విడిచిపొమ్మనియు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు త్రవవిచ్చిరి. ధి కుక్రసి ఆసు నూతన మతసిద్ధాంతమును బోధించుటకు వీరు హిందూదేశమునకు 12 సంవత్సరములక్రిండు వచ్చింట పీరు మదరాసుకు వెళ్లి అచ్చట నొక సోపరబృందమును స్థాపించి వంగరాష్ట్రీయమున వచ్చిరి. డాక్టర్ లింగునుండి తిబెట్టులో తన భార్య, గురువు ఈవ్వారిని అచ్చటికి పోవుటకై ప్రయత్నించుచుండగా వద్దని ప్రభుత్వము వారిదురజ్ఞేరి. తగిన కారణములు చెప్పనంపుచు ఉత్తరపు నుల్లంఘించుచున్నారని బాక్సగారు కమిషనరుగారికి తమ అసమ్మతిని వ్రాసెననికని తెలియుచున్నది. ఆమెరికను కాంపలు తనతరపున ప్రభుత్వమువారితో వాదించునని వీరు చెప్పుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్)

నైకిల్ వైన ప్రపంచప్రయాణము

బొంబాయి, జూలై 30:— ప్రపంచప్రయాణము నైకిలు మీద తిరిగియాచి రావలెనని 1923 అక్టోబరు 18 లేదన బాక్ డేవిడ్డుగారు డిల్లీ, కలకత్తా, మదరాసులను చూచి బొంబాయి చేరిరి. మదరాసులో వీరిని రత్న సునేతరున కలుసుకొనెను వీరిరువురును యికముందు మోటారు సైకిలుమీద ప్రయాణము చేయవలెనని నిశ్చయించిరి రెండురోజులు విశ్రాంతి తీసికొని వీరు లాహోరు, క్వట్టా, ఆఫ్ గనెసానములనుగా యూరపుఖండమునకు బయలుదేరినారు. డేవిడ్డుగారు రెండున్నర సంవత్సరములలో ప్రయాణము ముగించి దులచియున్నారు. ఇకముందు ప్రయాణముచేయు వారందరికిని సులభముగానుండుకొరకై ప్రపంచముంతటిలోను దారులను తెలియజేయుచు గైడుబుక్కును తయారు చేయవలెనని వీరియుద్దేశ్యము. (ఆ. ప్రెస్)

“శాభాష్”

శ్రీమద్భాగవతం

“శాభాష్” అను కీర్తికక్రింద, బెంగాలీ దిన పత్రికయగు “నాయకు” వ్రాసిన వ్యాసము కై, రాజద్రోహనేర మారోపించబడెను. కొంత కాలమునుండియు విచారణ జరుగుచున్నది. నిన్నటిదినము కలకత్తా ఛీఫ్ ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటుగారు పత్రికా సంపాదకులగు డాక్టరు ప్రతాపచంద్రగుహ రాయగారిని, ముద్రాపకులగు సామేంద్రనాథ రాయగారిని నిర్దోషులని సూచించి విడుదలజేసిరి. హైకోర్టులు అప్పడప్పుడు రాజద్రోహపు కేసులలో విశాల దృష్టిజూపుట పరిపాటియైనను, మేజిస్ట్రేటులు అట్లు మెలగుట యరుదు. కలకత్తా ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటుగారు సామాన్యపు వైఖరిని విడనాడి, న్యాయమును ధైర్యముతో నిర్వహించి నందులకు వారి సభి నందింపవచ్చును. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారిని మంత్రులుగ నియమించి నందులకు “నాయకు” పత్రిక ప్రభుత్వమును విమర్శించెను. అబ్దుల్ రహీంగారి నియామకము “విభజించి ఫాలింపు”డను సూత్రమునకు నిదర్శనమని యీ పత్రిక సూచించెను. కలకత్తాలో హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు నలువడి దినములకు కైగలిగియున్నప్పుడు జరుగనిచ్చిరని, యీ పత్రిక నిరసించుచు, ప్రైవేటుమున కిది మరియొక నిదర్శనమని తెలిపెను.

“నాయకు” పత్రికాభిప్రాయములతో మేజిస్ట్రేటుగా రేకేభవించెను. లిబరలుకాక్షకు జెందిన లిట్టను ప్రభువుగారు అక్రమముల కొడిగట్టుట హాస్యాస్పదమని, మేజిస్ట్రేటుగారి తలంపు. అయినను ఇట్టి విమర్శనమునందు రాజద్రోహ మేమియు లేదని వీరు భావించుచున్నారు. ఇంగ్లండునందు గూడ పందొమ్మదవ శతాబ్దమున, ప్రభుత్వాధికారులు విభజించి పాలించుచున్నారని ఆరోపించుట మామూలని, ముద్దయి తరపున వాదింపబడెను. లిట్టను ప్రభువు పరిపాలనమును నాయకపత్రిక నిరాధారముగ నిందించెనని, మేజిస్ట్రేటుగా రెంచుచున్నను, ప్రభుత్వమును నిందించినటుల భావింపగూడదని, చాటుచున్నారు. అధికారుల పరిపాలనమును విమర్శించిననుగూడ, ప్రభుత్వమును నిందించుటయే యగు నను వాదమును మేజిస్ట్రేటుగారు రంగీకరింపరు. మరియొక సంగతిని గూడ వీరు బయల్పరచిరి. గనులపనివాండ్రసంఘపు కార్యదర్శి యగు కుక్కుగారు, బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రులగు బాల్ఫూరినిగారి నింతకన్నను కఠినముగ దూరిన సంగతిని, మేజిస్ట్రేటుగారు జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నారు. హిందూదేశమునందే మాత్రము విమర్శనము వెలువడినను గోరంతలు కొండంతల గావి

చుట మామూలయినది. ఇంగ్లండులో నటుగాక, స్వేచ్ఛా విమర్శనము వెలువడుచున్నను, ప్రభుత్వము వారు చర్యదీసికొనరు. ఇంగ్లండునందుండెడి వాక్యాంతర్యముగాని, పత్రికాస్వాతంత్ర్యముగాని హిందూదేశమునందు లేదని, మేజిస్ట్రేటుగారు రెంగుదురు. కాని, తీవ్ర విమర్శనములను అణచివేయదలచుచో, వాని ప్రకటనమును ఆపివేయవలయుగాని, రాజద్రోహముక్తిద శిక్షింప నెంచుట పాడిగదని, వీరు స్పష్టముగ తెలిపిరి. మేజిస్ట్రేటు తీర్పునాధారముగ జేసికొని అధికారులు కొందరు తిరిగి పత్రికాశాసనమును ప్రవేశపెట్టవలెనని కోరిన కోరవచ్చును. ఆవిషయ మటుండ, అంగ్లానువాదమునందు కనుపించు దానికన్న, బెంగాలీ వ్యాసము ఎక్కుడు మృదువుగనున్నదని, మేజిస్ట్రేటుగారు గ్రహింపగలిగిరి. ఇటుల గ్రహించువారకుదుగ నుందురు. ఒకభాషలోని భావముల నింకొక భాషలోనికి ఉన్నవి యున్నరీతిని అనువదించుట, సుసాధ్యముగాదు. ఉన్న భావముకన్న, అనువాదమున ఎక్కుడు తీవ్రపదముల నుపయోగింపవచ్చును. ఒక్కొక్కమారు దాని యుక్తము ననలే తగ్గింపవచ్చును. ప్రభుత్వపుట్రాన్స్లేటరులను, రాజకీయసంఘటనలు భయపెట్టుట నహజము. అధికార విమర్శనమునకును, ప్రభుత్వవిమర్శనకును వీరు తారతమ్యము గ్రహింపలేకపోవచ్చును. నిరంకుశాధికార మననే యో, బాధ్యతాయుతపరిపాలన యననే ది యో, తిన్నగ గ్రహించుటకు వారికి తగిన సామర్థ్య ముండక భోవచ్చును.

సంస్కరణములకు బూర్వపు స్థితి ఎటులున్నను, పిమ్మట స్థితి వేరుగనున్నది. అంతకు పూర్వము స్వరాజ్యమును వాంఛించుటయే నేరముగ నెంచబడెను. స్వరాజ్యము రాజద్రోహముగాదని, కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయాధిపతి ఖండితముగ నిర్ణయింపవలసివచ్చెను. కాని రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనమునందే, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాదర్శము నెలకొల్పబడినపుడు, రాజద్రోహ శబ్దమునకు వెనుకటి సంకుచితార్థ ముండజాలదు. శాంత పద్ధతుల నవలంబింప గోరునంతవరకు, ప్రభుత్వవిధానమును మార్చగోరుటగాని, ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమందలి లోపములను కనుబట్టచుట గాని దోషము గానేరదు. ఇంకను రాజద్రోహ శబ్దమునకు వెనుకటి యర్థమునే సూచించుట అసంభావ్యము. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమును, మాంటూసూగారి కన్నను ఎక్కువ తీవ్రముగ విమర్శించిన వారుండరు. ట్రాన్స్లేటరులు నిఘంటు దగ్గర బెట్టుకొని తర్జుమా చేయుట వలన, నిజభావము బైకి రానేరదు. ఇప్పటి ఆందోళన పద్ధతిని, అందు వాడెడి పదములను వీరు గ్రహించి, వాని రూఢ్యర్థమును గ్రహింపవలయును. అందుకు వారికి తగిన యవకాశములుండవు. నాయకపత్రికా వ్యాసపు తర్జుమాకన్న, అసలు వ్యాసము మృదువుగనుండెనని కనిపెట్టిన ఛీఫ్ ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటుగారివలె, పలువురు కనిపెట్టజాలరు. దేశభాషలలో రాజకీయ భావములను తెలుపుటయే క్రొత్త. అంగ్ల పదములకు సరియగు పదములు ప్రస్తుత సంస్కృత నిఘంటువులలోగాని, దేశభాషా నిఘంటువులలోగాని లభింపవు. అంగ్ల శబ్దముల అర్థములుగూడ తర్జుమముగ మారుచున్నవి. క్రొత్తపదము లనేక

ములు వాడుకలోకివచ్చుచున్నవి. దేశభాషాపత్రికా సంపాదకులు అంగ్ల రాజకీయపదములకు తుల్యముగు దేశభాషాశబ్దములనప్పటికప్పుడు వాడవలసివచ్చును. దినపత్రికా సంపాదకులు అవస్థ జెప్పవలసిగాదు. ఇట్టిచూర్పులనన్నిటిని, ప్రభుత్వపు ట్రాన్స్లేటరులు ఎప్పటికప్పుడు కనిపెట్టి, వానిని జ్ఞాపకముంచుకొందురని దోచదు. భిన్నభావములు దెలుపగల అంగ్ల శబ్దములకు, దేశభాషలలో నొక్కొక్కమారు ఒక్కపదమే దొరుకును. ఒక్కొక్కమారు ఒక్కశబ్దమే అంగ్లము ననుండ, దేశభాషలలో పలు శబ్దములు దొరుకును. అందుచే రాజద్రోహ సంబంధముగు కేసులలో, దేశభాషలందును అంగ్ల భాష యందును ప్రవీణులై, యిటీవలి రాజకీయ శబ్ద పరిణామము నెరిగిన వారిని జ్యూరరులుగ నియమించి, వారి యభిప్రాయములకు న్యాయాధిపతులు కట్టుపడియుండుట యవసరము. ప్రస్తుతస్థితిలో అధికార విమర్శనమునకును రాజద్రోహమునకును భేదమును కనిపెట్టగలిగిన కలకత్తా ప్రధానపు మేజిస్ట్రేటుగారి విశాల దృష్టిని కొనియాడవచ్చును. స్వపరిపాలనము నెల్లరును వాంఛించెడి నీ దినములలో, ప్రజల వాక్యాంతర్యమునకును, పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకును అనవసర నిరోధములు గల్గించుట పాడిగాదు. 124 ఎ శెక్షనును రద్దుజేయ నవసరమెంతేనిగలదు. శాంతపద్ధతుల నవలంబింప గోరెడి వారిని శిక్షాపాత్రులజేయుట భావ్యముగాదు. కాని, ప్రస్తుతపాకు లిందుకు గడంగెదరను నాశ కనుపింపదు. నాయక పత్రికావిమర్శనము, సరిహద్దుల నతిక్రమింపలేదని, మేజిస్ట్రేటుగా రభిప్రాయపడిరి. హిందూదేశమున సామాన్యముగ రాజద్రోహముగ పరిగణించెడి వ్రాతలన్నియు, సరియగు సరిహద్దును దాటుట లేదనియే, జెప్పవచ్చును. ఇంగ్లండులో రాజకీయనాయకు లు యోగించెడి భాషకన్నను, హిందూదేశమున నెక్కుడు పరుషభాష నుపయోగించుచున్నను, అది ఇక్కడ నేరమగుచున్నది. పటేలుగారు పార్లమెంటునభా కార్యక్రమమును కదులార గాంచిన పిమ్మట, అధ్యక్షుని గౌరవించుటయందు భారతశాసనసభ కామన్సునభయెద్ద నేర్చుకొనదగిన దేమియు లేదని, బలికిరి. దూరపుకొండలు ను ను పనురీతిని హిందూ కేశ మన్నివిధములను సముచిత మర్యాదల నతిక్రమించుచున్నదని కొందరు విదేశీయులు తెలుపుచుండు గాని, నిజమిందుకు విరుద్ధముగ నున్నది. హిందూదేశము స్వపరిపాలనమును సంపాదించినగాని, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యములు భద్రముగ నుండజాలవు.

ప్రభుత్వపు లెక్కల దుస్థితి

ఇండియా ప్రభుత్వపు లెక్క లెట్టి దుస్థితిలో నున్నవో, అక్కంటు జనరలుగు కేలాగారి విమర్శనముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. హిందూదేశమునందంతటను ఉన్న తాధిపత్యమును వహించిన కేంద్ర ప్రభుత్వమునందెట్టి లోపములు గలుగుటకు కారణము దురూహ్యము. లెక్కలలో నారి తేరిన యున్నతోద్యోగు లెందరోయున్నను, పరిస్థితులు చక్కబడలేదు. 1925-26 సంవత్సరపు ఆడిటు లెక్కలు ప్రచురింపబడెను. పట్టికు అక్కంటు కమిటీవారు ఈ లెక్కలను అగిస్తునెలలో పరిశీలించి, ప్రభుత్వమువారికిని భారత శాసనసభకును

రిపోర్ట్ జేసెదరట. ఖర్చులకై ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుగ్రాంటుల గోరుటయు, తక్కువ మొత్తమును ఖర్చుపెట్టుటయు సామాన్యముగ జరుగుచున్నవి. శాసనసభలో వోటుజేయబడిన 71 గ్రాంటులలో 68 గ్రాంటులలో ఖర్చు తగ్గిపోయెనట. అవసరమగువానికన్న ఎక్కువ ఖర్చును ప్రత్యేకించుచున్నారని, కేలాగారు భావించుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధు లీ సంగతి గూర్చి ఎంత కాలమునుండియో మొరలిడుచున్న ప్రయోజనము గలుగకున్నది. హెచ్చు అంచనా, ఆర్థిక సభ్యుని వివక్షణ జ్ఞానమునకు నిదర్శనము గాజాలదు. గ్రాంటులలో మొత్తము తగ్గింపు అవసరమని, పెనుకటి కమిటీలు దెలిపెను. డిల్లీ భవనపు ఖర్చుల క్రింద 38 లక్షలను తగ్గించినను, 100 కి 36 చొప్పున మిగిలెనట. ఇంత హెచ్చు మదింపులవలన, అవసరపు ఖర్చులకు డబ్బు గనుపించుట లేదు. శాసనసభ్యులు గ్రాంటులను తగ్గించుటకు దెచ్చెడి తీర్మానములు నిరుపయోగములగుచున్నవి. ప్రభుత్వ సభ్యులు మొదటనే దూరమాలోచించినచో, యిట్టి వైషమ్యము లుదయించెడిగావు. బడ్జెటును ఏర్పాటుజేయునపుడే, ప్రజాప్రతినిధులతో యోచించుచో, యిట్టి వ్యత్యాసములు గలుగజాలవు. ఉప్పును తయారుజేయుటకు మితిమీరిన ఖర్చుగుచున్నదనియు, యీ ఖర్చును తగ్గించినగాని లాభము లేదనియు, కేలాగారు దెలుపుచున్నారు. లేని యెడల, ఉప్పు ఖరీదును హెచ్చించవలసివచ్చునట. ఇక స్టాంపులక్రింద, ఎన్నియో మోసములు తస్కరములు జరిగెనట. వీని నన్నిటిని రానిబాకీక్రింద రద్దుజేసిరి. ఇతియగాక ప్రతిబడ్జెట్టు అంశముక్రిందను, మోసములును దొంగతనములును జరిగెనని అక్కొంటెంటు జనరలుగారు దెలిపిరి. ఇయ్యది పరిపాలనా స్వామ్యమును సూచించదు. ప్రజల సామ్య యిరితిని వృథా యగుట, మిక్కిలి శోచనీయము. సివిలువర్క్సుక్రింద, సిప్లాలో లాంగువుడోహోటల్ ను నిర్వహించుటలో లక్ష ముప్పది మూడు వేలరూపాయల నష్టముగనూహించెనట. వల్లికు అక్కొంటెంటు కమిటీవారు ఖర్చులను పరిశీలించి, మోసములగూర్చి బాగుగ విచారించినగాని, వీనిని గూర్చి ఎటుజెప్పటకును వీలులేదని, కేలాగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ప్రభుత్వపు లెక్కల దుస్థితిని నివారించవలయుననిన, శాసనసభ్యులకు నిజస్థితిని దెలిపి, వారినలహాను గైకొనుట యావశ్యకము

కత్తియవాడు సంస్థానములు: ఇండియా ప్రభుత్వము ఒకవంక భారతీయ వనక్కులకును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఆర్థిక విషయములనుగూర్చి తీవ్రమగుచర్చ జరుగుచుండ, పేరొకవంక కత్తియవాడు సంస్థానములకును ఇండియా ప్రభుత్వమునకును వివాదము చెలరేగినది. సంస్థాన ప్రతినిధులకును ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులకును మధ్య జరిగిన రాయబారములు విఫలములయ్యెను. సంస్థానములకు జేరిన రేపు సుంకముల పరిపాలనమును తమవరము జేయవలయుననియు, అందుకుగాను ప్రతి సంవత్సరమునను కొంతవచ్చును సంస్థానములకు తామిచ్చెదమనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. సంస్థానాధీశులు రేపులనుగాని, సుంకముల డబ్బునుగాని పోగొట్టుకొనుటకు సమ్మతించరని, అందుచే సంతి గుదురక

బోయెను. సంస్థానముల నిటుల గోరుట, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు భావ్యము గానేరదు. సంస్థానములట్టితరి, కీర్తి ప్రతిఫల గోల్పోయి, మిగుల నష్టపడును. సంస్థానములు సుంకములను కోల్పోవనంగీకరింపక బోవుటచే, భూమి మీదనే సుంకముల విధించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. ఇందువలన ఇండియా ప్రభుత్వమునకును సంస్థానములకును మధ్యగల ఎడబాటు విస్తరించునుగాని తగ్గజాలదు. నవనగరసంస్థానాధీశులగు జాంసాహేబుగారు లండనుకు బోవుచున్నారు. వీరు ప్రాయశః బ్రిటీషు మంత్రులతో నీ విషయమయి ముచ్చటించెదరని దోచును సంస్థానాధీశు లుదేక పూరితులయి యున్నటుల, దెలియుచున్నది. తమకును బ్రిటీషువారికిని మధ్యగల ఒడంబడిక లేమయ్యెనని, ఒక సంస్థానాధీశు డడుగుచున్నాడు. మరియొకరు నానారాష్ట్ర సంఘమున కీ విషయమును విన్నవించెదమని తెలిపిరి. ఇంతవరకును సంస్థానాధీశులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధారపడియున్నారు. ప్రజాశయములకు ప్రతిఃక్షులుగ నున్నారు. ప్రభుత్వముపట్ల సంస్థానాధీశుల విశ్వాస మిట్టిచర్యలవలన దగ్గుచో, భావిరిణామ మెటులుండునో తెలియదు. సంస్థానస్వాతంత్ర్యమున కీ సమయమున భంగము కలిగించుట, ఏమాత్రము దూరదృష్టిని సూచించదు.

సర్ కూర్మాగారి యభిప్రాయ విచర్యము జస్టిసుపక్షసభ్యులగు పి. యస్. గురుస్వామి నాయుడుగారు సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారి వాదమును జస్టిసు పత్రికలో తీవ్రముగ విమర్శించిరి. కాంగ్రెసు పరిస్థితులను సర్. కూర్మాగారు గుర్తింపలేదని, వీరితలంపు. కాంగ్రెసు క్రీడునందు సంతకము జేయుటకు, జస్టిసు సభ్యుల కెట్టి అభ్యంతరము లేదని, వీరు చాటుచున్నారు. ఏలన, నూలు చందా విధిగాదు. సక్రమశాంతి పద్ధతులనే కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. శాసనోల్లంఘనము, కాంగ్రెసు క్రీడులో చేరలేదు. ఇక అనవాయమనిన సర్ కూర్మాగారి కేల యభ్యంతర ముండవలయువని గురుస్వామి నాయుడుగారుచున్నారు. ఏలన జస్టిసుపక్షము సయితము సహాయ నిరాకరణము నవలంబించెనట. సంస్కరణముల విచారణసంఘమును జస్టిసు పక్షము బహిష్కరించిన సంగతిని వీరు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. అటుల బహిష్కరించినవారిలో సర్ కె. వి. రెడ్డిగా రొకరు. పార్లమెంటుకే స్వపరిపాలనమును నిర్ణయించు హక్కుగలదని జస్టిసు పక్షమువారు రంగీకరించుచున్నటుల, గురుస్వామి నాయుడుగారు రొప్పుకొనరు. సర్ కె. వి. నాయుడుగారింతవరకు జస్టిసు పక్ష వ్యవహారములను నడుపుటకు ముందుకురాక, ఇప్పుడు నాయకులను మందలించుట పాడిగాదని, గురుస్వామిగారు అభిక్షేపించిరి. కద్దురుపట్ల అభిమానముగలవారు జస్టిసు పక్షమున మొదటినుండియు గలరని, గురుస్వామిగారి నమ్మకము అందుచే కద్దురు నభిమానించినవలకు జస్టిసుపక్ష సభ్యులను దూరుటకు, గురుస్వామిగారు సమ్మతించదు ఇక స్వతంత్రమంత్రులు గూడ బ్రాహ్మణేతరులను విషయము నిజమే యున్నను, గోదావరిమండలపు ఎన్నికల సభ్యులమున యీ సహాన మెక్కడకు

బోయెనని, గురుస్వామిగారు రుదుగుచున్నారు. జస్టిసు పక్షమువారు గవర్నరుగారిన్నేహితు లను వాదమును గాని అధికారవర్గము నెల్లపుడును వీరు బలపరుపవలెనని గాని, గురుస్వామిగారు రంగీకరింపరు. మొత్తముమీద సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి వాదము, జస్టిసుపక్షమువారి యామోదమును బడయుననితోచును.

కార్పరేషను ప్రకటనలు: పత్రికలు టుడేపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. "అన్ని పత్రికలనుండియు టెండరులు కోరబడెనని, నూచించిరి. "టుడే" పత్రికను కోరలేదని జెప్పగలము. మరికొన్ని పత్రికలనుకూడ కోరి యుండక బోవచ్చును. అధ్యక్షు లీరహస్యము గూర్చి నిజసందర్భములను తెలుప గోరెదము." "ఆంధ్రపత్రిక" నుడిగూడ టెండర్లను కోరలేదని జెప్పగలము. కార్పరేషను వ్యవహారములు విచిత్రముగ పరిణమించుచున్నవి.

సంస్కరణముల కమీషను

కుంజ్రాగారి యభిప్రాయములు యోట్కో, జూన్ 30:— నిన్నరాత్రి పురమందిరము డిప్యూటీ కమిషనరును పురప్రముఖులను చాలమంది నచ్చి యుండగా ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి యుపన్యసిం చుచు సంస్కరణముల కమిషనును గూర్చి భారతశాసనసభా సభ్యులగు హెచ్. యస్. కుంజ్రాగారిని చెప్పిరి. హిందూదేశ మయొక్క భావిభాగ్యోదయ నిర్ణయకర్తల మని చెప్పుకొనుచున్న ఆంగ్లప్రజలను జూచి అసహ్యపడుచున్న భారతీయులు సంస్కరణముల కమిషనునందు చాలమంది ఆంగ్లేయులే యున్నచో నహింపజాలరు. తమ దేశమయొక్కస్థితిని ఆలోచించి నిర్ణయించుటకై కొంతమంది భారతీయులకు గూడ అధికార ముండవలెను. కొంతమంది భారతీయులు అసెస్లగా నియమింపబడుదురన్న ఉద్దేశ్యము మిగుల హాస్యాస్పదముగా నున్నది. ఆ తృగౌరవముగల వాడెవ్వడును అట్టి అసెస్రుల పదవికి అంగీకరింపజాలడు. ఒకవేళ యెవ్వడైన భార్యముజేసి అంగీకరించినను అట్టివాడు ప్రజలయొక్క నిరసనభావమునకు పాత్రుడగును. ఇక ముందోసంగలపిన సంస్కరణములలో ఒక్క పైన్యము స్వదేశస్థులములతో సంబంధము తప్ప పోలీసుకాఖగూడ ప్రజాయత్తము చేయవలెనని చెప్పిరి. వివరకు పైన్యవిషయము గూడ సాన్యమైసంతృప్తలో భారతీయులవశము జేయవలెననియు పైన్యము లేనిదీ నిజపైన్య స్వరాజ్యము రాదనియు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధిల్లీలో మోహరం

పోలీసు బందోబస్తు ధిల్లీ, జూన్ 30:— పోలీసువారు ధిల్లీలో మోహరం శాంతియుతముగ జరుగుటకు తక్షణాగ్రత సహించుచున్నారు. కొంతమందిపై 107 వ సెక్షను ప్రయోగించిరి. ఇదివరలో బక్రీదినములందు సమ్యములు పంపబడనివారికి కూడ సమ్యము లంపబడుచున్నవి. అనుమానస్థులు అతి బాకరుకతతో కనిపెట్టుచున్నారు. ఏర్పాట్లన్నియు ముగింపునకు రానున్నవి. (ప్రీ. ప్రెసు)

ట్రంకులో స్త్రీ శవము

రైలులో దొరకుట కలకత్తా, జూన్ 30 :—ట్రంకులో పెట్టి తాళమువేసి బాగ్రతగా రైలులో పై అరపై ఒక స్త్రీ శవముండెను. రైలు ఆగిపోవుటచేతను ట్రంకు ఎవరును తమది గాననుటచేతను అది పోలీసువారికి రైల్వే అధికారులచే అంకవేయబడెను. మూత తీయగానే పీకనరుకబడిన శవము శాసనయ్యెను. ట్రంకు హారాలోనే రైల్వేస్టేషన్ అనుమానపడుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రెసు.)

ఎండింబరో రంగుభేదము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 1:— ఉభయపక్షములవారును కలిసి మాట్లాడుటచే ఎండింబరులో న్యూస్ పేపరులకు రంగుభేదము నిషేధించు నుత్తరువును తొలగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. కొన్ని వారములలో భారతీయులకు రంగుభేదము రద్దు చేయబడును.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

బ్రిటిషువారు

బ్రిటిషువారు తమపలుకుబడి ఎక్కువగా నుండుటలకు పురో అమెరికనులు చెప్పు సమానత్వము నిరాకరించుచున్నారని అమెరికనులు అమెరికను పత్రికలును వాదించుట ఆశ్చర్యముగ నున్నదని బ్రిటిషువారి గారనిరి. అట్టితలం చెప్పి టిక్కిని బ్రిటిషువారికి లేనేలేదు. బ్రిటిషు సూచనల సంగీకరించుచు సమానముగ నాకాదళ ముందుకు పీలరుననిరి. ప్రతివాదికిని ప్రత్యేకతరగతుల సౌకల్య యనవలయునని ఈసభలో బ్రిటును చెల్లిపెను. బ్రిటు తనకు కావలసిన బలమును సృష్టించుకొని చెల్లియజేసెను. అనవరతముగా తనతోబాటు అమెరికా గూఢ సమానముగ నాకానిర్మాణము జేయరాదని ఎన్నడును అనలేదు.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరు జనరలు ఆహ్వానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

ప్రిటోరియా, జూలై 30:— శాస్త్రిగారు ప్రిటోరియాలో గానగర్వర జనరలు ఇట్లు తిలకించి చెప్పెను:— ఇంకొక ప్రభుత్వము తన పునః మొదటి ఏకైకముగ వచ్చిన మీకు సుస్వాగతము. తమ రీతేతములో నుండుటచేతను, తమ ప్రభుత్వమును మనకిద్దరు కును సంబంధించిన సమస్యలు నుభవించు పరిష్కారమునకుటకు తోడ్పడిన నుభవద్ధానమును చిరస్థాయిగ నుండునట్లు తోడ్పడునని దృఢముగ నమ్ముచున్నాడు.

శాస్త్రిగారు

యూరప్ నుండి, భారతీయులను కనెక్టింగ్ స్టాగ్ తమనుకు తృప్తిపడెననియు రూటరుతో జెప్పెను క్వెరలో దర్బారునుకు బయలుదేరెదను. అచట ప్రాయశః ఒకపక్షముండెను. అచటనుండి కేపుటపును కేగెదను. తరువాత ప్రిటోరియాకు తిరిగి వచ్చెదను. ప్రభుత్వముకున్నంతకాలము చాలకాల ముచటనే యుండెను కేపుటపును నా ముఖ్యస్థానముగ నుండుచున్నది. ప్రిటోరియాలోగూడ ఇట్లును చెట్టుకొనినను నాకు, ఇచట సంగతిసందర్భములు తెలియువరకు ఆంధ్రానుగారు ఒకపక్షమువరకు ఆగిపోవుటకు అంగీకరించిరి. ఇండియా ఒడంబడికను శిలాత్మరముగ నిలిపివేసెను యూరప్ నును ప్రభుత్వమును నిశ్చయించుకొనుటకు, కే జూలినది, రిన్నుది బలపరుచుచున్నది. నా విశ్వాసము ప్రభుత్వము, యూరప్ నును వర్తము తమ వైఖరిని అభ్యుదయముగ నుభవించునట్లుగా మార్చుకొనిరి ఆమార్పు భారతీయులకు సుఖముగాకను శాస్త్రిగారు రూటరుతో చెల్లిపెరి.

ప్రీ బ్యారిస్టరు

రంగూను నివాసియును సారాభోరుఅనుకన్య బారిష్టరు పరిక్షయం దుత్తీర్ణుడైతది.

అందరెందరో బ్రిటిషు ప్రభువులు రాజకీయంబునా గురు పెండియా దెదమనుండ, వందెట్లు కన్య కన్యావేగారిని పెండియా దెదలు.

జనీవా నాకాదళ నిర్ణయసభ

క్రూయిజరులు, డెప్టోయరుల సమన్వయ

బ్రిటిషు సూచనలు

దక్షి, జూలై 29:— జనీవా నాకాదళ నిర్ణయ నిపులు నిన్ను క్రూయిజరులను గూర్చి చర్చించిరి. నేడు డెప్టోయరులను గూర్చి చర్చించిరి. ఎన్ని క్రూయిజరులు గావలెనో ఎందులకు గావలెనో బ్రిటిషువారు చెల్లియజేసిరి. బ్రిటిషువారి సూచనలను ఆలోచించినపిదప అయ్యది తమ కెట్లు పరిణామించునో ఆలోచించి ఇతర ప్రతినిధులు ఎన్నిటను బరువుగల క్రూయిజరులను నిర్ణయము జేయునది తీర్మానించెదరు.

టైముస్ పత్రిక వ్యాఖ్య

బ్రిటిషువారి యుద్ధేత్యము క్రీమూరూపమును చాల్చునని ప్రపంచములో నాకాదళములన్నిటికిని ఇంతకంటె ఎక్కువ యుండరాదని నిర్ణయించుటయే కూర్చిడిగారి యభిప్రాయము. బ్రిటిషువారందరికీ అంతరూపము ఆలోచించి చెల్లిపెరి. బ్రిటిషు సూచనల సంగీకరించిన, నాకాదళవ్యయము అన్నివిధములు ఒకేమాటయగును. నాకాదళములో పోటీయుండని టైముస్ పత్రిక చెల్లిపుచున్నది.

పెద్దనాకల

విషయమై ఏర్పాటులను జపాను ఆమోదించుచున్నదట. ముందుండనునది పెద్ద నాకల బరువును ఇప్పుడే బ్రిటిషువారు చర్చించుకొనుట మంచిదేయని పెయిలోనే నాని అనుచున్నాడు. నాకాదళమును తగ్గింపవలెనని ఎవరేమీ మానించినను, ఆచరణలో చెట్టుటకు జపాను సిద్ధముగ నున్నదనిరి.

ఫ్రెంచి పత్రికా సంపాదకుడు

చాడెలుగారి విమర్శనందర్బములో ఆక్షేపము ప్రాంతము పత్రికా సంపాదకుడును మారిన్ పూజోగారిని అరస్టు జేసిరి. చెలసాల పెల్లిఫోను ఉత్తరువులు గోల్లో ఇతనికి కూడ జోకయ్యున్నదనిరి.

బ్రిటనులో గట్టిన ఇండ్లు

ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిలేఖ

దక్షి, జూలై 29:— యుద్ధమునకు పూర్వము అయిదు సంవత్సరములలో బ్రిటనులో పగటున 61000 ఇండ్లు గట్టబడెను. పోయిన మాడుసంవత్సరములు మార్చి 31 ఆఖరువరకు 187000, 178000, 270000 ఇండ్లు నిర్మించబడెనని ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి చెల్లిపెను.

సూర్యగ్రహణము

వివరములు

లండన్, జూలై 29:— యూరప్ మైగలో గిలియ విక్టూలో సూర్యగ్రహణము దివ్యముగ గాన్పించెను. జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు అంతా పరిశీలనలతో పరిశోధనకు సిద్ధముగవచ్చిరి. ఒకమూల ఎండ ఒకమూల మబ్బు వ్యాపించుచుండెను. తుదకు సూర్యుడేగిరిచెను.

గ్రహణము ప్రారంభముకాగానే వెలుతురు మనక బారెను. గాలిచల్ల బడెను. ఆకస్మికముగ గాలిపీచెను. వక్రాలు పాడుటమానెను. గ్రహణచ్ఛాయ వ్యాపింపగనే గొట్టెలు అరచుట మొదలుపెట్టెను, విచారకరముగ. వగలు రాత్రి అయినది. ప్రతి రెప్పపాటును ప్రేక్షకులలో నొకరు రెక్కెట్టును పందడిని కలుగజేసెను. సంపూర్ణగ్రహణ మేగ్గడినపు చుట్టుపక్కల కొండలదగ్గర కనబెట్టుకొన్న వారు భయపడిరి. నాల్గవో పూర్తిగ బట్టెను గ్రహణము. ఆసము ముగ్ధుగానుండుటచే క్యాంబ్రిడ్జి నుండివచ్చిన ప్రాథమిక నూతన ఆకాధంశులైరి ఏమియు కనిబెట్టలేకపోయిరి.

23 క్షణములు పూర్తిగ బట్టెను. గ్రహణము శీతోష్ణసిధి తగ్గెను. ప్రత్యేకముగ ఛాయాపటమును దీయుటకు పరిశరములను చెప్పించిరి. ఇంకను పెక్కుపరిశోధనలను గావించిరి. 1929 లో వచ్చే సూర్యగ్రహణము ఉత్తర సమాంతరములో జట్టును. ప్లావంగరు, హుంగ్డల్, ప్యాగర్నానలో బాగా కాన్పించెదట.

రింగ్ లో వాతావరణము సృష్టించునట్లు. ల్యూప్లండులోగూడ పరిశోధన చక్కగ జరిగెను.

అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞానంబంధములు

లండన్, జూలై 30:— డొమినియను కార్యాలయపు మదింపుకు 70,000 పానులు గావలెనని కామన్వెల్థలో ఆడిగినపు సామ్రాజ్యసభ అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞానంబంధములను గూర్చి చర్చ జరిగెను. అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞానంబంధములను పెంపొంది జేయుటను గూర్చి అలోచింప దొడంగిరి. ప్రతి సంవత్సరము సామ్రాజ్యసభ కూడుటచే సామ్రాజ్య విశ్వత ఎక్కివరునని అనుకొంటినని అమెరికాగవర్నరు స్వయముగ ఒకరితోనొకరు కలిసికొన్నగాని విశ్వత ఏర్పడదనిరి. వైమానిక వయనములు ఏర్పడినచో విశ్వతకు మార్గ మేర్పడును. ఈలోపుగ ప్రత్యేక విషయములను గూర్చి చూచేకొనుటచే విశ్వత ఎక్కివరుననిరి. ఆయా భాగములనున్న మంత్రులు వారివారి దేశము అనుభూము స్వయముగ పరిశీలనలను అరసిన, మరింత విశ్వత ఏర్పడును. ఎచ్చేనలలో ప్రతి డొమినియనుకు బోయెవననిరి అమెరికారు. ఆలోచనార్థము క్రమేణా యభివృద్ధి యగుచున్నదనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో ఆర్థిక విషయములందే గాక ఉన్న అంతర్జాతీయ విధానమును గూర్చి గూడ ప్రత్యేకముగ హైమిషనరులు ఉత్తర ప్రభుత్వములను జరుపవలెనని సామ్రాజ్యసభలో ఆమోదించిరి. ఆ ముఖముగ అభివృద్ధియగుచున్నది. విదేశాంగ విధానములోగాని రక్షణ యందుగాని మరికర సామ్రాజ్య విధానమునందుగాని అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞానంబంధములందుగాని డొమినియనులతో పూర్తిగ సంప్రతింపుకు బ్రిటును సిద్ధముగ నున్నది. డొమినియనులకు చెల్లవలెనది ఏవని జేయదు. ఇప్పటికిని మాడునాలుగు సంవత్సరముల నాటికిని డొమినియనులకు విదేశాంగ విధానము సామ్రాజ్య రక్షణమును గూర్చి చెల్లిన సంకతులకు ఎంతయో వ్యత్యాసముండును.

బ్రిటునులే డొమినియనులకు స్వతంత్రముగ విదేశీ వ్యవహారములను చక్కచెట్టుకొను విజ్ఞాన మున్నగాని సమానముగ ప్రవర్తించుటకు పీలులేదనిరి. సామ్రాజ్యసభలో డొమినియనుల కసమాన ప్రతిపత్తి నిచ్చినను అట్లు చేయుటకు పీలులేదు. హక్కులకు సంబంధించినంతవరకు ప్రతి ప్రభుత్వమువారును జాతీయ ఆంతర్జాతీయ జీవనమునకు గలభర్తయును నిర్వహించ వలయున్నది. గవర్నరుజనరలు ప్రతిపత్తిలో మార్పును ఒప్పుకొన్నట్లు బ్రిటును డొమినియనులకు చెల్లవలెను. కొన్ని విషయములలో విశ్వతను జూపుటవలెను, దీనిని నెరవేర్చుటకు డొమినియనులతో ఎంతో ఆడిగి తెలిసికొనవలయున్నది ప్రత్యేక సంఘముద్వారా తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించునట్లు రు. కాని వ్యవహారములు చిట్కలలో గూడునట్లు డొమినియనులతో చాలవరకు ఉత్తరప్రభుత్వములకు జరుప వలయున్నది రాబోవు సంవత్సరములలో మనపనిని పూర్తిజేసినగాని ఆఖరు పభో మన ప్రయత్నము అంత్యమొందుట ప్రారంభించును. కామన్వెల్థవారు, సామ్రాజ్యములో పాల్గొను పార్లమెంటువారు ఈ విషయమై గట్టిగ కృషిని సల్పవలసియున్నది.

మదింపు సంగీకరించి బాల్విస్ గారు, చర్చనంతను విరుచుండిరి.

రత్నముల బిల్లు

కు నెనెటువారు చూపిన సవరణలకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ నిరాకరించి సవరణకే గురింపటా ఉన్న బిల్లును నిరాకరించుటా లేక లొంగిపోవుటా యని నెనెటువారు రాలోచించుచున్నారు.

అప్రేరిగూ ఆంతసు 10 రోజుల అయిదుగంటల 15 నిమిషములలో 7530 మెల్లసూరమును కత్తకాకే. స్మిత్ వైమానికుడు చుట్టుతిరిగి వచ్చెను. 1924 లో ఒకమారు చుట్టివచ్చెను. అపుడు 9000 గుండలగోబియుగాకి 22 రోజులు పట్టెను.

గూఢచారుల నురిదీయుట

పోలిషు సైనికసిబ్బందిరరపున పోలియటురాజ్యములో గూఢచారులుగా పరిచేయుచున్నారని ఒక రషియావ్యక్తిని, ఇద్దరుపోలీసులను దోషులగా నెంచి 29 తేదీని యురిదీసిరి.

అమెరికా వైమానికుడు

ఒర్డుగారు ఫ్రెంచి ప్రెసిడెంటు పర్యటారికి ఒక చిన్న మతగ్రంథమును రెండు అమెరికను పతకములను బహుమతిగ ఇచ్చుటకు కూడ గొప్పోయిరి.

మీరూ తాలూకాబోర్డు

వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎల్.కె. - విచిత్రసంఘటనలు

మీరూ తాలూకాబోర్డు, తిర్తి నూతనముగ ఆర్డరు సభ్యులకు రిమాను - ము - 27-5-27 తేదిన మీరూ తాలూకాబోర్డు ఆఫీసుకు రాబడిన ఆ వరుసాడే/అనగా, 28-6-27 తేదిన వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎల్.కె. నియామక తేది యయి యున్నది. ఇంతలో యీ సభ్యుల మార్పు ప్రెసిడెంటు గారికి విచిత్రముగ కనుపట్టినది. పాపము, వెనకనే యీ ఎలక్షన్ జరుగుటకై నియమింపబడుటయు తిర్తి ఎండులకు పోస్టు పోస్ట్ అయినదా యని యధ్యక్షులయిన సోమంచి సీతారామ య్య పంతులుగారి మనస్సు మిగుల పరితేరించెనని వ్రాయక తీరదు. కారణ మేమన, వారి తాలూకావారికే యొరని వైస్ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనవలె ననియే వారియశయము.

సభాప్రారంభమున, ప్రెసిడెంటుగారు లేచి, గజెట్టునందు ప్రచురణ యగువలన నూతనసభ్యులు సభ్యులుగా పరిగణింపబడరని చెప్పిరి. వెంటనే మాగంటి శీతయ్యగారు లేచి ప్రెసిడెంటు ఎల్.కె. అయినపుడు గజెట్టు ప్రచురణ కాకమునుపే ప్రెసిడెంటుగారు ఎటుల చార్జీ తీసికొనినో, ఆ మాత్రమే. యీ సభ్యులయెడను వర్తింపగలవని జవాబిచ్చిరి కాని యీ విషయము మినిట్సు పుస్తకమునందు నోటు చేయబడుననియు, ప్రస్తుత కార్యక్రమమునందు మాత్రము పాల్గొనుటకు నూతన సభ్యులకు వీలుండదనియు, చెప్పిరి. కాని పుస్తకమునందు అందఱు సంతకములను జేసిరి. తరుపరి క. లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు మహమ్మద్ యామాబు సాహెబుగారిని, బండా వియ్యన్న పంతులుగారు, దం. శుక్రాచార్యులుగారిని వైస్ ప్రెసిడెంటుగా ఉపపాదన చేసిరి. పిమ్మట ప్రెసిడెంటుగారు బాల్కనీపేట రులను తీసినపుడు, అందొకవిచిత్రము కన్పట్టినది. ఏమన, అధ్యక్షు ఎన్నికకు పూర్వమే తమ పదవికి రిజిస్ట్రేషన్ పెట్టిన శ్రీకామేశ్వర శుబ్బయ్యగారిపేరును, యీ వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎల్.కె. నిమిత్తం అచ్చువేయించబడిన బేరిడ్ చేపరునందు ఉండుట శ్రీ వియ్యన్న పంతులుగారు చూచి వెంటనే యీ ఎల్.కె. జరుపరాదని అబ్జక్షన్ పెట్టిరి. కాని ప్రెసిడెంటుగారు ఎల్.కె. జరుపకమాననని పట్టుబట్టిరి. నూతనసభ్యులు వోటు చేయుటకు వీలులేదని చెప్పటచే నూతన సభ్యుల స్థానములు ఖాళీచేయబడినవి. తరుపరి సాహెబుగారిని ఎన్నికొనవలెనని తెలియజెప్పెడిది. ఈ విషయముతము తెలియజేయుచు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారికిని ప్రభుత్వమువారికిని పిలిచేవలెనని పంపబడినవి.

స్థానికపరిపాలకు పార్టీ జనసంఘము పరిపాలనా క్రమము బాగుగ నుండదనియు సభ్యులును అధ్యక్షులును గ్రహించి ఏకోన్మధ్యులై సదభిప్రాయము కలిగి ప్రజోపకారముకొనకై కృషిసజవుట ధర్మము.

నెక్కలపు వీరయ్య.

దే|| తా|| మెంబరు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇగ్నీసుపేట పరపతి సంఘము

జూన్ 30- ఇగ్నీసుపేటపరపతిసంఘముయొక్క సాంఘిక సాధారణసభ యారోజు ఉపయము 8 గంటలకు సెంట్రలు బ్యాంకు ఆఫీసులో డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నూటికి 9 రూపాయల చొప్పున లాభము పంచిపెట్టుటకు తీర్మానింపబడెను. సంఘముయొక్క అధికారమును అలక్ష్మి తోట, ఉల్లితోట, నరసింహరావుపేటలలో కూడ అములులో నూతురట్లు తీర్మానింపబడెను. వచ్చే సంవత్సరమునకు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగాను, ధనాల్కోట నూర్మనారాయణమూర్తిగారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనిరి.

దొంగతనము

సము మేజిస్ట్రేటుగారిచే దొంగతనముక్రింద ఆరుమాసములకు శిక్షకులోనయిన మం. వి శివరామయ్య అను వ్యక్తుడు యీ శిక్షను రద్దుచేయించుమని అప్పీలు దాఖలు చేసికొనిన కేసు యీ నెల 26 వ తారీఖున జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి దగ్గర విచారణకు వచ్చెను. గత డిసెంబరు నెలలో ముద్దాయి ఒక మార్వాడీ కొట్టులోనికి ప్రవేశించి 5 వేల రూపాయల విలువ

గల బంగారపు కడ్డీలను ఎత్తుకొనిపోయెను ఈవిషయమై పోలీసువారు విచారణచేయ ముద్దాయి కడ్డీలను చెన్న పురితీసికొని పోయినట్లును అచ్చట బంగారు నాణెములక్రింద తయారు చేయించుచున్నట్లును తెలిసెను. తరువాత ముద్దాయి యిల్లును పోలీసు వారు సోదాచేయ అతని యొట్లో కొన్ని నాణెములు యిల్లు తయారుచేయించినవి దొరికినవట. కేసు విచారణ అయినది. తీర్పు జూలయి 4 వ తారీఖున చెప్పబడును

చోడవరం

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 26 - 28-6-27 తేదీని చోడవరపు బాలబాలికా పాఠశాల నూతనగృహప్రవేశము శ్రీయుత జ్యోధారక కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిచే ఆరాత్రి 2 గంటలకు కేవలీ నక్షత్రయుక్త మివలగ్గు గుమహూర్తమున వారిచే పాఠశాలలు తెలువబడి గృహప్రవేశములు గావింపబడెను. వారి యధ్యక్షత క్రిందనే సభకూడ జరుపబడినది. శ్రీవారు వివరముగరించి నీతిబోధకమగువటల నుపన్యసించిరి. వృత్తి విద్యలే నేటికాలమునకు తగినవినియు, రైతుబిడ్డల కందఱకు వ్యవసాయమే ముఖ్యవృత్తియనియు, దానిని సరిగ నిర్వహించుటకు తగినవిద్య నార్జింపవలెననియు నెలవిచ్చిరి.

మరునాటి యుదయమున శ్రీవారు యీ గ్రామమున గల శ్రీరామపరమహంసాచార్యులపేరు పాఠశాలను సందర్శించిరి. అచ్చట గ్రంథాలయముయొక్క స్థితిగతులు వినియు, పుస్తకములను జూచియు మిగుల సంతసించిరి. బాల్యావస్థలోనున్న నీపరమహంసాచార్యుల నొక సంవత్సరపర్యంతము భారతి, ఆంధ్రదైనికపత్రికల నుచితముగా బంపెదమని కరుణాంజితంగముతో ననుగ్రహించిరి.

శ్రీవారు అభిప్రాయభేదములను వదిలి పాఠశాలలను, పరమహంసాచార్యుల వృద్ధిచేయుభారము మీదేయని గ్రామస్థులకుపన్యసించిరి. జయజయ నాదములతో సభముగింపబడి శ్రీవారి శిలపునుపొంది పాఠశాల వారినుచితరీతి సన్మానించి వారి వారి గృహములకు వెళ్లిరి.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ సంఘము

జూన్ 30- ఈ గ్రామములో పూర్వముకానొక పృథు ప్రబలముగానుండి తర్వాత నశించిన శ్రీ సంఘమును మొన్నటిదిగవన శ్రీలు కొందరు సమావేశమై పునరుద్ధారణ గావించిరి తెలిసికొనుట కంటే సంతసించుచున్నాము. మా బాలికాపాఠశాలలో శ్రీలుకొందరు సభజేసి కొన్ని నిబంధనలను యేర్పాటుగావించుకొని సంఘమును ప్రస్తుతము 12 గరు శ్రీలతో ప్రారంభించిరి విన్నాను. మాసబుకొక్కరుగారి సతీమణి అధ్యక్షురాలుగను మా సబుజడ్డీగారి భార్యయణి ఉపాధ్యక్షురాలుగను రాయసం క్రిష్ణమూర్తి గారిమహారైయను సీతమ్మగారు కార్యదర్శినిగను ఎన్నుకొనబడినట్లు తెలిసినది. ప్రస్తుతము కొద్దిగుంది మాత్రమే జేరినప్పటికి సంఘము ఉత్సాహముతో పనిజేసిన గ్రామములోని శ్రీలందరు సభ్యులుగా జేరగలరనితోచును.

అల్పాహారవిందు

మాత మనసబుగా పనిజేయుచున్న శ్రీబంధారు అప్పారావునాయుడుగారికి ఎలమంచిలి బదిలీకాగా ఆయన గౌరవాత్ము బారెస్సెసియేషను వారు అల్పాహారవిందు నొసగిరి. ఫలితం రాసంతరము సభ చేపి బారెస్సెసియేషను తర్జున రావు సాహెబు, కొప్పలపల్లి వెంకట్రావు గార్లున్నా తరువాత మా సబుజడ్డీగారిగు పాలారి రామరావుగారున్నా నాయుడుగారి స్థానికము సావర్ధమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ నాడధ్యక్షులు గానున్న మాజిల్లా విద్యాకాఖాళికారియగు శ్రీ తాతాచార్యుల గారుకూడా కొన్ని గంభీరపలుకులను నాయుడుగారినిగూర్చి పోకిరి: బ్రహ్మశ్రీతాతాచారి చల్లకొళ్ళ వేంకటేశ్వరస్వామిగారు కూడా నాయుడుగారి విషయమై నొక పద్యమును వ్రాసినది విరి.

ఆంధ్రకవిత్వము

కవిశ్రేష్టులను దేశ ప్రఖ్యాతిపడసిన శ్రీ తిరుపతి వెంకటేశ్వరకవులలో నొకరును అగు బ్రహ్మశ్రీ తాతాచారి చల్లకొళ్ళ వేంకటేశ్వరస్వామిగారు మా గ్రామము దయచేసి నివసించిన

మును మొన్నటి దినమును ఆంధ్రకవిత్వముగూర్చి ఉపన్యసించి పురజనులను ఆనందపరచిరి. ఇంతటి భాగ్యము మా పురజనులకు సబుజడ్డీగారు శ్రీ పాలాం రామరావుగారివలనదని నేను తిర్తి యిచ్చట చెప్పవక్కరలేదు. వెంకటేశ్వరస్వామిగారు ఒకానొక సమయమున తమకుగలిగిన అనుభవమునుగూర్చికూడా చెప్పుచు తమ కవితా ధాటినిన్ని తమ పాండిత్యమునున్న కొద్దిగ వెల్లడి జేసి మా పురజనుల మనోభీష్టమును చెల్లించిరి. వారు వెలవిచ్చిన సంగతి గొప్పదికాదుగాని ఆస్వల్పానుభవమునుగూర్చి చెప్పట లోనే అనేక ఉత్కృష్ట భావములను గనుపరచి పెక్కు అంశములలోని యాభాగ్యమును బోధజేసిరి. వెంటనే మా పురజనులు కాన్పుల్లవారికి రు. 116 లు ప్రోగుచేసి యిచ్చి వారిని సర్వరింప జేయగలిగిరి. ఇది వారికి స్వల్పమైనను మాకు చాలా గొప్పసంగతి యని మనవిచేస్తూ విరమించుచున్నాను.

కోసలీయ మహాజన సభ

ది 25-6-27 సింహపల్లె శ్రీయుత జగ్గిన కోసలీయ మహాజనసభయొక్క ద్వితీయ సమావేశమునం దీసంవత్సరము కోసలీయ విద్యార్థులసమావేశము కొంతసొమ్ము కాంక్షను చేయబడియున్నది. సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు, వైద్యము, మొదలగు యేవిద్య చదువువానైనను దరఖాస్తుల నంపుకొనవచ్చును. ఈ దిగువ వివరములతో దరఖాస్తులు జూలై 15 వ తేది తోపల నీ క్రింది చిరునామాకు పంపవలెను

- 1 వేరు
- 2 తండ్రిపేరు
- 3 నివాసము
- 4 చదువుచున్న విద్య- తరగతి
- 5 చదువుచున్న విద్యాలయము

దరఖాస్తుతో తానచ్చట చదువుచున్నట్లు, విద్యాలయపు ప్రధానోపాధ్యాయుల ప్రమాణపత్రముగూడ పంపవలెను.

జటావల్లభుల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి
కాకినాడ కార్యదర్శి.

అనెం బిసిమానమావేశము

బాబు గయాప్రసాదసింగుగారి తీర్మానములు

దర్భంగ, జూన్ 30- అనెం బిసిమానమావేశమునకు బాబు గయాప్రసాద సింగుగారు నోటిసీచ్చిన తీర్మానములలో: న్యాయశాఖను కార్యనిర్వాహకశాఖనుండి విడదీయుట, ఉరిశిక్షను హిందూదేశమునుండి తొలగించుట, సబ్ క్విట్టు ప్రాజెక్టులు సర్వీసులోగాని ఎక్జిక్యూటివు సర్వీసులోగాని ఉద్యోగములిచ్చుటలో ప్రస్తుతపు నామినేషను పథతికి బదులుగా పోటీచేయుట పెట్టుట, పాఠశాలలోను కళాశాలలోను నిర్బంధ ప్రైవేట్ కళులను ప్రవేశ పెట్టుట, నానాజాతిసమితికి సంఘటన భారతీయ - ప్రతినిధులను భారత కాసనసభనా రెన్సుకొనుట మున్నగుతీర్మానములు కలవు. (శ్రీ వెం.సు.)

సిలోనుకై స్తవల అనహనము

కోలంబు, జూన్ 30- కడచిన ఏప్రిల్ నెలలో భారతదేశము సిలోనునంగరి కాధలిక్కుకై స్తవల మహాసభ జరిగెను మహాసభవిజయముగోరుచు పలువురు ప్రముఖులు సందేశము లంపిరి. అందరితోపాటు సిలోనుగవర్నరు సర్ మ్యాంట్లెస్లెర్లు గారొక సందేశమునెరి. కాని ఈసందేశము సభయందు చదువబడలేదు. నీగాంబో నగరమున హిందువులు ఉత్సవములను జరుపవలెననియగ కాతలిక్కు కై స్తవల అటంకములను కలుగజేసిరి. ఈవిషయమై గవర్నరుగారు తనసందేశమున ప్రస్తావన యొనర్చుచు ఈఅనహనము కై స్తవల కొంతవరకు అక్షతి వ్యతెచ్చినదని నూచించిరి. ఈవాక్యములను సందేశమునుండి తీసివేయవలయునని కోరుచు కాతలిక్కుసంఘపు డైరెక్టరు జెనరలు గారు గవర్నరుగారికొక లేఖను వ్రాసిరి. కాని అందులకు గవర్నరుగారు అంగీకరింపలేదు. అందుపై ప్రాసందేశమునే సభయందు చదువకూడని సభవారు తీర్మానించుకొనిరి. (శ్రీ వెం.సు.)

కోలంబో, జూన్ 30- గుమారు పదిలక్షల యపహరణ సందర్భమున అరెస్టు చేయబడిన ఆర్డరు అబ్రహాము పెర్రీ అనే ఆర్డర్ పెర్రీ లేకలియోను రామ్మరుగారు తిరిగి కోర్టు కు తీసికొని రాబడిరి. బొంబాయి పోలీసు సార్జంటులు పెర్రీ గారిని గొనిపోవుటకు కోర్టులో హాజరుగా నుండిరి. సార్జంటు ముద్దాయిపై 72 వేల పానుల నష్టక ద్రోహజేరునకు వారంటు చూపెను. (శ్రీ వెం.సు.)

బెజవాడ

జూన్, 29:— గొల్ల వేపవరపు రామదాసుపంతులు వారు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు రామ మోహన పుస్తక భాండాగారములో నేటి సాయంకాలము ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితులగుర్చియు గ్రామపునర్నిర్మాణము గూర్చియు నుపన్యసించిరి. పుస్తకములు చాలమంది సభకు లు చేర్చిరి. వీటినుపముఖులగు రాజగోపాలాచార్యులుగారు అభ్యుత్పత వహించిరి. పంతులుగారు ప్రస్తుతము రాజకీయపరిస్థి తులు చాలిక్లిష్టముగ నున్నవనియు, నాయకులలో భేదభా వములు కాలగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కళంకము కలుగజేయుచున్నవని యు, రాజకీయకక్షలవారు ఒకరినొకరిని తూలనాడుకొనకుండ సామరస్య భావముతో ఎవరి యాదర్శముల ప్రకారము వారు చనిచేసి దేశపురోభివృద్ధికి సాటుబడిన ప్రస్తుతము బురా క్రమీకారు పన్నుచున్న పన్నుగడలకు ఏకముఖముగ నెదు రొచ్చి కాలగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టవచ్చు ననియు, హిం సామహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు తగు విధానము ఏర్పడగల వనియు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్య పరిష్కరించుటకు నుండుటచే మరరాజులు నాయుడుగార్ల కృషి కులప్రాతిని ధ్యములతోను బ్రాహ్మణామాత్యముతోను అంత్య మొందక చాచుచుగ జాతీయాదర్శముపై ఆధారపడిన నెంతయు కొని యుండవలసినదనియు హాస్తిమున ప్రభృతులు కావించుచున్న ప్రచారము చాల శోచనీయమనియు, మదరాసు కాలగ్రెసునా ముల కాలగ్రెసునకు వ్యతిరేకముగ వ్యవహరించిన పర్తిం గు కమిటీవారు తొందరపడి వారిని సమర్థించిన దేశకాల పరి క్షితులబట్టి దేశక్షేమము ప్రజాభిప్రాయము పాటించియే వా రట్లు చేసిరిగాని, స్వలాభముకొరకుగాని, ఫలాపేక్షతోగాని వారు ప్రవర్తించియుండలేదనియు ఒకవేళ వారు పొరపడిన ఆత్మ యిండియా కాలగ్రెసు కమిటీవారు వారికి తగువిధాన ము, మార్గము సూచింపవచ్చుననియు, బాధ్యతగల నాయకులు కాలగ్రెసును అధ్యక్షుని నితరులను తూలనాడుట తగదనియు ఆంగరసుకలసి యొకమత్తముతో పనిచేసి కాలగ్రెసునకు బలము చేకూర్చి కాలగ్రెసు శత్రుత్వమువారగు బ్యూరాక్రసీ వారికిని ఇష్టమపజ్ఞవలయు లగు సర్ రెడ్డినాయుడుగారు ప్రభృతులకు ను తుంజబాబు చెప్పవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. రెడ్డినాయుడు గారు యిప్పటికై న ను త మ దృ క్ష మ మ మ మ మ మ మ ఆపహేయోద్యమ సిద్ధాంతమును, కాలగ్రెసు సంస్థను తూలనా డుట, దుష్ప్రయోగము స్వలాభపరాయణత్వము, కులకక్షలు, పట్టుబట్టికారణముకాని వేరుకాదని, రెడ్డినాయుడుగారు ప్రక టించినశేఖలోని యంతములను చక్కగ విమర్శించి ఖండించిరి. కాలగ్రెసులో చేరిన వివిధ రాజకీయకక్షములవారికి మహమ్మ దీయ పక్షములవారికి సామరస్యభావము చేకూర్చుటకు యెల్లరు తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు గ్రామపు నర్నిర్మాణముగూర్చి విపులముగ విమర్శించిరి. కులకక్షలతోను కొద్దిపాటిలోను వివాదలతోను పట్టుదలతోను వివాదనకున యున్న గ్రామాదులలో వివాదములు గ్రామసంస్థలను నిర్మించి తద్వారా గ్రామపునర్నిర్మాణము కాపాడుటకును గ్రామసీమల బాగు పరచుటకు అప్పులతోను అజ్ఞానముతోను అడుగంటుచున్న రక్షాతులు లేవనెత్తుటకు గ్రామనిధులను యేర్పాటుచేయు పర పరిసంఘములు పుస్తకభాండాగారము నెలకొలిపి గ్రామముల లో సక్రమ రాజకీయాందోళనమును సలుపుటకు తగు సంస్థల నిర్మింపవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. రాజకీయసిద్ధాంతము, పం డితులు, మంత్రిపదవులు స్వీకరించుటయాదా! కాన్సిల్స్ చరీమాగ్గరించుటయా, ప్రవేశించుటయా యని తర్కములుచే యుచు కు స్తీపట్టు పట్టుచు దేశమునధోగతి కీడ్చుచుండ యిక్తై వము దేశకారాధకులు యువకులు, అమూల్యమైనకాలమును పో కట్టక మహాత్ముని ఖద్దరుసంచేశమును, కీర్తిశేషుడగు దాసు వారి గ్రామపునర్నిర్మాణవిధానమును ఆచరణలోపెట్టి, పల్లె ఊల్లాలో తమపుత్రులతక తగు ఆదాయములేక యల్లాడుచు న్ను బిడరహితును కాపాడుటకు తగుకృషి సలుపవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. అధ్యక్షునికి ఉపన్యాసములకు వందములతో సభముగిసినది. సభ్యులు చాలమంది తిరిగి సహకారోద్యమ విష యమై విపులముగ యుపన్యాసము యిప్పించవలసినదిగా కోరి నందున, గొల్ల రామదాసుపంతులుగారు, సత్యనారాయణ గారు రిం లేటి సాయంకాలముకూడ నుపన్యసించుటకు అంగీక రించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి తాలూకా కళావంతుల సంఘసంస్కరణ సభ

జూను నెల 26 తేదీ ఆదివారమున యీ పట్టణమున సాందర్యభవనములో, యీసభ ము|| రా|| శ్రీ. పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులు పంతులు యమ్. యల్. సి. గారి యాజమాన్య మున జరుపబడినది. ము|| రా|| శ్రీ. చెరువు వెంకట సుబ్ర హ్మణ్యముగారు, డాక్టరు కాకుమాను ఉశక్తి, పర్యవేషిని వీ రయ్య చాదరిగార్లు, మరికొందరు సుప్రసిద్ధ ప్రముఖులును నిత రసంఘములవారును పలువురు సాంఘిక స్త్రీపురుషులు లీసభకు విచ్చేసిరి. సభాప్రారంభమున భగవత్పూర్ణ ము|| రా|| శ్రీ, పర్యవేషిని వీరయ్య చాదరిగారిచే సభికులవీను లానందపరమ నట్లు జేయబడెను. పిమ్మట అధ్యక్షస్వాగత పంచరత్నములు చి|| బాలకవి దాసరి వెంకటేశ్వర్లుగారిచే చదువబడిన యనంతర మాహ్వవసంఘాధ్యక్షు లుపన్యసించిరి.

వాల్మీకి ఘంటాలుగారి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము

ఆంధ్రదేశములో కళావంతుల సంస్కరణసభ సుమారు 20 సంవత్సరములక్రింద ప్రారంభమై నీమధ్య మందనవక నడ చుచు 5, 6 వత్సరములనుండి పంజాబు మెయిజులె పరుగిడి చుండెను. ఈ స్థితిలో నీసాంఘికలలో ననేకయవకులు రా ష్ట్రీయసభ తీర్మానముల ప్రకారము దేశములో మిక్కిలి ప్ర బోధముచేసి దేశీయులకు నీసాంఘికలకు యీసాంఘిక సంస్క రణ లెప్పుడు జరిగి దేశీయు లభవించుచుండిన కష్టపరంపరలు దీరునాయని దుఃఖించుచునను లాసన్నముజేసిన యీ సాంఘిక ప్రచారకుల కనేక వందనములు.

18 జిల్లాలలో యీసంస్కరణ విషయమై యింత ప్ర బోధన జరుగగా యీతాలూకాలోనికి కొందరిసాంఘికప్ర చారకులువచ్చి రాష్ట్రీయ తీర్మానములు ప్రతిగ్రహమునకు తి రిగి ప్రతివారికి నుపదేశించి కొందరిచే సంస్కరణక్రిమిలో సం తకములు చేయించుట సంస్కరణకు దుర్బటమాయెను. కాన యీగ్రామములో ననేకపర్యాయములు సంస్కరణ వచ్చి తాలూకాసభ చేయవలయునని యెన్నియో విశ్లేషయత్నములు చేయగా ఈశ్వరుని వయలన నేటికి ప్రాప్తించినందులకు యీ తాలూకా సాంఘికల యదృష్టమని తలచుచున్నాను.

ఆంధ్రదేశముంతయు సంస్కరణసభ తీర్మానము ప్రకా రము నడచుచుండినన్ని తెనాలి పట్టణములో సంస్కరణోద్యేష మేమాత్రము లేదనిన్ని ఆంధ్రదేశములో బోగము మేళములకు తెనాలి ముఖ్యపట్టణమని దేశీయులెల్లరకు దెలిసినవిషయమే. ఇన్ని జిల్లాలలో సంస్కరణబీజము లుద్భవించి వృక్షకారము లై ఫలముపండి రసమునభవించు దినములలో యీపట్టణము లో సంస్కరణబీజము లేమాత్రము నాటకపోవుట యీపట్టణ సాంఘికలలోపమేగాని సంస్కరణ లోపమేమాత్రమును గాద నీ నేను నొక్కి వక్కాణించుచున్నాను. కాని నేనుగూడ తె నాలిపురవాసిననిన్ని సంస్కరింపబడనివారిలో నొకడననిన్ని తోటి సాంఘికలవలె సంస్కరణలో బాల్సనలేదని చింతతో దుఃఖించుచు చెప్పుచున్నానుగాని యీగ్రామము నాస్యగ్రా మముగాదనిన్ని యీగ్రామ సాంఘికల నుల్లంఘనచేయుటకు చెప్పుటలేదనిన్ని మనవిజేయుచున్నాను. ఈ గ్రామములో నితరసాంఘిక ప్రముఖులనేకులుండి, కళావంతుల సంస్కరించు ట కేమాత్రము శ్రద్ధవహించనందుకు చింతించుచున్నాను. కాని మన బంగారము మంచిదైన కంసాలివారిలోప మేమున్నది. మన సాంఘికలలో పురుషులలోను, స్త్రీలలోను, అనేక విద్యులలో ను సమర్థులుండి సంఘ సంస్కరణవిషయమై ఏమాత్రము శ్రద్ధ వహించక రాష్ట్రీయ తీర్మానములకు విరుద్ధముగా నడుచుచుం డుట సాంఘికద్రోహుల మగుచుంటిమని నామనసు తాపమొం ది పెక్కుపర్యాయములు నాలోనేను చింతించితినిగాని లాభ మేమున్నది? కాని నేడైన నీతాలూకా కళావంతులకు సంస్క రణ విషయమై యింత ఉత్సాహము గలిగినందులకు చాలా సంతోషముగానున్నది. కాబట్టి మ-రా-రా-శ్రీ పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులు పంతులు యమ్. యల్. సి. గారి యాధిపత్య మున జరుగుచున్న యీసంస్కరణసభ తదాది రాష్ట్రీయ తీ ర్మానములు యీతాలూకాలోగూడ నమలులోనికివచ్చి నా సంఘముచే యీపట్టణమున కాపాడించిన యగౌరవము నశించి ప్రస్తుతమును మేళములు ముందీదనముల నాటి కిపట్టణములో మచ్చునకైనను కనబడక ప్రస్తుత మీపట్టణ కళావంతులు సం స్కరణలో, ప్రవేశించక ఎంతయడకీర్తిని చెచ్చికొనిరో యంత కీర్తిని సంపాదించి ఈ యాంధ్రదేశములో ముందంజవేసినయెడల

ముం దన్యగ్రామమునకునెట్లినప్పుడు నాగ్రామము తెనాలియని చెప్పుకొందును. మన సాంఘికలలో నిన్నటివరకు నాగ్రామము తెనాలిప ధనమని చెప్పుకొనుటకు సిగ్గుజెందితిని:—

విజ్ఞానలారా! యికనైనను సంస్కరణకు దోడ్పడి తెనాలితాలూకాను యితర తాలూకాలలోపాటు తయారుచే యుటకు నడుముకట్టుడు. ఈక్షణమువరకు కన్నెరికముగాని పిల్లలకు తప్పక వివాహముజేయుడు. మానవునికి జనించిన బిడ్డ కు రాక్షసవృత్తియగు పడుపునృత్తినినేర్చి దేశీయుల భగవంర వారోగ్యములను నశింపజేయుకుడు. ఈ సంఘమునకాశించిన యగౌరవమును వెంటనే నశింపజేయుటకు పూనుకొనుడు. మన బిడ్డలనైనను స్వీయలనుజేయుడు. ఆచార, విచార, వ్యవహార, ప్రచారములయందుగూడ, పడుపునృత్తిని దలచకుడు. కాని యితర తాలూకాలవలె యీ తాలూకాగూడ, రాష్ట్రీయసభ కు దోడ్పడుట ధర్మము. కాని రాష్ట్రీయంతయు నవిరళముగా సంస్కరణ ప్రయత్నములు జేసినను, యీ సంస్కరణకు మీ మనర్హతయవలె దేవాలయ నౌకరి యీనాముల సమస్య య ధ్వవచ్చుటచే నీసంస్కరణ మంచముగా నడచుచున్నది. కనుక యీ సంస్కరణకు మైదుళ్లు వచ్చినసంగతి దేశీయులందరు గమనించి యీసాంఘిక నౌకరి యీనాములను మార్పించి వెం టనే యీసంఘము నుద్ధరించవలయునని పెక్కు ప్రముఖులు గవర్న మెంటుకు కొన్ని పత్రికలలో చెప్పిరి. కాని తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో మ-రా-రా-శ్రీ ఆర్మీ మేమగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన కాంగ్రెసులోగూడ కళావంతుల యీనాములను వెంటనే శేరిలుజేయవలయునని తీర్మానించిరి. కోయంబుత్తూ రుజిల్లాలో నీసాంఘిక యువతీమణి పడుపునృత్తిలో దిగుట మానవభర్తృమనకు విరుద్ధమని ప్రాంత్యాగముకూడ చేసికొనిన విషయము సుమారు 2, 3 దినముల క్రింద టాండ్రపత్రికలో చూచితిమి.

రాష్ట్ర మండల తాలూకా సంఘములలో దేవదాసీల యీనాములను శేరిలుజేయవలయునని తీర్మానించుచుండిరి. రా ష్ట్రీయంతయు గవర్న మెంటుకు యీనాములు శేరిలుగా మార్పిం చవలయునని మిమోరియలు పంపుచుండిరిగాన మంత్రిసంఘము వారసుగ్రహించి మందు దేవాదాయసచరణపట్టములో నీసాం ఘిక నౌకరి యీనాములను శేరిలుచేయులాగున నూత్రమును తయారుచేసి నడరు చట్టములోనిమిచ్చి నూతనచట్టమును తయారుచేసిన వెంటనే నీసాంఘికలెల్లరు సంస్కరింపబడి దేశీయు లెల్లరు బాగుపడుదురని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లుగానియెడల శాసన సభ్యులైనను శాసనసభలో ప్రత్యేకముగా వైవిధ్యము గా నొక తీర్మానమైనను బెట్టి ప్రెసమస్యను నెరవేర్చి యీసం ఘమును సంస్కరించి దేశములో పడుపునృత్తిని నశింపజేసి దేశ మును రక్షింపవలయునని శాసనసభ్యులను కోరుచున్నాను.

తరువాత యగ్రామనాధిపతి గారిచ్చిన యుపన్యాసమును యీదిగువ సంగ్రహముగా వ్రాయుచున్నాను.

ప్రాచీన కాలమునండి సాంఘిక లున్నతస్థానములలో యెట్లుమర్యాదలు బొందినది, దేవదాసీలను నామధేయ మీ సాంఘికలకెట్లువచ్చినవి, వీరు సత్యకౌచధర్మ అహింసాదులు సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము నియమముగా నెందులకు బెట్టు కొనినది వీరిహృదయములం దేభావముతో భరతమద్య/సభ్యునించి నది, వీరినిపవిత్రములగు దేవస్థానములందు దాస్యముచేయుట కెందుల కేర్పరచినది నేటి కీసాంఘికపరిస్థితు లిట్లెందులకు పరిణమించినది తెలుపుచు యీసాంఘికస్త్రీలు పడుపునృత్తి నల వరచుకొని దేశీయుల భగవంరవారోగ్యములు నశింపజేయుచు ప్రాచీనధర్మములను విడనాడి దుష్ప్రవృత్తులభ్యాసము జేసుకొం టిమని తెలిసికొని యీసంఘమును సంస్కరించుకొనవలయు నని దేశములో ప్రబోధముజేయుచు నిటువంటి సభలలోనికి యి తరసాంఘికల నాహ్వనముచేసి యీ సంస్కరణ దేశీయులెల్లర కత్యవసరమని గ్రహించులాగునజేసి యీవ్యాపారము నెరవేరు వరకు దీక్షతో పనిచేయవలయునని ప్రతివానికి నుత్సాహముగలు గుచున్నందులకు దేశమొత్త మానన్న మగుచున్నదని నిక్కము గా వక్కాణించుచున్నానని చెప్పుచు యీ సంస్కరణ రద్దప రచిన దేవాలయ యీనాముల సమస్యను పరిష్కరించుటకు నా యొక్కని వశముగాదనిన్ని మాపాట్లో 42 మంది సభ్యులు గలరనిన్ని జూలయి 10 వ తేదీని మాపాట్లో సమావేశము జరుగు వనిన్ని సచరుసమావేశములో కళావంతుల నౌకరి యీనాముల సమస్యనీసమయములో పరిష్కారము గానియెడల దేశీయులకు యీసాంఘికలకు నాపాదించుచున్న కష్టములన్ని యడెరిపి మె జారిపో సంపాదించుటకు పురుషుప్రయత్నములుజేసి శతభిధముల వైవిధానమును మాపాట్లో వారిచే నీపిప్పించి మాసాంఘికలు కోరిన

ప్రకారము చేయలేకున్నను మీసంస్కరణ కష్టమురాకుండులాగున పరిష్కరింతునని గంభీరపన్యాసము నిచ్చిరి.

ఈ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక వర్గముగా యీ దిగువవారి నెన్నుకొనడమైనది :-

- (1) వాల్మీకి ఘంటాలుగారు
- (2) కాల్య రామచంద్ర బైరగిగారు
- (3) పువ్వల లక్ష్మీనారాయణగారు
- (4) దాసరి వెంకటేశ్వర్లుగారు
- (5) కాల్య వెంకటాచలపతి దాసుగారు
- (6) సిద్ధాబద్దని వెంకటరంగంగారు
- (7) మద్దల శ్రీరాములుగారు
- (8) గుట్టి సుబ్బారావుగారు
- (9) సిద్ధాబద్దని ఇలపతిరావుగారు
- (10) సిద్ధాబద్దని వెంకటదాసుగారు
- (11) కాల్య హనుమంత రావుగారు
- (12) మద్దల కోనదరామస్వామిగారు
- (13) బండారు శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు
- (14) తీగల శివరామయ్యగారు
- (15) పినపాల రామమూర్తిగారు

వీరు యావత్సంవత్సరము కలసి యీ దిగువవారి సహాయముగా నెన్నుకొనడమైనది :-

- అధ్యక్షుడు—వాల్మీకి ఘంటాలుగారు
- సహాయాధ్యక్షుడు—కాల్య రామచంద్ర బైరగిగారు
- కార్యదర్శి—దాసరి వెంకటేశ్వర్లుగారు
- సహాయకార్యదర్శి—కాల్య వెంకటాచలపతి దాసుగారు

తీర్మానములు

- 1. మహాత్మా గాంధీగారి శరీరములోనుండు వ్యాధి నివారించుటకై భగవంతుని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
- 2. సాంఘికతెల్లరు ఖర్చునకు సహాయమునని నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 3. కళాపాఠశాల సాంఘికములలో ముగ్గులను వారి తల్లిదండ్రులు పడుపునట్టిలో దించుటకై యేర్పాటుచేయుటవల్ల నీ సాంఘిక బాలికలు సదుపయోగముసంస్కరింపబడుటకై కోయంబత్తూరులో చంపకవల్లియను మగ్గ ప్రాంత్యాగము జేసికొని వందులకు ఆ యాచ్యకు శాంతి నిచ్చుటకై నీ సభవారు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.
- 4. మద్రాసు శాసనసభకు డిప్యూటీ అధ్యక్షులైన శ్రీమతి డాక్టర్ మత్తులక్ష్మమ్మగారు కళాపాఠశాల సాంఘికములలో నూతన స్త్రీలను వ్యభిచారములో దింపకుండుటకయిండియన్ కోస్ట్ 872, 3 కేసుల నమలులోకి దెచ్చుటగాని లేక పై విధానములు జరుపుటకు వీలులేనియెడల మరియొక కేసును నేర్పాటు చేయించుటయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచు తీర్మానించుచున్నారు.
- 5. పవిత్రములను దేవస్థానములయందు కళాపాఠశాలకు నాటకుంధవారికి కాకరీలుచేయుటకు జమీందారులు పెండ్లలనువారు యినాముల్చియుండిరిగాన సదు సౌకర్య యినాములను కేరీలు చేయుటగాన సులభసంఘమువారు దేవుని దేవాదాయ చట్టములో ప్రామాణ్యము నిమిత్తము నూతనచట్టము తయారు చేయించవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 6. మద్రాసు చట్ట నిర్మాణసభ్యులు యొకవతీర్మానము ప్రకారము మౌలిక సంఘమువారు యేర్పాటు చేయని యెడల యొకవ తీర్మానమును సదు చట్టమునకు తప్పక సవరణ నేర్పాటు చేసి దేశము నుదరింపవలయునని యీ సభవారు మాగుంటూరు మండల శాసన సభా ప్రతినిధులకు శ్రీయుత పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులుపంతులుగారినిప్రార్థించుటకుతీర్మానించడమైనది.
- 7. ఆంధ్రదేశములో దిగ్గడిన ప్రవర్తనానముగ నుప్పలించుచున్న పడుపువ్వులైన నశింపజేయుటకు కంకాము గట్టుకొనిన మద్రాసు చుట్టి నివాస సంఘమువారు సదు పడుపువ్వులైన నశింపుచేయుటకు నూతనచట్టమును తయారు చేయవలయునని కోరుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 8. కేంద్ర కళాపాఠశాల సంఘమువారు దేవాలయాలలో చేసిన తీర్మానముల నంగీకరించుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 9. మౌలికసంఘమువారు దేవాదాయ సవరణ చట్టము నుకూర్చుచేయు కాలపాఠశాలపై నడిపక దేవాలయాలలో జరిగిన తీర్మానముల ప్రకారము ప్రయోజనములను పంపుట కేర్పరచిన ప్రచారకని కమిషన్ యంతరము తెలియదు గనుక వెంటనే ప్రాధికారపని పంపవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. సవరణచట్టము వచ్చులోపల మండల తాలూకాల కార్యసంఘములలో మెమోరియల్ ప్రకారం తీర్మానములు చేసి మంత్రిగారికి పంపవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించి ప్రార్థించుచు తీర్మానించుచున్నారు.

11. కోయంబత్తూరులో ది 7-27 ని. యక్, మహారాష్ట్రము చెడ్డగారి యధ్యక్షతక్రింద బ్రాహ్మణేతర మహాజనసభ జరుగబోవుచున్నదిగాన తైత్తిర్యానమును మిమోరియలును కళాపాఠశాల సాంఘిక ప్రసిడింటుగారుగాని కార్యదర్శి గారుగాని ప్రైవేట్ కార్యదర్శులకు పంపవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

12. తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసువారు కళాపాఠశాల సంస్కరణ కమిషన్ యినాములను కేరీలుగా మార్చునట్లెనని దెలిపినందున సదు కాంగ్రెసువారికి యీ సాంఘికముల అభివృద్ధిని దెలుపుచు తదితర కాంగ్రెసుల వారలూడ పై విధముగా తీర్మానములుచేసి యీసంఘసంస్కరణకు తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

13. మ. రా. శ్రీ. మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారి యాధిపత్యమున ది 4-7-27 న వైశ్వయంజన మహాసభ జరుగబోవు చున్నదిగాన సదుసభలో కళాపాఠశాల సౌకర్యములను కేరీలుగా మార్చించవలయునని గవర్నమెంటు వారికి సదుసభవారు దెలుపవలయునని సదు సభవారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

14. కళాపాఠశాలలోని స్త్రీపురుషులు పడుపువ్వులకై దీసికొనివచ్చిన బాలికలభియమై గంపె మెంటువారే విచారించి తగుచర్యల దీసికొని అట్టిబాలికలను వారి స్వాధీనమునుండి తప్పించి రక్షించుటకై నొక చట్టమును ఏర్పాటుచేయుటకు గవర్నమెంటువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

15. కళాపాఠశాల ఆచారములలో సంస్కరింపబడవలయునని ప్రేమతో నీసంస్కరణ విషయమంతయు బీజబోసీయక ప్రకటించుచున్న ఆంధ్ర క్రిష్ణ సమదర్శిని, సత్యాగ్రహమున్నగు తెలుగు పత్రికారాజములకు హిందూస్థానజ్యోతిషమున్నగు నాంగ్లేయభాషా పత్రిక రాజములకు ఈ సభవారి నేక విషయములన్నియును ఆంధ్రదేశములోనున్న పత్రికలన్నియును పైపత్రికలవలె నీసంస్కరణకు సహాయపడవలయునని ప్రార్థించుచున్నారు.

16. దేవాదాయ సవరణ చట్టమునకు సలహానిచ్చుట కేర్పడిన సంఘమువారు కళాపాఠశాల లనుభవించుచున్న కష్టపరంపరలను అనుగ్రహముతో విచారించి సదు సాంఘికసంస్కరణ కమిషన్ యినాములను కేరీలుజేయుటగాన సూత్రము నేర్పించి మౌలికసంఘమువారికి సలహానిచ్చి, నీసంఘమును, దేశమును, పునరుద్ధరించుటయునని, యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము-ఆయుర్వేదము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ఆచరణములో ఆయుర్వేదమును బోధించు కళాశాలలు (నాలుగు లేక అయిదు) కొన్ని మంచి స్థితియందున్నవి. తిరుపతి ఆయుర్వేదకళాశాలలో ప్రతివిద్యార్థికిని విద్యార్థిజీతం మొసగి ఆయుర్వేద విద్యను చాల ప్రాత్యహించు చున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన కార్యాలయము నెలకొల్పబడిన విజయవాడ (రెజిడెన్సీ) నగరమునందే ఒకటి శ్రీరామమహాన ఆయుర్వేదకళాశాల అనియు, ఒకటి శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల అనియు, రెండునెలకొల్పబడియున్నవి. ఈ రెండు కళాశాలలలోను ఉచితముగావిద్యార్థులకు ఆయుర్వేదవిద్యను బోధించుచు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యార్థి పరీక్షలకును అభిలభారత ఆయుర్వేద విద్యార్థి పరీక్షలకును విద్యార్థులను తయారు చేయుచున్నారు. ఈ కళాశాలలలో ఉత్తీర్ణులగు విద్యార్థులు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి పోషకక్రింద జరుపబడు ఎం. ఎం. పి. పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు మును వైశ్వజ్ఞానముకంటె ఎంతమాత్రమును తీసిపోదని నిర్ణయముగా చెప్పవచ్చును. ప్రధానసంపత్నము రెజిడెన్సీ ఆయుర్వేద కళాశాలలో శ్రీ. నొందిన విద్యార్థులలో గొంభర భస్మములు అనవారములు వలె, దేవద్రుములు స్వయముగా తయారుచేయు శక్తి వచ్చింది యున్నారని తెలుపుచు యున్నందున ముగ్గురు విద్యార్థులకు ఆంగ్లేయ యుర్వేదకళాశాలలో బోధించు ఉపాధ్యాయులతో క్రితపర్యవేక్షకులను విద్యార్థులను యంగల ప్రధానము ప్రకటిత మునున్నది.

ప్రస్తుత దేశకాల షరీరములో ఎంతయో ద్రవ్యవ్యయమునకై యోగ్యుని కడుబాధలకు లోనగుచు సహతన ఋషి

సాంప్రదాయకమున ఆయుర్వేదవైద్యవిద్యను బునర్నివ మొనరుచున్న ఈకళాశాలలపోషకుల లెంతయు దేశీయుల కందరికి వాగనియును. ఈకళాశాలల పోషకుల శ్రమకుదోడు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహమును, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి ప్రోత్సాహమును గలిగిన ఈ ఆయుర్వేద విద్య మన ఆంధ్రదేశములో అవిరతములలోనే మహాన్నతదేశకు వచ్చుననుట నిర్వివాదాంశము. ఇట్లే యిది కళాశాల హిందూవిశ్వవిద్యాలయమువారు అనేకవేల ద్రవ్యమును వెచ్చించి ఈ ఆయుర్వేదవిద్యను బోధించుటకు గొంతగాము కట్టుకొనియుండ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రత్యేకముగా ఆయుర్వేదమును గణపట్టుకు ప్రత్యేక కళాశాలను కెకొల్పి నవసరము లేకుండనే ఈ క్రింది గాంధీగల ఆస్థాన మోక్షయ ఏ కారణములననో నిరారణ చేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ఆంధ్ర విద్యాలయ ఆచరణములో సులభం ఆయుర్వేద కళాశాలలో గణపట్టుచున్న, విద్య, విశ్వవిద్యాలయమువారికి తృప్తికరముగ నున్నదో లేదో దెలిసికొనటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఒక ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరచి ఆ సంఘమువారి స్పష్టముల బోధన నివేదికను పరిశీలించి తృప్తిగా లేకున్న విశ్వవిద్యాలయమువారు పరిశీలన జరుపుటగాను ఎట్టి పధతు లెంతయు కేయే విషయములను బోధించవలయునో తీర్మానించి ఆతీర్మానముల ప్రకారము ప్రస్తుత కళాశాలలలోనే విద్య గణపట్టుచు ఏర్పాటుగావించి విశ్వవిద్యాలయమువారే పరీక్షలుజరిపి ఆయుర్వేదమును సర్వవిధములతోపాటుపరచుచును. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయము లభించియు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు దేశీయవైద్యవిషయమై యంతమాత్రములేదా మాపకుండుట చాల శోచనీయముగానున్నది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు జరుపుచున్న యితరపరీక్షలతోబాటు ఆయుర్వేద పరీక్షలను జరుపుటవలన విశ్వవిద్యాలయమువారు విశేషవ్యయప్రయాసలకు లోను కావసరములేదు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారు 1910 సంవత్సరము మొదలు ఎన్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలకు ప్రభుత్వమువారు జరుపుచుండినను నూటికి తక్కువగానే ప్రతి సంవత్సరము హాజరగు విద్యార్థులకుగాను ప్రత్యేకముగా మెట్రికులేషన్ పరీక్షను జరుపుటలేదా? ఈపరీక్ష జరుపుటయందు విద్యార్థులపై యొక్కతక్కువైనసంవత్సరము విశ్వవిద్యాలయమువారికి నష్టముపొడివచ్చినది. అంతమాత్రముచే విశ్వవిద్యాలయమువారు మెట్రికులేషన్ పరీక్షను జరుపుట మానుకొనలేదు. (ఈ నష్టముకై ఉపసంహారముగా మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సంవత్సరమునకు కొన్నివేల రూపాయలను విశ్వవిద్యాలయమువారికి యిచ్చుచున్నారు.) అదేవిధముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు కూడ ఆయుర్వేద పరీక్షలు జరుపుటవలన విశేషనష్టములేదు లోను కాజాలరు. గనుక యిందువిషయమై ఆంధ్ర జను లెల్లరును అందు ముఖ్యముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సేవకును కేలు పభ్యులు తగు శ్రద్ధతీసుకొని తగు అందోళనసలిపి ఆయుర్వేదమునకు దగు ప్రోత్సాహ మొసగుదు రని ప్రార్థించుచున్నాను.

వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి,
జమ్మలమడుగు.

రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు

జూలై 18 తేదీనుండి సెలవుకమిటీవారు విచారించెదరు

కలకత్తా, జూలై 1:—ఇంగ్లండుకు జరిగిన చర్చలనుబట్టి బంగారుప్రమాణము రిజర్వుబ్యాంకుబిల్లును ఆధికభాగానున శాసననిర్మాణ శాఖవారును తిరిగి చిత్తుగా వ్రాయుచున్నారని సార్వజ్ఞప్రతికకు సిద్ధానిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. బిల్లు ప్రజాచేయబడినపిమ్మట జూలై 18 తేదీనుండి కలకత్తాలో సెలవుకమిటీవారిచే విచారించబడును.

సర్ బాబీట్ బ్లాక్టుగారు బొంబాయిలో జరిగిన చర్చలనుబట్టి అధికారుల దిమాంధుకు సరిపోవునట్లుగా తమయభిప్రాయములను కొంతవరకు మార్పుకొనిరని తెలియచున్నాడు. (ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, జూలై 30:—చెరువులో స్నానముచేయగోయి నుగణించిన 10, 11 ఏండ్ల నయసుబాలికలు ఉదయవైద్యవిద్యాలయమునకు కొనిరాబడిరి. వైద్యపరీక్ష యయ్యెను. (ప్రీ ప్రెస్)

నెల్లూరు మండల సహకారసభ

కావలి (26-6-27)

రెండవ దినచర్య

(స్వకీయవిలేఖరి)

నేటిదినము సభ ఉదయము 8 గంటలకు గాని రానుచు పంతులుగారి యాధిపత్యమున దిగి ప్రారంభమైనది. ప్రతిభులు చాలమంది విచ్చేరిరి. సహకారసంఘముల అభివృద్ధి విషయమై ముఖ్యమైన తీర్మానములు చేర్చింపబడినవి. సహకార సంఘములకు ఖర్చు వ్యయములకు నిబంధనలు (ప్రొఫై) ము కలగ జేయవలసినదిగా, వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు తీర్మానము చేర్చుట తెచ్చిరి. గ్రామ సహకారసంఘములు ఖర్చు సంఘములలో చాలామంది కేంద్రస్థానము వ్యాపార ఖర్చు వ్యాపార తోడ్పాటు కావలసినదిగా, ఖర్చు సహకారసంఘములు నిలవ కలవేగాని మేరకు ధనము లేకుండగ, పెంట్లలు బ్యాంకువారు పెట్టుబడి నియమంకగ సహకార ఖర్చుసంఘములు నిలవవలసిని తెల్పిరి. ఇందుపై కో-ఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు దిగు వేవారు నరింపరావు పంతులుగారు తనకు ఖర్చు సహకారసంఘములందు సంపూర్ణ సాక్షాత్తు కలిగియున్నను, గ్రామసంఘములలోని మేరకు ధనము కట్ట ఖర్చుసంఘములలో నిలువదలదు అనుమతించవలయు, పెంట్లలు బ్యాంకువారు తక్కువ వడ్డీ రేటునకు ఎట్టి సహకారసంఘములైన డబ్బు ముద్దులు వ్యవహారధర్మములకు లోబడి తెచ్చుకేరి ఇంకను ప్రతిభుల నరింపరావేర సర్వవారాయణగారు రిజిస్ట్రార్ గారి వారు ప్రకారము మేరకు ధనము ఖర్చుసంఘములలో పెట్ట వలసినదని లేకయే, ప్రతి గ్రామ సహకారసంఘములలోను సభ్యుల యుపయోగము గొలుతు సవస్థి అప్పు తీసుకొని విరివిగ ఖర్చు వ్యయములకు సహకారసంఘములలో ధనము వినియోగించి ఖర్చు వ్యాపారముచేయుటకు సంఘముల ధనము, సహకారసంఘ ఉద్దేశములు ఖండితముగా నొప్పయిస్తున్నందున యా కృషి సహకారసంఘములలోని ఖర్చుపై భక్తి శాస్త్రము కలిగిన గ్రామములలో నలుగురుగురు యువకులు కార్యభారము వహించి పనిచేయుటకు పూనిన, ఖర్చునిర్వహణ ప్రతి గ్రామములలోను చేయుటకు, సలభసాధ్యము కాగలదనియు, కేవలము పట్టాములలో దిగుతే అమ్మ ఖర్చుపట్టాముల కొని గ్రామములలో అమ్మకంకామున ఎంతమాత్రమును ఉపకారి కావలసినదియు, ప్రతి గ్రామ పరపతిసంఘమువారు తమ సంఘములవారూ ఖర్చు వ్యయములకు, ఖర్చు వ్యాపార పూనిన, గ్రామములలో పనిపాటులేక వ్యవసాయపని యొనర్తునాత నూక గడుపుటలలో గ్రామనా ప్రవృత్తులకు మంచిపని కల్పించి తీసి వాధారము ఏర్పరచినవారగుదుమనియు, సహకారసంఘములలో పనిచేయు ఉద్యమభిమాను లెల్లరు యా కృషికి కలసి పూనవలసినదిగా చెప్పిరిందిరి. వీరి సలహాప్రకారము గ్రామ సహకారసంఘములవారూ ఖర్చు వ్యయములకు, వ్యాపార కృషి సలభముల తీర్మానము అంగీకరింపబడినది. సహకారసంఘములలోని తీర్మానము అందరిచే ఆమోదింపబడినది. పిమ్మట నెల్లూరు మండలమున కంతకును ఒక్క సహకార పెంట్లలు బ్యాంకుచే వ్యాపారము నిర్వహించుటకు దూరప్రదేశములనుండి సంఘములవారు డబ్బులుచ్చి వుమ్మకొనుటలో చాల వ్యయప్రయాసలకు లోనగుచున్నారనియు, తన ప్రదేశములో జిల్లా బ్యాంకునకు కాళ ఒకటి యేర్పాటుచేయవలసినదిగా ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. బ్యాంకు కార్యదర్శులకు విశ్వనాథరావుగారు యీ తీర్మానము ప్రతిపాదించి, సంఘములకు యెట్టి గుచ్చిండులు లేకుండగ అప్పుధర్మాను వెంటనే పంజాగు చేయవలసియున్నదనియు, తాలూకా కలెక్టర్ ప్రజ్ఞాపించుచున్న కోటికి డబ్బులువాదాచేయబడుచున్నదనియు, ఇంచూరుగా సొమ్ము చాలసాకగ్యముతో డబ్బుచేరుకొన్నదనియు యీ కారణములచేత ప్రాంచి అననసరపని తెల్పిరి. పిమ్మట నరింపరావేర సర్వవారాయణగారిని యీ విషయమై మట్లాడవలసిందిగా అధ్యక్షులు కోరగ వారు తమ అభిప్రాయమును తెల్పిరి. జిల్లాలో ఒకే బ్యాంకు ఉండటములను జిల్లాలోని దూరస్థములలోని సహకారసంఘముల వ్యాపారముతో గాని, సహకారసంఘ పంచాయితీదార్లతో గాని బ్యాంకువారికి ఎట్టి అనుబంధములేకున్నందున, యూనియను నూపరువై జర్నల్ డిలీలు, గవర్నమెంటు యనస్వేక్షణ అడిటర్లతోను అధికముపైనే బ్యాంకువారు సంతృప్తిపడవలసినదనియు, సంఘములెల్లు వ్యాపారముచేయుచున్నవో, ఏ పంచాయితీదారులతోనూ యెంతో, ఏమి అక్రమములు జరుగుచు

న్నవో తెలుసుకొనుటకు బ్యాంకువారు అవకాశములేకనున్నదనియు, సహకారబ్యాంకులు, కేవలము వర్తక బ్యాంకులవలె న్యాపారసంబంధముతోనే లాభపట్టుములు తెచ్చుట లేకుండానే సంబంధము సమాప్తింపక, సంఘసభ్యుల మందికొద్దులు యోగజేయుములు తెలుసుకొని, గ్రామముల ఆర్థిక సైతిక పురోభివృద్ధికి తోడ్పాటు చేయవలసియున్నది గాన అసలైన మేరకొట్టు, పంజాగులతోను సభ్యులతోను పగవర్సంబంధము కలగ చేసకొనుటకు, ఉద్యమముతోనికి ఎక్కువగుంది సహకారము తీసుకొనుటకు తన తరఫీజునిచ్చుటకు మంజూరుగా ఒకటికంటె యెక్కువకేంద్రస్థానము యందు ఉద్యమముపైకి చాలా లాభదాయకమనియు కృష్ణా గోదావరియలములలో ఒకటికంటె ఎక్కువ బ్యాంకులు తగినస్థలములలో యేర్పాటుకావలసినదనియు, యా మండలములో ఉద్యమముపైకి చాలాకోడ్లకు ముచ్చదనియు, ముఖ్యముగా గోదావరి మండలములలో రానుచుండవురం తాలూకాలోను అమలాపురం తాలూకాలోను సహకారోద్యమము బాగుగ వ్యాప్తికొనుటకు, విప్లవ ముఖ్యసాధనములలోని దూరముననున్న బ్యాంకుపై ఆధారపడక దగ్గరను తాలూకా పెంట్లలలో వ్యవసాయ సెంట్రుల బ్యాంకులు వ్యవసారింపబడి ఎక్కువ వ్యాపారము సాగించుటకు తోడ్పాటుగ నువ్వవలయు, బొంబాయిరాజధానిలో కూడ బ్యాంకు వ్యాపారము బాగుగ వ్యాప్తి కెందుటకు ముఖ్యకారణము అవసరమునొట్ట బొంబాయి కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రులు బ్యాంకుగాను, కాళులకు ఏర్పాటుచేయుటవలన నేయని మధురలో సహకారమున రాష్ట్రీయ సహకారసభలో అధ్యక్షులుగ వ్యాపారముగాను తమ అభిప్రాయమును చెబుచున్నందున, ఒక మండలములో ఒకటికంటె ఎక్కువ బ్యాంకులు పెట్టుటవలన గాని బ్యాంకులకు ప్రాంచిని స్థాపించుటవలనగాని, ఎట్టి వ్యయలేదనియు ప్రాంచిలకంటె స్వతంత్రబ్యాంకులకు ఎక్కువ సౌకర్యములనియు సలహానిచ్చిరి. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు మాడ యీ అభిప్రాయముతో సంపూర్ణముగా ఏకీభవించిరి. అసలు తీర్మానము ఉపసంహరింపబడినది స్వతంత్రబ్యాంకు పెట్టుటకును నీర్వాహించేయుటకు ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటుచేయువలసినది డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు శ్రీ వేమారీ లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు ఉద్వేగముచాలించి పింఛుతీసుకుంటున్నందున వారిని సన్మానించుచు తీర్మానముకావలసినది. పిమ్మట జిల్లా సహకారసమైక్యతములు ఆనావశ్యకమని తీర్మానము ప్రవేశకెట్టబడినది. చాలదర్శుజరిగినపిమ్మట అధికసంఖ్యాకులు (28-18) జిల్లాన మేజ్యరేషను లవసరములేదని తీర్మానించిరి అధ్యక్షులు గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై సహకారులెల్లరు తనకృషి సలహానిచ్చిరిగా ఆంతోష్టవ్యాసములో చెప్పిరిందిరి. వందనముతో సభ చాల జయప్రముగా సమాప్తి కెంచినది.

ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకు

నెల్లూరు మండలములో రహితుల అప్పులుతీర్చుకొనుటకు ల్యాండుమార్టిగేజీయొకటి స్థాపించుటకు 28-6-27 తేదీఉదయము 8 గంటలకు జిల్లా పెంట్లలు బ్యాంకు కార్యదర్శులకు విశ్వనాథరావుగారి యింటివద్ద నెల్లూరుపట్టణ సహకారుల సమావేశము. జరిగినది జిల్లాబ్యాంకు పాలకవర్గమువారు శ్రీయుత వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు మునిసిపల్ సంఘ ఉపాధ్యక్షులగు మ.రా.శ్రీ విన్నారాజగోపాలరావుగారు సెలవేషము కాగ్యదర్శులగు మన్నెపల్లి రామకృష్ణారావుగారు, కో. వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావు గారు, నరింపరావేర సర్వవారాయణగారు బ్యాంకునిర్వాహము విషయమై చర్చించిరి. శ్రీ రామదాసు పంతులుగారు మైనారులోను యితరప్రాంతములలో ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకుల స్థాపనము తెలియజేసిరి. నరింపరావేర సర్వవారాయణగారు బ్యాంకుఅధ్యక్షులగు కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు అమెరికా దేశములోని అమెర్సిడై కేవలపద్ధతి ఋణముతీర్చుకొనుటకు చాల సులువైన పద్ధతిగా యున్నదని తెలియజేసిరి. ప్రస్తుతము రాజధానిలో ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేసిన ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకు నిబంధనలు చాలసంపదించుముగా యున్నందున సభ్యులకు మేరకుపై 15 రెట్లు అప్పుయిచ్చునట్లుగను ఆస్థినిబట్టి రే వేరూపాయిలవరకు అప్పుయిచ్చులాగునను నిబంధనలు సవరణతో నెల్లూరుపట్టణమునకు 10 మైళ్ల మట్టుపట్ల యీ బ్యాంకువ్యవహారము జరుపులాగునను ఒక ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకుస్థాపించుటకు సమావేశమునకువచ్చినవారందరూ అంగీకరించిరి. మండలఆస్థిపైయు రిజిస్ట్రార్ గారుమాడ చర్చలోపాల్గొని బ్యాంకుస్థాపించుటకు ముందుగ గ్రామములలో తగుస్థ

స్థానాలు కనుగొని అప్పులు వలయువారివద్దనుంచి దరఖాస్తులు వుమ్మకొనుటకు తగుస్థానాలువుటకు సమర్థులైవిరి. ఇందువిషయమై తగుప్రబోధము కలగ జేయుటకు మండలములో సహకారోద్యమ విషయమై అక్కడ పెంట్లలో ఉపన్యాసములిచ్చుటకు శ్రీయుత నరింపరావేర సర్వవారాయణగారిని విచ్చేయవలసినదిగా సభ్యులుకోరిరి. ముందుకలెక్టర్ కృషిసలభములకు యేర్పాటు చేయబడినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మూలీపట్నం

(ఒకవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ మొటింగు

జూన్ 28: ఇటీవలజరిగిన మ్యూనిసిపల్ మొటింగులో సీలం జగన్నాధగారి వారాయణగారిని జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్ఫరెన్సుకు పంపించగా ఎన్నుకొనరి.

కలరా

మాపట్నములో అక్కడక్కడ కలరాలక్షణములు ఆంకురింపసాగెను. చింగుంటపాలెములో ముగ్గురొకలకలో అప్పుడే కలరాబాధ్యమనెత్త మృతి కెంచినట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది మాపట్నమున గారు, ఈవిషయములో శ్రద్ధపుచ్చుకొన గోరెదము.

శ్రీ. శే. కాజ పుర ప్రభుత్వ సోమయాజులుగారు

నిన్నఉదయమున, కాజ పుర ప్రభుత్వ సోమయాజులుగారు తన స్వగృహమును రాజపురముచేత స్వగృహమున తెలుపుటకు విక్రీయించితిలనున్నాము. పోమయాజులుగారు, 25 సంఘముల హైస్కూలులో బేదరగగడిసి తనపరివాట పైస్కూలులో హెడ్ మాస్టరుగను లేపలే హైస్కూలులో హెడ్ మాస్టరుగా పదవుల చేయుచుండిరి. ఆయన మరణభిష్టుగా హిందూ హైస్కూలు వాటికి మాయబడినది.

ఆంధ్ర జిల్లాల గ్రామోద్యోగియుల కాన్ఫరెన్సు

22-6-27 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గలూరు జిల్లా పేరాల గ్రామోద్యోగియుల శ్రీయుత రావులలో సాధం పంతులుగారిచే వ్రాయబడిన వ్యాసం గలించితిని. ఆందు ఆంధ్రజిల్లాల గ్రామోద్యోగియుల కాన్ఫరెన్సు నోకదాని జరుపుట ముఖ్యమని వారు సూచించియున్నాడు. వారి సూచనల నామోదించుట గ్రామోద్యోగుల ముఖ్యధ్యయెయ్యనది. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో యీ జూలై నెలముఖ్యపురకే దీనిని జరుపుట అసంభవమని తోచుచున్నది. గ్రామోద్యోగియుల సంఘముల సేర్వరములలో గ్రామోద్యోగియులు పలువురు ముస్తీచేయుట మనము మామదు చేయున్నాము గావున ప్రచారముల నియమించి ఆంధ్ర జిల్లాలమున దన్ని తాలూకాలోను సంఘముల కలెక్టర్లు తగువారే ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు ఏర్పాటుచేయుట యుత్తమని తోచుచున్నది. జిల్లాలోని చో ఆంధ్ర నెలలో కాననసభకు ముందుగా జబ్బుకపోవుట తలపించును. ఈచోగా ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు నోకదాని యేర్పాటుచేసినను గ్రామోద్యోగులకు తగినంతమంది దయచేయుట తలపించును. కావున నయ్యది ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు కానేరదు గావున నామమాత్రమున నీ కాన్ఫరెన్సు ప్రస్తుతము కలెక్టర్లు యుక్తముగాదని మనవిచేయుచున్నాను.

(2) ఆంధ్ర నెలలో కాననసభకు ముందుగా మ్యూన్సిపల్ గోదావరి కాన్ఫరెన్సు సర్వాధ్యక్ష గ్రామంలో పెట్టుట నిర్ణయించియుంటిమి. ఈ సభ కధ్యక్షులుగానుండువలసినది కోరినవారివద్దనుండి ప్రస్తుతములు రాకపోవుచేత తేదీ నిర్ణయింపబడలేదు. తేదీ నిర్ణయించి తిరిగి ప్రతికాముఖమున ప్రచురించుచున్నాము. కావున శ్రీయుత లోకనాథం పంతులు జారును యీ వుద్యమమునందు సానుభూతిగలవారను తప్పక దయచేసి మాజిల్లా గ్రామోద్యోగులతో సంప్రదించి ప్రచారముల నియమించుటకు గూర్చి తగిన యేర్పాట్లొనర్చి ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు జరుపు ప్రయత్నము చేయవలయునని విన్నవించుకొనుచున్నాను.

(3) ప్రత్యేకముగా కరణముల కాన్ఫరెన్సు అనగర్భిమనియు, గ్రామోద్యోగియుల సభ యేర్పాటుచేసే మనకును చిక్కుల నీ సభలోనే రిజిస్ట్రేషన్ కలెక్టర్ గవర్నమెంటు వారికి పంపుకొనుట యుక్తమనియు మనభిప్రాయమెవున్నది. కాకర్ల మూడి భాస్కరరావు

కరం, కలగర్భాడి.

గొ॥ అభివృద్ధి శాఖామంత్రి గా జి. గ. మ. న. ము

శ్రీకాళి నృసింహాచార్య యశాస్థానికారము.
శ్రీలక్ష్మీయ్య రంగనాథం మొదలియారు.
బి. ఎ., బి. ఎల్., గారి, మద్దికెర రామతాత
సంఘసభ్యులు ప్రేమపూర్వకముగా నొసంగు
స్వాగతము.

మహానీయా! పరమేశ్వరుని సృష్టియను మానవజన్మ
ముక్త్యుపై మెసచి, తొలతజీవరాసులు సావరముగానుండి క్రమ
ముగా ప్రత్యేకము కొద్దిగా ప్రవేశించి మానవజన్మకు కలుగు
సరికి పూర్తిగా ప్రకాశించును. అట్టి మానవజన్మయందు కూడ
తామసగుణముల నజ్ఞానముచే నావరింపబడియుండి ప్రపంచ
సంస్కరములను పరిహారవోధమున, ధర్మపూర్వకముడై
రాజగుణము కలగావలెను. అప్పటికింకను నిజములయందు
దాసత్వమునుబట్టి నేను, నాది, యను అహంకార
మునుకారములను చిక్కి వాటిదగులు రిప్పింపకొనలేనిస్థితియందు
ండి, సమస్తము తనకొరకే వుపయోగించుకొనమ కష్టమిప్పు
రముల గనునింపక, గనునింపినను తనచేతనైన సహాయ మొన
రింపక తనసౌఖ్యమునకై యితరుల బాధించుటకైన వెనుదీయక
స్వాధీపరుడై యుండును.

పూర్వకృతపుణ్య పరిపాకము వల్లను సన్మంతాపలోక
నములను సత్సంగత్యములను జ్ఞానము కలిగి ధర్మపూర్వ
ప్రసాదము పశోపకార పారీణియై స్వాధీపర్యము వహి
“పశోపకారార్థ సింగంశోరమ్” అను సృష్టి ననుసరించి తనశక్తి
కొలది యితరులకు సేవకేయింపబడుచే తన యావత్జీవమును విని
యోగించును. అట్టిధర్మకార్యచరణముల క్రమముగా సత్యగుణ
పాపులను “జగన్మోక్షబ్రహ్మచర్యమ్” యను వేదప్రమాణమును
దృష్టియందుంచి తనకు నబలమైన ప్రతివస్తువు తా ననుభవించుచు
ప్రతినేక్షియు బుద్ధుడై ప్రాణమయియు రసజీవియగుచుగా అస్థి
రము గనుక స్థిరమయి పదార్థములను దాకవదలి శాశ్వత
మయి యరచుటలను ఆరాధనానిష్ఠా ఆశోకమయి చయి
తన్య స్వరూపమయి యుండు పరబ్రహ్మమొక్కచే సత్యమని
యు, తానుకూడా ఆ పరబ్రహ్మ ప్రతిబింబమనియు సమస్త
జీవరాసులు తనవలెనే భగవదశము లనియు.

గొ॥ విద్యానియ సంపన్న ప్రాహ్లాదే గవిహస్తిని
కునివై వశ్యపాకేద పండితాస్సయవస్థిని॥ అను గీతావాక్యము
ననుసరించి స్వసమత్వము కలిగి నిందాపవిత్రలను మానావ
మానవులకు సరకుగొనక ఒకరు తన్నుభూషించినను దూషించి
నను తెక్కపెట్టక అందరిని సహభావముతో మామకొనుచు
ప్రజాసేవయే భగవత్సేవ యని తన యావత్జీవమును వినియోగిం
చును

సామాన్య దృష్టితో విచారించినచో ప్రపంచమునందు
విశ్వస్య వంతులకు విశ్వయు విద్యావంతులకు విశ్వర్యమును
వుండుటయు.

మద్దికెర, రామతారకసంఘాధ్యక్షుడు-సభ్యులు.

* * *

మదరాసు ప్రభుత్వాభివృద్ధి శాఖామంత్రి
లును, గౌరవనీయులునుగు శ్రీయుత ఆర్కాటు
రంగనాథంమొదలియారు. బి. ఎ., బి. ఎల్., గారి
కి మద్దికెర యూనియన్ బోర్డు మొదలు వినియపూ
ర్వకముగా నొసంగిన

స్వాగతము

భవదీయగవనమున కుత్సాహలాతిరేకంబున అప్పడారుల
మానసంబులు యానందవికల కేలియాడుచున్నయది. ప్రజా
క్షేమతల్పియగుపరార్థ చింతకావారును దేశసేవాధురంధరుడును
ప్రజాక్షేమాభిలాషులును పశోపకారపారీణులునుఅచంచల గరు
డైన బ్రహ్మచరులును మీరు యెప్పుడు మంత్రిపదవియొందునో
బడితిరో ఆపూర్వ మాకష్టములు గట్టెక్కినవని త్రికరాశుడిగా
నమ్ముచున్నాము. దీప్తికలక్తురు పదానధిష్ఠించి యుండి ప్రజ
ల ఆరిక రాజకీయ కష్టములను గగనించి ప్రజల కష్టములే
మీ కష్టములుగా భావించి తన్నుతనదని స్వార్థత్యాగము
చేత్యజించి ప్రజాసేవకడంగిరి. మీ స్వార్థత్యాగముమీయాదా

సన్ లైట్ సబ్బు

ఒక దఫా వాడిచూడుడు. గుడ్డను ఉత్తకుటకు దీనంత
సుభమైన సబ్బు మరేదియు లేదు. ఇది మిక్కిలి
మిత వ్యయమైనది. ఏలనగా మీ ఉడుపులు, దీర్ఘ
కాలమువరకు మున్నునట్లు చేయును. ఇది త్వరలోను,
సుభముగాను, ఇంపుగానుండును. (8)

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT ENGLAND

ర స్వభావముమీ పశోపకార పారీణితనాన్ని గూడు తెంత
యు వర్ణనాతీతమును.
ప్రధమసంస్కరణ శాసనపత్రకు సభ్యులుగా బర్మి జి
ల్లా ప్రజుచేత యొక్క కొనబడితిరి ద్వితీయ స్థితియ పర్యా
య వర్ధిలసంఖ్యకులచే ప్రతినిధి యొక్క కొనబడుచే మోచుం
దు వారికిగల యవ్యాజ్యక్షేమము అమితవిశ్వాసము వల్ల
డియరుమన్న చి మాలోనివారై సద్గురారాయను మిచ్చు స్థితి
చుట ఆత్మస్తుతియనచేమోయను భీతిచే నింతటితో విరమించి
ప్రస్తుతాంశమును విన్నవించెదము.

పదార్థాభివృద్ధి జనసంఖ్య ప్రపంచ ప్రాతీతమైయున్నది.
ఇట్లునుండియు యా గ్రామము మేజర్ యూనియన్ గానుండి
యు విద్యాపరిశ్రమాభిలాషులకు బాలరకు మనశ్శుద్ధిగా పరి
శుద్ధతగా చదువుకొనుటకు సరియైన పాఠశాల లేకున్నది యూ
నియనులో రాబడిన మా గ్రామ ద్రవ్యాదాయకు సిబ్బంది
కే సరిపోవుచున్నది. అధికమైనద్రవ్యమును హెచ్చించుటకు
జనులు చాలా బ్రీ క్షితియందుకుంటున్నట్టి కష్టమైయున్నది
కావునతత్పాఠశాలకట్టించుటకుగానవచ్చు మెంటునుండి మీరు
ద్రవ్యసహాయము చేయమందురని మిక్కిలి ప్రార్థిస్తున్నాము.
ప్రతిసంవత్సరము గ్రామపారిశుధ్యతై డిస్ట్రిబ్యుట్టనుండిగాని
తాలూకాబోర్డునుండిగాని ద్రవ్యసహాయ మొనర్చుట నీవస్థి
గానున్నది గనుక ఆద్రవ్యమునుకూడ గవర్న మెంటువారిచే గ్రాం
టుమాలముగ సహాయపరతు రని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఇతరవి
షయములలో మాకుగల లోపములన్నియు తామెరుంగనివికా
వు. కావున మాస్థానికసభయనున తా సహాయ మెనరించునట్లు
మాయందు మీనిర్వాహకమైన వెరెపి యమ్మ త్వరగ నర్ధరింతు
రని నమ్మి ప్రార్థించుచున్నాము. మీచేతనే యవ్యాపారి
మై ప్రసరించునట్లు భగవంతుడు ననుగ్రహించుగాక.

యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుడు— సభ్యులు,
మద్దికెర.

* * *

మదరాసు ప్రభుత్వ పరిశ్రమశాఖా మంత్రి
వర్ణులును, గౌరవనీయులునుగు, శ్రీయుత ఆర్కాటు
రంగనాథంమొదలియారు. బి. ఎ., బి. ఎల్., గారికి,
కర్నూలుజిల్లా డివీను తాలూకాబోర్డు మెంబర్లు
ప్రీతిపూర్వకముగా నొసంగు స్వాగతము.
మహాశయ! విజయోస్తు. ఏదేశము మాజన్మస్థానమగుట
మన పావమయ్యెకో, ఏదేశముననుభవమానంబున మీరాజకీయ
ద్యోగధరిత ప్రకాశించెనో, ఏదేశము మిముబోటి స్వార్థ

త్యాగము శాసనకథల కెన్ని కొను భాగ్యము గాంకనో అట్టి
యా “దత్తమండలము”, మీరు మీ ప్రస్తుతపు గౌరవనీయ
కయ సర్వోన్నతమయిన మంత్రిపదవియందు తన్ను గౌర
వింపరాజుచ్చి మీరుల నుస్సించుమన్నది. అందున మీ పరిది
క్షలను చెప్పకొనగల్గు భాగ్యము, గౌరవము గగిన మాకు మీ
సంవర్ధనం బమందాపందదాయకంబై పావశ్యతను గలిగించుట
య, నేమి యాశ్చర్యము.

మీ సాజన్యము, మీవైదుష్యము, మీపశోపకారబుద్ధి
శక్తిలను మీరుగల దేవభక్తియు మిమ్ముల పురికల్ప, మీరొన
గ్గిన అతిదాక్షిణ్యమును అనన్యసాహస్యంబునుచగు యుహాస్థాని
త్యాగము కలుంగనివారుగాని, యెట్టిగి జ్ఞా సేవనివారుగాని
యందుడరని మా విశ్వాసము. మీదైవభక్తి కడునిశ్చలము. మీ
వేతభక్తి యగణ్యము. మీత్యాగము వర్ణనాతీతము. మీసాహ
సము నిరుపమానము. అట్టిగుణగారి, “దత్తమండలము”న బట్టి,
అందు పెరిగి పెద్దయై, పేరు ప్రతిష్ఠల నార్జించి మాలోనిదగు
బర్మిరిజిల్లా ప్రతినిధిగా శాసనసభల కెన్ని కొనబడియుండుట
మాకెంతయు గర్వకారముగా నున్నది. మాజిల్లా పక్షముననే
మిమ్ము శాసనసభ కెన్ని కొను నవకాశము, భాగ్యము మారు
లేనందుల కెంతయు చింతించుచున్నారము.

ఆశ్వవర్యా! మిమ్ములను, మహానీయులను మీసహకారు
లను మంత్రివర్గముగా శ్రీశ్రీశ్రీ ఘనతనహించిన గవర్నరుగా
రెన్ని కొనగలుగుట మన ర జభావయొక్క సుకృతపరిపాక
మావన గదా. ఇంతటితో ముఖ్యముగా మన దత్తమండలము
యొక్కయను, అందు మీకు చిరపశుచిరయను సీకర్నూలుజిల్లా
యొక్క కష్టము లన్నియు దోలినపై భావించి మోదించుచు
న్నారము. మమ్ము తామచేదించుచున్నను నాగత్యోగ్యుటకై
లేదలమకొన్న తుంగభద్ర ప్రాజెక్టువిషయమై శ్రీమంత్రివర్గ
మునకు ముప్పైల యభిమానమున కెంతయు కృతజ్ఞులము.
దానిని త్వరలో ప్రవేశపెట్టు గవర్న మెంటువారిని ప్రోత్సహి
పా పడేదుచున్నాము. ఇప్పటి జీన నాధారము ముఖ్యముగా
వ్యవసాయమయి యుంకి యు, నీప్రాంత్యమున నొక వ్యవసాయ
పు పాఠశాల యుద్ధివరకు స్థాపింపబడకుండుట యొక గొప్ప
లోటు. దానిని తాము త్వరలో దోలించి, మాజిల్లాలోగట్టి
దోపాఠశాల కేర్పరుతురని ప్రార్థించుచున్నాము. పారిశ్రామిక
విషయక విద్యాభ్యాసమునకుకూడ మనజిల్లాయందు దగుపాక
ర్యములు లేవనట కెంతయు మాకు సిగ్గుచున్నది. ఆకొలంత
గూడ దీర్చుటకు తాము ప్రయత్ని పడుదు రని మాప్రార్థన.
ఇతరవిషయములయందు మాకు గల లోపములు, కష్టములు

తా మెలుంగనిది కావు. వాటిలో, తానెను నీటి పనకులు గ్రామబాటలు, బొమ్మగనకము మొదలగునవి సర్కారు వారు ముఖ్యముగా గమనించి వాటి పనులు మాస్థానికసంస్థలకు తరలించుచు చేయజేయుచున్నది. దీనిగూడ తాను మాస్థానిక అవ్యాజ్యమేమనగా నది దోడ్పడుచు రిని నమ్మి యరించుచున్నారను.

సుధీనుణి! మాడవచ్చు వారిని వేస మోడిడినిని యెంచకదా. మాస్థానికసంస్థలు సెలెంగినవారును యజమానగూ పరిపూర్ణమును, పగోపకారపరాయణులును, కార్యనిర్వహణ శక్తి సముపేక్షులును, మాయం దపారకృపాసహితులగు మి మ్మడుగకున్న నేరివడుగలయు? మాకార్యములు మిమ్మకు, ప్రజానురంజకు లగు మిసహాయులును చక్కబడవచ్చు మరి యేర్పరు కాగలవు? కావున నోవహత్మా! యిమామొహిస వివరము ప్రార్థనమును ప్రీతిపూర్వకము నగుపూర్వమును అత్యంతము నంగీరించి మమ్మ సమస్యలనే యెప్పటివలెనే మివరంతర కరుణాటాక్షుపీక్షులను మమ్మును, యాకిల్లాలోని సర్వ జలలకు పాత్రులజేసి, మమ్ముల కృతార్థుల జేయవేయవచ్చును. స్వాధీనహితమై, ప్రీతియుక్తమై, ధూతహితము మిదేశ నేవయంగు సర్వేశ్వరుడు మిహు సదా తోడ్పడు గాఁ!

మద్దికెర మకాం } డోను తాలూకాబోర్డు తరపున
27-6-27 } బి. వి. శేషారెడ్డి,
అధ్యక్షుడు.

పొందూరు విశాఖపట్నం జిల్లా

ఈ పొందూరు నదు 8-2-27 రేడియ కలగల్గ శంకరకు హాదేవు శ్రీధీగారు వహాదేవుని పేరు నొక గ్రంథాలయము స్థాపించిరి. ఈ గ్రంథాలయమునకు 25-6-27 రేడియ బ్ర శ్రీ శ్రీ పల్లి వేంకటసుర్యారావుగారి బి. ఏ. యల్.టి గారి యధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడెను. ఆసభలో పంచానవపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీయుత కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు "ఆంధ్రవాఙ్మయభివృద్ధి" అను శీర్షికక్రింద నుపన్యాసమియ్యబడెను. బ్ర. శ్రీ మండా బంగారమ్మగారు గ్రంథాలయముల యావశ్యకత, నడుపుపద్ధతులనుగురించి యుపన్యాస మిచ్చిరి. గ్రంథాలయ స్థాపకునిగుర్చి శ్రీయుత కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు చెప్పిన పద్యములను సభలోబదివి వినిపించిరి. శ్రీయుత అల్లంశెట్టి అప్పయ్యకవిగారు ఆశీర్వాద పద్యములను చెది వినిపించిరి. సభ జయప్రసంగా జరుపబడెను. చివ్విధాలు పురోభివృద్ధికై పురజలు అమితోత్సాహమున వెల్లడించిరి. తదుత్సాహము కార్యరూపమున పరిమింపవచ్చు పరమేశ్వరు డనుగ్రహింపగాక.

వీరమల్ల అప్పారావు
కార్యదర్శి.

శ్రీరామలింగ చౌడేశ్వరి బట్టలు, నూలు కంపెని లిమిటెడ్, పెడన

ఈ కంపెని మ రా రా శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి నీ తారామయ్యగారి ప్రోత్సాహమున దేవాంగసంఘముయొక్క మూలధనము 50,000 తోడ పేరు 1 కి రు 25 చొప్పున యేర్పాటుచేయడమైనది. డైరెక్టర్లు ఒక్కొక్కరు 20 షేర్లు చొప్పున తీసుకొని 15 నగు డైరెక్టరు తేర్పడియున్నారు. సదురకం పైకి మేజేజింగు డైరెక్టరు మ రా రా శ్రీ జక్కల బసవ నాగన్నగారిని, సెక్రటరీ అండు బ్రజరమ మ రా రా శ్రీ పిచ్చిక విశ్వనాథంగారిని (యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంట్) ఏర్పాటుచేసి యావస్థుండి సదుర సెక్రటరీగారి భవనమునందు 27-6-27 న పగలు 10.30 గంటలకు సమావేశమై కంపెనిని స్థాపించిరి. అందు మృగంగవాద్యములతో లక్ష్మీలాజ సల్పి పూజానంతరము సదురు లిమిటెడు కంపెని అధ్యక్షునిని కూర్చి మ రా రా శ్రీ భట్టబాస కొలయ్యగారు (కృష్ణాదేవస్థిపు బోర్డు మెంబరు) విపులముగా నేతననిగేయు శాభీయు లెల్లరకు యిందున్న బాధ్యతలను నురించియు కంపెనివారికి నేతనెయు వారియందు విశ్వాసమును నురించియు ముగ్గుటించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత చింతా శివాచార్యులుగారు శ్రీగృతి గుర్తి వెంటటినయ్యగారు కంపెని బాధ్యతలు స్వసంహృభివృద్ధిని గూర్చి హెచ్చరించిరి. తదుపరి శ్రీయుత పూటూరి శేరయ్యంగంగారు కొన్ని పద్యములు చెదిసిరి.

సదురు కంపెనికి మ రా రా శ్రీ పుష్పేశ్వర రామా రావు పంతులుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. సలహా నిచ్చుట కంగీకరిం

చిరి. గు జయజయ ధ్వనులతో కార్యక్రమము ప్రారంభించు... కొందరు మెంబర్లు నేయువారు, బట్టలు, నూలు, రాక్కముయిచ్చి పుష్పకొనుటతో విరామములేక పనులు సాగింపబడినవి. కొలది దినములలోనే కంపెని రివ్యూకు చేరు బడును.

లేళ్ల సాంబశివరావు

చెన్నపురి బహారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూలై నెల 1 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.			
దని చూలు బా 1-కి	రు 129	మొదలు	148 వరకు
బియ్యముబట్టలు			
మసురు తెనాగి	,, ప 42 కలవి	రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి	,, డిబ్బో	,, 15 8 0	16 0 0
డిబ్బి	,, డిబ్బో	,, 16 4 0	17 0 0
రాగులు	రు. 164 చస్తా 1-కి	,, 9 10 0	10 0 0
నువ్వులు	,,	,, 22 0 0	25 0 0
2. ధాన్యముపవ్వులు.			
కందలు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	18 0 0
పెనగలు	,, డిబ్బో	,, 14 0 0	15 0 0
పెనలు	,, డిబ్బో	,, 16 0 0	18 0 0
మినుములు	,, డిబ్బో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలలు	,, ర 195	,, 14 0 0	14 4 0
3. నూనెపస్తువులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	166 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	,,	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	50 0 0	52 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి	రు 121 మిమె	నూనె 117 0 0	
అమునము బా 1-కి	,,	109 0 0	110 0 0
4. చిల్లరపస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	77 0 0	78 0 0
కూరపసుపు	,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	120 0 0	185 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమంటు చూలు 1-కి	రు 40,48		
కాశిచాల్సిపాయకట్టు	,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతరండు బా 1-కి	,, 21 0 0	58 0 0	
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 80 0	
చదరం	,,	25 0 0	30 0 0
రవుండు	,,	28 0 0	29 0 0
6. నూలు.			
నెం 20 డెన్ని సింహం	యాటి	,, 6 14 0	
నెం 6 డెన్ని ధర	,,	4 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	5 12 0	
నెం 60 ,, కారం డెన్ని	,,	9 0 0	
నెం 40 ,,	,,	10 0 0	
నెం 44 ,,	,,	5 8 0	
నెం 20 1/2 మ్యాకాటె	,,	6 6 0	
నెం 12 1/2 సాపురిజీ	,,	5 6 0	
నెం 12 కరింబాయి	,,	5 7 0	
నెం 20 1/2 కాపురకీ	,,	6 3 0	
నెం 40 జామ్యురు	,,	9 12 0	
నెం 44 సాంజో	,,	4 15 0	
నెం 4 డెన్ని	,,	8 12 0	
7. మాంసి.			
బోంబాయి చిరున 1-కి	రు 900 0 0		
పల్నాడుమాది	,,	145 0 0	
8. లోహములు.			
నెం 3 100 చలంప	,, 60 2 0	రు 60 4 0	
బంగారు, తులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0	
చుక్క 1-కి	,,	12 8 3	
ఇల్లెప బా 1 కి	,, 285 0 0	290 0 0	
రాగి బా 1-కి	,, 256 0 0	260 0 0	

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(17-27)

నీమజుప్పలి డినుములు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు	రు. ఆ. పై
కారికామల్లు—22 X 22 ముంగిసూర్కు (బి)	8-10-0
,, సరాసరికరకు	7-10-0
కారికామల్లు—22 X 22 మోటూరు పైకి (బి) రు	8-2-0
,, సరాసరికరము (20 X 20) రు	7-2-0
కారికామల్లు—22 X 22 వేరుకరకులు (బి) రు	8-4-0
,, సరా సరికరములు రు	7-4-0
తెలుపు మల్లు—1703 (నెట్) రు 12-8-0 గాన్ గో 9000 (నెట్) రు 12-3-0; 1702 రు 10-4-0 ఎల్. ఎల్.	
78, 8-3-0 ఇ. సి. 78 రు 8-8-0; 88/898 రు 13-8-0;	
8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78	
రు 8-0; 7668 రు 7-12, 78078 రు 7-14; జి.	
78 రు 6-14-0.	

తెలుపు షర్టింగ్స్—II. K. 62 రు 17-0-0; C 40970 రు 21-12-0; బి. బి. బి. రు 15-4-0.

టివోన్సు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-8;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు 5-1-0 చలవ (కొంగ) రు 6-12-0; చలవ(ఎనిటిక్లెట్) రు 6-2-0; చలవ (నాగకనక) 6-3-0 చలవ(గుప్తి) రు 6 9-0; చలవ (గ్రద్దశెండా) రు 7-6-0; పన్నుగ్రము (ఎర్ర) రు 8-5; పడవ (ఎర్ర) రు 7-10; నూలువ్యాపారి రు 8 0; పన్నుపాము రు 7-10; 40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్తల్రము రు 10-7-0. 60 సీమ (5 పానులకట్టు)—ఆడకత్తె రు 15-7, నమలి రు 15-8; "వంబుల్ నన్" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 14-12; కలసము (ఎర్ర) రు 11 0; రుదుకారము రు 8-4-0; గడ్డిబండ్ల—రు 8-4-0 ఎర్రు గడ్డిచూరము రు 8-0-0; పెన్ సెన్ 7-14-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పానులకట్టు) నీలంవేవ రు లోహములు "బారువరలు"— ఇత్తడిరేములు—(డిబ్బో మేన్) రు 286 (కృషియర్) రు 288; రాగిరేము రు 255, 256.

సిమెంట్ పీపా వెల:—

గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "నెల" రు 10-0-0 జర్మన్ "లేడి" రు 9-4-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జావా "రెడ్డి" రు 80-0-0. జావా రు 29-10-0 జాలయి రు 29-10-0.

వేరునెనగనూనె

"ఇంగ్లీషు బారువరలు"—గానుగ రు 120-0-0 "రెన్" రు 117.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 108. రు 109.

పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7 1/2 టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు 0-15-0; 0-15-3	
,, (8 1/2 టు 9) ,, రు 0-14-9 టు 0-15-8	
,, (తేలిక) ,, రు 1-1-6 టు 1-2-0	
,, (8 1/2 టు 9) బెంగళూరు రు 0-15-3 టు 1-0-0	
,, (7 టు 7 1/2) ,, రు 1-0-3 టు 1-0-9	
,, (తేలిక) ,, రు 1-2-0 టు 1-2-6	
,, (8 టు 8 1/2) బెజవాడ్పు రు 0-15-0 టు 0-15-9	
,, (6 1/2 టు 7) ,, రు 1-0-0 టు 1-0-4	
,, (7 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-0 టు 1-0-4	
,, (6 1/2 టు 6 3/4) ,, రు 1-0-3 టు 1-0-8	
,, (7 టు 7 1/2) మిలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-3	
,, (6 టు 6 1/2) ,, రు 1-0-6 టు 1-0-9	

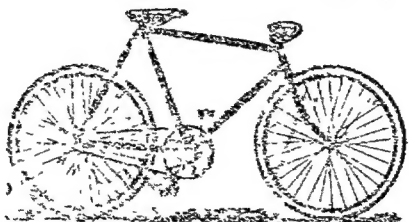
గోడతోలు	రు 0-10-6 టు 0-11-0
గోడమాడతోలు	రు 0-15-3 టు 0-15-9
ఆవుమాడతోలు	రు 1-14-0 టు 2-0-0
పదునువేసిన మేకడి	రు 2-5-0 టు 2-12-0
పదునువేసిన గొర్రెడి	రు 2-8-0 టు 2-10-0

వ్యాధి నివారణము, శిశువేంకికి రత్న ములకు వూచి నిచ్చెదము.

...చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి. పరిశుద్ధి లాభకరమైనది స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది హార్మూల్స్ నైకిస్టు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది. (బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే చొకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611

జేరునందు హార్మూల్స్

బలమునందు హార్మూల్స్

1-కి ఫర ర్య 83 లు మాత్రమే

ఎటువూ, అకుచచ్చ, నిష్కరంగు, టేబు అన్నిరంగులు కలిపినరంగు మొదలగువాటిలో గలవు. Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

ఏల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను వ్రాసయోగింపుడు.

నేత్రరోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - "కురెయిన్"ను "

శ్వాసకాసరోగములకు - "ఆస్తాక్యూర్"ను "

బలమునకు - { "స్ట్రెయ్స్ ఎమర్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను "

"నెర్వైజ్ టానిక్ మాత్ర"ను "

టానిక్ లకు - "పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను "

"ఈస్టన్స్ సిరప్"ను "

"సిరప్ వైఫో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను "

"జిన్"ను "

గనేరియాకు - "లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా సి. కొవెయివాకం బుచు"ను "

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా నష్టమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

వనోద్ధారక భారనిఘంటున

మాల్ కలయొక్క 85000 సంస్కృతకల్పములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ. 3-4-0 లు. ఇందు సమస్తభిజములు కుడిచేతి భస్మములుచేయు యానాని అయ్యుత్తరవిధానములుగలవు. రు 1-8 రు. 500 కిమ్మరుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0 2404-1323 రెడ్డి నోడరులు, రాయవరము గోదావరి

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైంది! త్వరపడుము!!

అనేకవిధములైన శ్రాంతశ్రాంత చిరములు ఈ కూర్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుము!!

శరీర మర్తకాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియె

నీవు చూడవలసిందియు చూడకోజాల వదిలిన శాస్త్రవిద్య!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి ప్రాక్తిరహస్య శాస్త్రము ఇవనకు ఎవరివల్లను బహి

రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీని లో శ్రీ, పురుషలక్షణములు, వారి

యొక్క ఆపహవనుల విలక్షణములు క్లింగార రహస్యములును. మొగ,

అడ అను శిశు శత్రుత్తి వివరములు ను, పూర్వము మహాబుధులు మర్మ

ముగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును చక్కగా 64 నివిచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 ని. పి. ఖర్చు 7 అణాలు. 2233

1237 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,

సం. 11 అనుముగం 84, సామకాకూరుపేట పోస్టు మద్రాస్.

శ్రీలకు యవ్వన వర్ధని

ఈ మందు లోపలేకొన్ని, పైకి 1 మాసము

పుపయోగించుటవల్ల 10 మందికిన్న సంతోషముతారా

ల నకు శరీరము పడలి, ముడతలు బడి, బిగువుతప్పిన 40

సం॥రములు వయస్సుగలిగిన ముసలివారైననూ 16 సం॥

రములు బాలవలె శరీరమందలి ప్రతి అవయవము దృఢ

ము, బిగువు, బలవృద్ధిలగుటయేగాక కురూపులకు కృ

కాంగనలు సహితము రంధ్రమొనలగు దేవతా శ్రీలకు

మొగవృత్తిగతో సమానమగు మేనుతో చెక్కిల్గు తగున,

ముఖకాంతి చంద్రబింబతుల్యమై గిల్లిన బాలగారునా?

యన్నట్లు "నూతన పుష్పవతులవలె" జేసి కాశ్మీర య

వ్వనము గలిగించును. అట్లు 1 మాసమునాటికి శిశువు

రాహిత్యమైన యీ వాడిపోయిన పుష్పములు మితన

వధుపూరితములై నవపృష్ఠికలు గాకున్న రెట్టింపుసాము

మదరా యవ్వబడును. రిసకులు తమ శ్రీలకు శాశ్వత

సౌందర్య పరిపడజేసి ఇట్టి పరమరహస్యమైన అద్భుతము

ను పరిశీలించి ఆనందంబులవలన దేగాని యింతికం పె ర్లుం